

รวมกฎหมายและประวัติศาสตร์
เกี่ยวกับวินัยของข้าราชการ
พลเรือนสามัญ
(ฉบับ พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๖๒)



รวบรวมโดย
นายเสมอ กาฬภักดี

รวมกฎหมายและประวัติศาสตร์
เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ
(ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๑ – ๒๕๖๒)

รวบรวมโดย

นายเสมอ กาฬภักดี

คำนำ

ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญได้เริ่มบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับแรก (สมัยรัชกาลที่ ๗) ซึ่งประเทศไทยในขณะนั้นการปกครองอยู่ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยพระองค์มีพระราชประสงค์เลือกสรรผู้มีความรู้และความสามารถเข้ารับราชการเป็นอาชีพไม่ต้องกังวลแสวงหาประโยชน์ในทางอื่น ราชการก็ได้รับประโยชน์ยิ่งขึ้นเนื่องจากพร้อมด้วยข้าราชการที่มีความสามารถและรอบรู้ในวิถีและอุปนิสัยของข้าราชการ กับทั้งหน้าที่และวินัยอันตนพึงรักษาเป็นนิตยกาล (ตามคำปรารภ) พระราชบัญญัติดังกล่าว ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑ และให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๒ ถ้าดูผิวเผินอาจคิดไปว่ามีการประกาศล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๑ ปีเศษ แต่ความจริงแล้วในสมัยนั้นประเทศไทยเปลี่ยนศักราช จาก พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็น พ.ศ. ๒๔๗๒ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๒ (ประเทศไทยได้เริ่มเปลี่ยนศักราชเป็นวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ ตามพระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓) ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จึงประกาศล่วงหน้าเพียงหนึ่งเดือนเศษเท่านั้น และต่อมาจึงได้ถือเอาวันที่ ๑ เมษายนของทุกปีเป็น “วันข้าราชการเรือน” ตามวันที่เริ่มให้ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑ ได้บัญญัติประเภทข้าราชการพลเรือน ไว้ ๓ ประเภท คือ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และเสมียนพนักงาน ทั้งนี้ได้บัญญัติข้อกำหนดเรื่องวินัยข้าราชการพลเรือนไว้หลายกรณี คือ มาตรา ๓๑ - ๓๕ เช่น ต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว และบัญญัติโทษผิดวินัยไว้ ๔ สถาน คือ ไล่ออก ลดตำแหน่งหรือลดชั้น ตัดเงินเดือน และตำหนิโทษเป็นลายลักษณ์อักษร (มาตรา ๓๖) รวมทั้งกำหนดพฤติการณ์ที่จะต้องลงโทษไล่ออก ไว้หลายกรณี เช่น ทุจริต ต่อหน้าที่ราชการ มีหนี้สินล้นพ้นตัวถูกศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นต้น (มาตรา ๓๘) กำหนดเรื่องพักหน้าที่ราชการ (มาตรา ๔๔ - ๔๕) และกำหนดเรื่องถูกปลดจากราชการ (ไม่ใช่โทษทางวินัย) และให้ผู้ถูกปลดออกจากราชการได้รับบำเหน็จบำนาญ (มาตรา ๔๗ - ๔๙) สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญได้มีการพัฒนาต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งมีหลายฉบับด้วยกันตั้งแต่ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๑ ถึงฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถศึกษารายละเอียดได้จากเอกสารในเล่มนี้

หวังว่า “รวมกฎหมายและประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ (ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๑ - ๒๕๖๒) ในเล่มนี้จะประโยชน์สำหรับทุกท่านในการปฏิบัติงาน

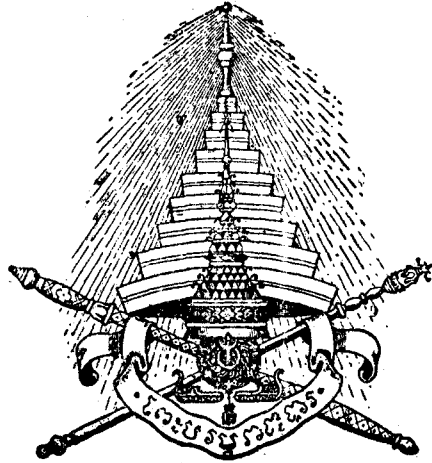
เสมอ กาฬภักดี

ผู้รวบรวม

คำชี้แจงเพิ่มเติม

รวมกฎหมายและประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ (ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๑ – ๒๕๖๒) เล่มนี้มีเอกสารดังนี้

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑ (ส่วนที่เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน)
๒. พระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓
๓. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมวด ๔ เอกสารประวัติศาสตร์มาตรา ๒๖ ให้ความหมายของคำว่า “เอกสารประวัติศาสตร์”
๔. ภาคผนวก (พระราชบัญญัติฉบับเต็ม)
 - (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑
 - (๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒
 - (๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๙๗
 - (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
 - (๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
 - (๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
 - (๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
 - (๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
 - (๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒



พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๑

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า
โดยที่มีพระราชประสงค์จะทรงวางระเบียบข้าราชการพล
เรือนให้เป็นไปในทางเลือกสรรผู้มีความรู้และความสามารถ
เข้ารับราชการเป็นอาชีพ ไม่มีกัณฑ์ด้วยการแสวงผล
ประโยชน์ในทางอื่น ส่วนฝ่ายข้าราชการก็ให้ได้รับประโยชน์

เล่ม ๔๕ หน้า ๒๕๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

ยิ่งขึ้น เนื่องจากความสะดุ้งพร้อมด้วยข้าราชการซึ่งมีความสามารถและรอบรู้ในวิถีและอุบายของราชการ กับทั้งหน้าที่และวินัยอันตนพึงรักษาเป็นนิตยกาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยบหมตราต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๒

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้สืบไป ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมายและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เข้ารับราชการในกระทรวงทบวงการแผ่นดินฝ่ายพลเรือน เว้นข้าราชการฝ่ายตุลาการ และให้รวมทั้งข้าราชการฝ่ายพลเรือนในกระทรวงการทหาร

เล่ม ๔๕ หน้า ๓๐๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

กับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติตั้งขึ้นและได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว

มาตรา ๒๘ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นผู้ใดเหมาะสมแก่งานที่ประสงค์จะให้ทำก็รับไว้ได้โดยมิต้องสอบไล่

หมวด ๓

เสมียนพนักงาน

มาตรา ๒๙ เสมียนพนักงาน คือ ข้าราชการชั้นต่ำ ซึ่ง มีสิทธิจะได้รับเงินเดือนตามอัตราซึ่งกรมและกระทรวงผู้จ้างได้ตกลงกับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติตั้งขึ้นไว้

มาตรา ๓๐ การรับคนเข้าเป็นเสมียนพนักงานนั้น ให้อนุโลมตามบทบัญญัติมาตรา ๒๘ แต่ถ้าเจ้ากระทรวงใดประสงค์จะสอบไล่เพื่อเลือกสรรข้าราชการ ก็ตั้งการสอบไล่สำหรับกระทรวงของตนได้

ภาค ๓

วินัยข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๓๑ ข้าราชการพลเรือนต้อง

- (๑) อุทิศเวลาทั้งหมดของตนให้แก่ราชการ
- (๒) รักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

- (๓) เคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา
- (๔) ถือประโยชน์ของราชการแผ่นดินเป็นที่ตั้ง
- (๕) ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือน อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการ จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือแก่ญาติมิตรของตน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือน

- (ก) เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ
- (ข) กระทำการหาผลประโยชน์อย่างใด ๆ อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมในตำแหน่งหน้าที่ของตน

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๓๕ คำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายผู้อยู่ใต้บังคับจะต้องปฏิบัติตาม ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยจะเสนอความเห็นคัดค้านเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ แต่ต้องเสนอทันที และเมื่อได้คัดค้านดังกล่าวมานั้น

แล้ว ผู้บังคับบัญชามิได้ส่งถอนหรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้อยู่ใต้บังคับจักต้องปฏิบัติตาม

ภาค ๔

โทษผิดวินัย

มาตรา ๓๖ โทษผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้มี ๔ สถาน
คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ลดตำแหน่งหรือลดชั้น
- (๓) ตัดเงินเดือน
- (๔) ดำเนินโทษเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๓๗ การลงโทษสถานไล่ออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นตำแหน่งที่เทียบชั้นเจ้ากรมขึ้นไป ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน ส่วนตำแหน่งต่ำกว่านั้น หรือการลงโทษสถานอื่น เจ้ากระทรวงมีอำนาจสั่งได้เองหรือมอบอำนาจให้หัวหน้ากรมสังกัดได้

มาตรา ๓๘ โทษสถานไล่ออกนั้น ท่านกำหนดไว้สำหรับพฤติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (ก) พุจจริตต่อหน้าที่ราชการ

(ข) กระทำผิดถึงต้องรับพระราชอาญา จำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(ค) มีหนี้สินล้นพ้นตัว ถูกศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย

(ฅ) จัดคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งโดยชอบด้วยราชการ และการจัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ

(ง) ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในหน้าที่ราชการ

(จ) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยอันได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑ ถึง ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่ถึงที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ ไซ้ ท่านว่าข้าราชการพลเรือนผู้นั้นทำความผิดต้องระวางโทษลดตำแหน่ง ลดขั้น ตัดเงินเดือน หรือตำหนิโทษเป็นลายลักษณ์อักษรตามแต่ผู้ลงโทษจะเห็นสมควร

การลงโทษฐานผิดวินัยดังกล่าวมาข้างต้นนี้ ความผิดครั้งหนึ่งท่านห้ามมิให้ลงโทษลดตำแหน่ง หรือลดชั้นมากกว่าตำแหน่งหนึ่งหรือชั้นหนึ่ง หรือตัดเงินเดือนมากกว่าเดือนหนึ่ง

มาตรา ๔๐ การลงโทษข้าราชการฝ่ายตำรวจภูธร ตำรวจนครบาลนั้น จะใช้ระเบียบการลงโทษตามที่กำหนดไว้ใน

เล่ม ๔๕ หน้า ๓๐๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

พระราชบัญญัตินี้ หรือจะให้ระเบียบการลงโทษเป็นอาชญา
วินัยตำรวจ ตามที่จะได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้
เจ้ากระทรวงผู้บังคับบัญชาออกกฎข้อบังคับไว้แต่อย่างใดอย่าง
หนึ่งก็ได้ตามควรแก่พฤติการณ์

มาตรา ๔๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการ
ในกระทรวงการทหารนั้น จะลงโทษตามที่กำหนดไว้ในพระ
ราชบัญญัตินี้ หรือจะลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยยุทธวินัยโดยอาศัย
บทบัญญัติในพระธรรมนูญศาลทหารก็ได้

ภาค ๕

ปกิณกะ

มาตรา ๔๒ ข้าราชการพลเรือนจะย้ายสังกัดกระทรวงได้
ต่อเมื่อทางราชการสั่งให้ย้าย

มาตรา ๔๓ ผู้ที่ได้เคยรับราชการมาแล้ว และได้้ออก
จากราชการโดยมิได้มีความผิดประการใดนั้น ถ้าเจ้ากระทรวง
ประสงค์จะเรียกกลับเข้ารับราชการ และกรรมการรักษาพระ
ราชบัญญัตินี้ ตรวจประวัติเห็นมีคุณสมบัติความสามารถเหมาะ
แก่ตำแหน่งที่ทางราชการประสงค์จะบรรจุแล้วไซ้ จะเรียก
กลับเข้ารับราชการอีกก็ได้

มาตรา ๔๔ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ ถ้าเจ้ากระทรวงเห็นว่าจะให้คงอยู่ในหน้าที่ระหว่างได้สอบสวนหรือพิจารณาจะเป็นการเสียหายแก่ราชการไซ้จะสั่งพักหน้าที่ราชการระหว่างนั้นก็ได้

มาตรา ๔๕ การให้พักหน้าที่ราชการนั้น ท่านให้พักตลอดเวลาที่ได้สอบสวนและพิจารณา เมื่อได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินความผิดเลย ต้องให้ผู้นั้นกลับคืนที่ตำแหน่งเดิม ถ้าปรากฏว่าถึงแม้การได้สอบสวนและพิจารณาจะไม่ได้ความเป็นสัจย์ว่า ผู้ที่ถูกสั่งให้พักได้กระทำความผิด แต่ก็ยังมีมลทินอยู่ ให้เจ้ากระทรวงใช้ความมโนใจ ถ้าเห็นว่าจะให้กลับเข้ารับราชการอีก อาจเสียหายแก่ราชการ ก็ไม่ต้องให้กลับเข้ารับราชการ หรือถ้าเห็นว่าผู้นั้นยังอาจจะเป็นประโยชน์แก่ราชการในตำแหน่งประเภทอื่นใดที่เสมอ หรือต่ำกว่าตำแหน่งเดิม จะให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเช่นนั้นก็ได้

มาตรา ๔๖ เงินเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักหน้าที่ราชการตั้งกล่าวมานั้น ให้ปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับกระทรวง

พระคลังมหาสมบัติ ว่าด้วยเงินเดือนระวางต้องคดีอาชญา
ซึ่งให้อยู่ในเวลานั้น

มาตรา ๔๗ ผู้ใดรู้สึกละโม้ว่าไม่สามารถจะรับราชการต่อไป
จะขอเวนคืนตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้
แต่ถ้าเจ้ากระทรวงเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะ
หน่วงเหนี่ยวไว้เป็นเวลาไม่เกินปีหนึ่งก็ได้

ผู้ซึ่งปรากฏแก่เจ้ากระทรวงว่าจะไม่ทำประโยชน์ให้แก่
ราชการได้ควรแก่ตำแหน่งเพราะหย่อนความสามารถก็ดี เพราะ
มีความบกพร่องในจรรยาอันควรแก่ศักดิ์แห่งตำแหน่งก็ดี ถ้า
และจะให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปอาจเสียราชการไซ้ เจ้า
กระทรวงจะบอกให้คืนตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ปลดจาก
ราชการก็ได้

ผู้ต้องออกจากราชการหรือต้องปลดจากราชการดังกล่าวนี้
ถ้าเป็นผู้อยู่ในลักษณะที่จะได้บำเหน็จบำนาญตามที่บัญญัติไว้
ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญที่ให้อยู่ในเวลานั้น ก็มีสิทธิ
ที่จะได้บำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๔๘ เมื่อทางราชการเห็นสมควรให้ผู้ใดออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ จะปลดผู้นั้นจากราชการใน

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๓๑๑

ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในเวลานั้นก็ได้

มาตรา ๔๕ การออกจากราชการตามความในมาตรา ๔๗
และ ๔๘ นั้น ถ้าเป็นข้าราชการอยู่ในตำแหน่งที่เทียบชั้น
เจ้ากรมขึ้นไป ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๗๑
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

วันที่๑๗กันยายน๒๔๙๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม๕๗หน้า๔๑๕



พระราชบัญญัติ

ปีประดิทิน พุทธศักราช ๒๔๙๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๙๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ณวันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๙๓

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๑ หน้า ๔๒๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๔๘๓

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเปลี่ยนปีประติทินให้เหมาะสมแก่กาลสมัยและโบราณประเพณีของไทย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปีประติทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ปีประติทินนั้นให้มีกำหนดระยะเวลาสิบสองเดือน เริ่มแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ปีซึ่งเรียกว่า ปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ ให้สิ้นสุดลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ที่จะถึงนี้ และปีซึ่งเรียกว่า ปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้เริ่มแต่วันที่ ๑ มกราคม ต่อไป

มาตรา ๕ การกำหนดปีประติทินตามความในมาตรา ๔ ไม่กระทบกระเทือนถึงอายุบุคคลหรือถึงระยะเวลาซึ่งได้กำหนดไว้หรือต้องคำนวณตามกฎหมายหรือนิติกรรมซึ่งได้ประกาศใช้หรือได้กระทำขึ้นก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บรรดาเงินที่ทางราชการต้องจ่ายเป็นรายปี ซึ่งเริ่มแต่วันที่ ๑ เมษายน และเป็นการจ่ายล่วงหน้านั้น ถ้าได้จ่ายไปแล้วเติมปีสำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าได้จ่ายแล้วถึงสิ้นเดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ สำหรับเดือนต่อไปที่เหลือในปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จ่ายให้เพียง ๕ เดือนต่อจากนั้นให้จ่ายตามปีประติทิน

ในกรณีที่มิใช่เป็นการจ่ายล่วงหน้าหรือจ่ายล่วงหน้าแต่ไม่เติมปี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คำนวณเงินจ่ายให้สำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เพียงเก้าเดือน และให้ถือว่าเป็นการเสร็จสิ้นกันสำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ การจ่ายคราวต่อไปให้คำนวณจ่ายตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ และให้จ่ายตามปีประติทิน

มาตรา ๗ บรรดาเงินภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมใดๆ ที่มีกำหนดต้องเสียเป็นรายปี ซึ่งเริ่มแต่วันที่ ๑ เมษายน

เล่ม ๕ หน้า ๔๒๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๓

พุทธศักราช ๒๔๘๓ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเต็ม
จำนวนสิบสองเดือน

ส่วนเงินภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียสำหรับปี
พุทธศักราช ๒๔๘๔ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บ
เพียงสามในสี่ส่วนของจำนวนทั้งปี

มาตรา ๘ การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมใดๆ นอก
จากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการ
นั้น

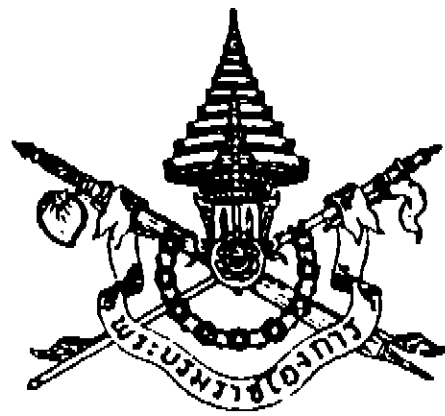
มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติมีประสิทธิผล พุทธศักราช ๒๔๘๓ นี้ มีหลักการ
กำหนดมีประสิทธิผลใหม่มีระยะเวลาสิบสองเดือน เริ่มแต่วันที่ ๓
มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสม
แก่กาลสมัย และจารีตประเพณีของไทยแต่โบราณ



พระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐

เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สามารถให้ความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๔
เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดตามวรรคสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่งให้แยกตามประเภท ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวรรคสอง อาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

(๒) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ยังไม่ควรเปิดเผยโดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

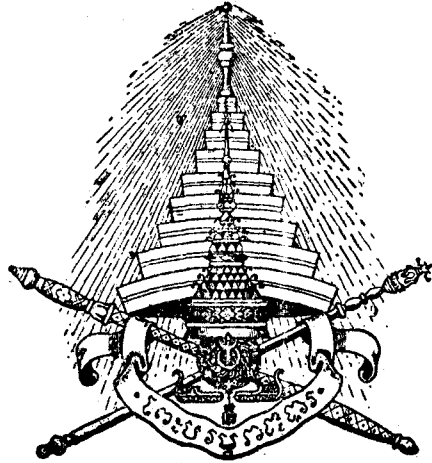
หมวด ๕
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวง

ภาคผนวก

(พระราชบัญญัติฉบับเต็ม)

- (๑)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑
- (๒)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒
- (๓)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๙๗
- (๔)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
- (๕)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๖)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๗)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๘)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๙)พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒



พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๑

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า
โดยที่มีพระราชประสงค์จะทรงวางระเบียบข้าราชการพล
เรือนให้เป็นไปในทางเลือกสรรผู้มีความรู้และความสามารถ
เข้ารับราชการเป็นอาชีพ ไม่มีกัณฑ์ด้วยการแสวงผล
ประโยชน์ในทางอื่น ส่วนฝ่ายข้าราชการก็ให้ได้รับประโยชน์

เล่ม ๔๕ หน้า ๒๕๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

ยิ่งขึ้น เนื่องจากความสะดุ้งพร้อมด้วยข้าราชการซึ่งมีความสามารถและรอบรู้ในวิถีและอุบายของราชการ กับทั้งหน้าที่และวินัยอันตนพึงรักษาเป็นนิตยกาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยชอบตามตราต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๒

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้สืบไป ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมายกฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เข้ารับราชการในกระทรวงทบวงการแผ่นดินฝ่ายพลเรือน เว้นข้าราชการฝ่ายตุลาการ และให้รวมทั้งข้าราชการฝ่ายพลเรือนในกระทรวงการทหาร

ภาค ๑

กรรมการรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ให้มีกรรมการคนหนึ่ง ประกอบด้วย
เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ๑ เสนาบดีกระทรวง
การต่างประเทศ ๑ เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ๑ ทั้ง ๓ นี้
เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งจะได้ทรงเลือก
ตั้งโดยคุณวุฒิอีก ๒ คน

กรรมการซึ่งทรงเลือกตั้งโดยคุณวุฒินั้น ให้อยู่ใน
ตำแหน่งคราวละ ๒ ปี เมื่อสิ้นกำหนดแล้ว จะทรงตั้งต่อไป
อีกคราวหนึ่งหรือหลายคราวก็ได้

มาตรา ๖ ในกรรมการทั้ง ๕ คนนี้ จะได้ทรงตั้งคน
หนึ่ง ให้เป็นนายก

มาตรา ๗ ให้มีเลขานุการของกรรมการคนหนึ่ง ซึ่ง
กรรมการจะได้เลือกตั้งขึ้น

มาตรา ๘ ให้กรรมการมีหน้าที่กำหนดหลักสูตรและจัด
การสอบไล่ผู้ที่สมัครจะเข้ารับราชการพลเรือน จัดการศึกษา
ของนักเรียนหลวงฝ่ายพลเรือนที่ส่งไปเล่าเรียนในเมืองต่าง
ประเทศ และรักษ การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๔๕ หน้า ๒๕๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

มาตรา ๘ ในอันที่จะปฏิบัติการตามหน้าที่นั้น กรรมการจะเชิญเจ้ากระทรวงทบวงกรมมาปรึกษาหารือก็ดี จะเรียกคำชี้แจงก็ดี ตรวจทำเนียบระเบียบการและทะเบียนบัญชี หรือเอกสารอย่างใดเพื่อรู้ข้อราชการในหน้าที่ของกรรมการก็ดี จะเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีตำแหน่งในราชการ หรือเป็นบุคคลภายนอกมาช่วยเหลือในหน้าที่ของกรรมการก็ดี บรรดาที่กล่าวมานี้อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของกรรมการ

มาตรา ๑๐ ในปลายปีหนึ่ง ๆ ให้กรรมการทำรายงานขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา แสดงผลแห่งกิจการที่ได้ดำเนินการไปในปีที่ล่วงมาแล้วนั้น

มาตรา ๑๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่อันกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการมีอำนาจออกกฎข้อบังคับซึ่งเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้เป็นอันใช้บังคับได้ และให้กรรมการมีอำนาจตั้งอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการบางสิ่งบางอย่างตามที่กรรมการจะได้ระบุมอบหมาย

ภาค ๒

ประเภทข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๑๒ ข้าราชการพลเรือนมี ๓ ประเภท คือ

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ

(๒) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

(๓) เสมียนพนักงาน

การตั้งข้าราชการเข้ารับตำแหน่งนั้น ถ้าเป็นตำแหน่งที่เทียบชั้นเจ้ากรมขึ้นไป ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน นอกจากนั้นเจ้ากระทรวงเป็นผู้ตั้ง หรือมอบอำนาจให้หัวหน้ากรมเป็นผู้ตั้งก็ได้

หมวด ๑

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา ๑๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญ คือข้าราชการที่รัฐบาลได้เลือกสรร และแต่งตั้งขึ้นตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ แห่งภาค ๒ นี้

มาตรา ๑๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญแบ่งเป็น ๒ ชั้น คือ

(๑) ชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ข้าราชการซึ่งมียศตั้งแต่รองอำมาตย์ตรี หรือซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเสมอด้วยรองอำมาตย์ตรีขึ้นไป

(๒) ชั้นราชบุรุษ ได้แก่ข้าราชการซึ่งมียศชั้นราชบุรุษ หรือซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเสมอด้วยราชบุรุษ

มาตรา ๑๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ในเวลาที่รับราชการอยู่จะได้รับพระราชทานเงินเดือนตามอัตราที่ได้พระ

ราชทานพระบรมราชานุญาตไว้ และตามระเบียบของกรม
และกระทรวงที่รับราชการ

เมื่อออกจากราชการแล้ว มีทางจะได้รับพระราชทาน
บำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายซึ่งว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๖ ผู้สมัครเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้อง
สอบไล่วิชาข้าราชการพลเรือนได้ และก่อนที่จะเข้าสอบไล่
วิชาข้าราชการพลเรือนนั้น ผู้สมัครต้องแสดงให้เห็นที่พอใจ
กรรมการว่า เป็นบุคคลที่จะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) มีสัญชาติเป็นชาวสยาม

(๒) อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี และไม่เกินกว่า ๔๐ ปี

(๓) ไม่เป็นผู้มีกายพิการทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ
หรือจิตตสันเพี้ยนไม่สมประกอบ ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีล
ธรรมอันดี ไม่เป็นคนมีหนี้สินล้นพ้นตัว และไม่เป็นผู้ที่
เคยถูกล้อออกมาแล้วจากทะเบียนการใด ๆ หรือเคยต้องโทษ
จำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ
และความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(๔) มีความรู้สามัญสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นแห่งหลักสูตร
ของรัฐบาลซึ่งกรรมการกำหนดไว้เป็นครั้งคราว หรือถ้าสอบ

ไว้ได้มาจากอื่นต้องเป็นขั้นที่รัฐบาลรับรองว่าเสมอด้วยชั้นที่
กรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ ผู้สมัครต้องเสียค่าธรรมเนียมการสอบไล่
ตามอัตราที่กรรมการกำหนดแล้ว จึงจะมีสิทธิเข้าสอบไล่

มาตรา ๑๘ การสอบไล่วิชาข้าราชการพลเรือนนั้น ให้
ใช้วิธีแข่งขัน ผู้สอบไล่ได้คะแนนสูงมีสิทธิที่จะได้รับเลือก
เข้ารับราชการก่อนผู้ได้คะแนนต่ำ

มาตรา ๑๙ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้ากระทรวงทำความคิด
ต่อตกลงกับกรรมการ เพื่อได้รับผู้ที่สอบไล่ได้แล้วและเป็น
บุคคลสมควรแก่หน้าที่ราชการในกระทรวงนั้น ๆ เข้ารับราชการ
ตามความต้องการ

ผู้สอบไล่ได้จะได้รับอนุญาตให้เลือกกระทรวงที่ตนสมัคร
จะเข้ารับราชการ แต่ทั้งนี้ต้องแล้วแต่ความประสงค์ของ
ราชการเป็นใหญ่ ผู้ใดไม่ยอมรับราชการในกระทรวงซึ่ง
กรรมการกำหนดให้โดยความตกลงของเจ้ากระทรวง ให้
กรรมการถอนชื่อผู้นั้นออกเสียจากลำดับผู้สอบไล่ได้

มาตรา ๒๐ บุคคลดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖ อนุมาตรา ๑
และ ๓ และมีวุฒิหรือลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากมหาวิทยาลัย
ซึ่งรัฐบาลรับรองวิทยฐานะแล้วในวิชาประเภทที่กรรมการ
กำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือน หรือ

(๒) มีภูมิรู้ในวิชาเทคนิคสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่ง
ที่ให้ความรู้ในวิชานั้น ๆ หรือ

(๓) ได้รับประกาศนียบัตรจากสำนักเรียนวิชาชีพชั้น
สูงที่รัฐบาลรับรองสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งที่ให้ความ
รู้ในวิชานั้น ๆ หรือ

(๔) ได้เคยรับราชการในตำแหน่งชั้นสัญญาบัตรมาแล้ว
จะเป็นฝ่ายทหารหรือพลเรือนก็ตาม และได้ออกจากราชการ
ไปโดยมิได้มีความผิด

ถ้าสมัครเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและเจ้ากระทรวง
พอใจจะรับเข้าทำราชการ เมื่อกรรมการผู้รักษาพระราช
บัญญัตินี้ได้สอบสวนให้อนุมัติแล้ว ก็ให้รับได้โดยมิต้อง
สอบไล่

มาตรา ๒๑ ผู้สอบไล่วิชาข้าราชการพลเรือนได้แล้ว
นั้น จะบรรจุเข้าตำแหน่งได้แต่ในตำแหน่งที่ไม่เกินกว่าชั้นต่ำ
ของชั้นราชบุรุษ

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๓๐๑

มาตรา ๒๒ ผู้ที่รัฐบาลรับเข้าทำราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยมิต้องสอบไล่วิชาข้าราชการพลเรือน เพราะเป็นบุคคลมีวุฒิดังกล่าวมาในมาตรา ๒๐ อนุมาตรา ๑, ๒, ๓ นั้น ให้เจ้ากระทรวงบรรจุเข้าในตำแหน่งตามควรแก่วุฒิของผู้นั้น แต่ในเวลาแรกเข้ารับราชการต้องไม่เกินตำแหน่งซึ่งเทียบยศรองอำมาตย์เอก

บุคคลซึ่งกล่าวในมาตรา ๒๐ อนุมาตรา ๔ นั้น เมื่อกลับเข้ารับราชการครั้งหลัง ท่านว่ามีให้บรรจุเข้าในตำแหน่งเทียบสูงกว่าชั้นที่อยู่ เมื่อออกจากราชการครั้งก่อน

มาตรา ๒๓ ผู้เริ่มเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนตามความในมาตรา ๒๑ หรือ ๒๒ นั้น ต้องทำการฝึกหัดไปก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และไม่เกินกว่า ๑ ปี ในระหว่างนั้นให้ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าอัตราขั้นต่ำของตำแหน่งตามจำนวนที่เจ้ากระทรวงเห็นสมควร ห้ามมิให้รับเงินเดือนถึงเข้าขั้นต่ำของตำแหน่งจนกว่าจะพ้นเวลาฝึกหัด และจนกว่าเจ้ากระทรวงเห็นว่าผู้นั้นมีความประพฤติและความสามารถสมควรแก่ตำแหน่ง

มาตรา ๒๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นราชบุรุษ จะ

เล่ม ๔๕ หน้า ๓๐๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

เลื่อนขึ้นเป็นชั้นสัญญาบัตรได้ต่อเมื่อผู้นั้นสอบไล่วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นสัญญาบัตรได้

วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นสัญญาบัตรนั้น ให้เจ้ากระทรวงสอบไล่เองโดยวิธีแข่งขันจะเพาะข้าราชการในกระทรวง แต่หลักสูตรที่จะสอบไล่ นั้นต้องได้รับอนุมัติของกรรมการรักษาพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นสัญญาบัตร จะเลื่อนตำแหน่งขึ้นได้ตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร โดยกำหนดเอาความสามารถ ความรอบรู้หน้าที่ราชการและอายุ เวลาในราชการเป็นประมาณ

แต่การเลื่อนตำแหน่งขึ้นไปสู่ตำแหน่งที่เทียบชั้นเจ้ากรมขึ้นไป ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อนจึงจะเลื่อนได้

มาตรา ๒๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญ มีกำหนดยศตั้งชั้นสัญญาบัตร

มหาอำมาตย์เอก

มหาอำมาตย์โท

มหาอำมาตย์ตรี

อำมาตย์เอก

อำมาตย์โท

อำมาตย์ตรี

รองอำมาตย์เอก

รองอำมาตย์โท

รองอำมาตย์ตรี

ชั้นราชบุรุษ

ราชบุรุษ

การเทียบตำแหน่งและยศข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้
ใช้ตามตารางเทียบซึ่งโปรดเกล้า ฯ ให้สภาการคลังกำหนดไว้
เป็นคราว ๆ

หมวด ๒

ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

มาตรา ๒๗ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ คือผู้มีวิชา
พิเศษซึ่งรัฐบาลจ้างไว้ให้ทำการเฉพาะอย่างหรือชั่วเวลาจำกัด
และข้าราชการฝ่ายรัฐพาณิชย์ ข้าราชการประเภทนี้มีสิทธิ
ในเรื่องผลประโยชน์เพียงที่กำหนดไว้ในหนังสือสัญญาจ้าง
ถ้าไม่มีหนังสือสัญญาจ้างก็เพียงที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับ
ของกระทรวงพระคลังมหาสมบัติสำหรับข้าราชการประเภทนี้
หรือที่กำหนดไว้ในระเบียบซึ่งกรมและกระทรวงผู้จ้างได้ตกลง

เล่ม ๔๕ หน้า ๓๐๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

กับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติตั้งขึ้นและได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว

มาตรา ๒๘ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นผู้ใดเหมาะสมแก่งานที่ประสงค์จะให้ทำก็รับไว้ได้โดยมิต้องสอบไล่

หมวด ๓

เสมียนพนักงาน

มาตรา ๒๙ เสมียนพนักงาน คือ ข้าราชการชั้นต่ำ ซึ่ง มีสิทธิจะได้รับเงินเดือนตามอัตราซึ่งกรมและกระทรวงผู้จ้างได้ตกลงกับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติตั้งขึ้นไว้

มาตรา ๓๐ การรับคนเข้าเป็นเสมียนพนักงานนั้น ให้ อนุโลมตามบทบัญญัติมาตรา ๒๘ แต่ถ้าเจ้ากระทรวงใดประสงค์ จะสอบไล่เพื่อเลือกสรรข้าราชการ ก็ตั้งการสอบไล่สำหรับ กระทรวงของตนได้

ภาค ๓

วินัยข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๓๑ ข้าราชการพลเรือนต้อง

- (๑) อุทิศเวลาทั้งหมดของตนให้แก่ราชการ
- (๒) รักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

- (๓) เคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา
- (๔) ถือประโยชน์ของราชการแผ่นดินเป็นที่ตั้ง
- (๕) ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือน อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการ จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือแก่ญาติมิตรของตน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือน

- (ก) เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ
- (ข) กระทำการหาผลประโยชน์อย่างใด ๆ อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมในตำแหน่งหน้าที่ของตน

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการ ข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๓๕ คำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายผู้อยู่ใต้บังคับจะต้องปฏิบัติตาม ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยจะเสนอความเห็นคัดค้านเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ แต่ต้องเสนอทันที และเมื่อได้คัดค้านดังกล่าวมานั้น

แล้ว ผู้บังคับบัญชามิได้ส่งถอนหรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้อยู่ใต้บังคับจักต้องปฏิบัติตาม

ภาค ๔

โทษผิดวินัย

มาตรา ๓๖ โทษผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้มี ๔ สถาน
คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ลดตำแหน่งหรือลดชั้น
- (๓) ตัดเงินเดือน
- (๔) ดำเนินโทษเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๓๗ การลงโทษสถานไล่ออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นตำแหน่งที่เทียบชั้นเจ้ากรมขึ้นไป ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน ส่วนตำแหน่งต่ำกว่านั้น หรือการลงโทษสถานอื่น เจ้ากระทรวงมีอำนาจสั่งได้เองหรือมอบอำนาจให้หัวหน้ากรมสังกัดได้

มาตรา ๓๘ โทษสถานไล่ออกนั้น ท่านกำหนดไว้สำหรับพฤติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (ก) พุจจริตต่อหน้าที่ราชการ

(ข) กระทำผิดถึงต้องรับพระราชอาญา จำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(ค) มีหนี้สินล้นพ้นตัว ถูกศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย

(ฅ) จัดคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งโดยชอบด้วยราชการ และการจัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ

(ง) ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในหน้าที่ราชการ

(จ) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยอันได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑ ถึง ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่ถึงที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ ไซ้ ท่านว่าข้าราชการพลเรือนผู้นั้นทำความผิดต้องระวางโทษลดตำแหน่ง ลดขั้น ตัดเงินเดือน หรือตำหนิโทษเป็นลายลักษณ์อักษรตามแต่ผู้ลงโทษจะเห็นสมควร

การลงโทษฐานผิดวินัยดังกล่าวมาข้างต้นนี้ ความผิดครั้งหนึ่งท่านห้ามมิให้ลงโทษลดตำแหน่ง หรือลดชั้นมากกว่าตำแหน่งหนึ่งหรือชั้นหนึ่ง หรือตัดเงินเดือนมากกว่าเดือนหนึ่ง

มาตรา ๔๐ การลงโทษข้าราชการฝ่ายตำรวจภูธร ตำรวจนครบาลนั้น จะใช้ระเบียบการลงโทษตามที่กำหนดไว้ใน

เล่ม ๔๕ หน้า ๓๐๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

พระราชบัญญัตินี้ หรือจะให้ระเบียบการลงโทษเป็นอาชญา
วินัยตำรวจ ตามที่จะได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้
เจ้ากระทรวงผู้บังคับบัญชาออกกฎข้อบังคับไว้แต่อย่างใดอย่าง
หนึ่งก็ได้ตามควรแก่พฤติการณ์

มาตรา ๔๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการ
ในกระทรวงการทหารนั้น จะลงโทษตามที่กำหนดไว้ในพระ
ราชบัญญัตินี้ หรือจะลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยยุทธวินัยโดยอาศัย
บทบัญญัติในพระธรรมนูญศาลทหารก็ได้

ภาค ๕

ปกิณกะ

มาตรา ๔๒ ข้าราชการพลเรือนจะย้ายสังกัดกระทรวงได้
ต่อเมื่อทางราชการสั่งให้ย้าย

มาตรา ๔๓ ผู้ที่ได้เคยรับราชการมาแล้ว และได้้ออก
จากราชการโดยมิได้มีความผิดประการใดนั้น ถ้าเจ้ากระทรวง
ประสงค์จะเรียกกลับเข้ารับราชการ และกรรมการรักษาพระ
ราชบัญญัตินี้ ตรวจประวัติเห็นมีคุณสมบัติความสามารถเหมาะ
แก่ตำแหน่งที่ทางราชการประสงค์จะบรรจุแล้วไซ้ จะเรียก
กลับเข้ารับราชการอีกก็ได้

มาตรา ๔๔ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ ถ้าเจ้ากระทรวงเห็นว่าจะให้คงอยู่ในหน้าที่ระหว่างได้สอบสวนหรือพิจารณาจะเป็นการเสียหายแก่ราชการไซ้จะสั่งพักหน้าที่ราชการระหว่างนั้นก็ได้

มาตรา ๔๕ การให้พักหน้าที่ราชการนั้น ท่านให้พักตลอดเวลาที่ได้สอบสวนและพิจารณา เมื่อได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินความผิดเลย ต้องให้ผู้นั้นกลับคืนที่ตำแหน่งเดิม ถ้าปรากฏว่าถึงแม้การได้สอบสวนและพิจารณาจะไม่ได้ความเป็นสัจย์ว่า ผู้ที่ถูกสั่งให้พักได้กระทำความผิด แต่ก็มีมลทินอยู่ ให้เจ้ากระทรวงใช้ความพินิจ ถ้าเห็นว่าจะให้กลับเข้ารับราชการอีก อาจเสียหายแก่ราชการ ก็ไม่ต้องให้กลับเข้ารับราชการ หรือถ้าเห็นว่าผู้นั้นยังอาจจะเป็นประโยชน์แก่ราชการในตำแหน่งประเภทอื่นใดที่เสมอ หรือต่ำกว่าตำแหน่งเดิม จะให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเช่นนั้นก็ได้

มาตรา ๔๖ เงินเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักหน้าที่ราชการ ตั้งกล่าวมานั้น ให้ปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับกระทรวง

พระคลังมหาสมบัติ ว่าด้วยเงินเดือนระวางต้องคดีอาชญา
ซึ่งให้อยู่ในเวลานั้น

มาตรา ๔๗ ผู้ใดรู้สึกล่าไม่ได้จะรับราชการต่อไป
จะขอเวนคืนตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้
แต่ถ้าเจ้ากระทรวงเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะ
หน่วงเหนี่ยวไว้เป็นเวลาไม่เกินปีหนึ่งก็ได้

ผู้ซึ่งปรากฏแก่เจ้ากระทรวงว่าจะไม่ทำประโยชน์ให้แก่
ราชการได้ควรแก่ตำแหน่งเพราะหย่อนความสามารถก็ดี เพราะ
มีความบกพร่องในจรรยาอันควรแก่ศักดิ์แห่งตำแหน่งก็ดี ถ้า
และจะให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปอาจเสียราชการไซ้ เจ้า
กระทรวงจะบอกให้คืนตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ปลดจาก
ราชการก็ได้

ผู้ต้องออกจากราชการหรือต้องปลดจากราชการดังกล่าวนี้
ถ้าเป็นผู้อยู่ในลักษณะที่จะได้บำเหน็จบำนาญตามที่บัญญัติไว้
ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญที่ให้อยู่ในเวลานั้น ก็มีสิทธิ
ที่จะได้บำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๔๘ เมื่อทางราชการเห็นสมควรให้ผู้ใดออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ จะปลดผู้นั้นจากราชการใน

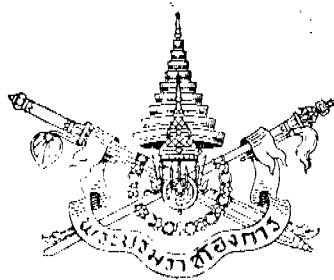
วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๓๑๑

ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในเวลานั้นก็ได้

มาตรา ๔๕ การออกจากราชการตามความในมาตรา ๔๗
และ ๔๘ นั้น ถ้าเป็นข้าราชการอยู่ในตำแหน่งที่เทียบชั้น
เจ้ากรมขึ้นไป ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๗๑
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๖ หน้า ๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒



พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๘๒

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา
พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิรา
ตราไว้ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนเสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสมแก่ราชการยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และบรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลที่เป็นพนักงานหรือข้าราชการในกระทรวง ทบวงกรมฝ่ายพลเรือนทุกแห่ง เว้นแต่ข้าราชการฝ่ายตุลาการ

เล่ม ๕๖ หน้า ๕๘๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

มาตรา ๕ ข้าราชการพลเรือนมี ๖ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนการเมือง ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการเมืองตามบทพระราชบัญญัติ

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งประจำ

(๓) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ ซึ่งจะได้มีกฎ ก.พ. กำหนดไว้ว่าเป็นตำแหน่งรัฐพาณิชย์

(๔) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งซึ่งจะได้มีกฎ ก.พ. กำหนดไว้ว่าเป็นตำแหน่งราชการในพระองค์พระมหากษัตริย์

(๕) ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะได้มีกฎ ก.พ. กำหนดไว้ว่าเป็นตำแหน่งราชการฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร

(๖) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรัฐบาลจ้างรับราชการ

มาตรา ๖ ข้าราชการพลเรือนจะได้รับเงินเดือนตามอัตราที่ปรากฏในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๘๘

ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงเจ้าสังกัดที่จะทำความตกลง
กับ ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนในกรมหนึ่ง ๆ
ภายในวงเงินงบประมาณ แต่ถ้าราชการแห่งกรมในกระทรวง
ใดมีเหตุพิเศษจะทำความตกลงแยกจำนวนแห่งอัตราเงินเดือน
ของกรมนั้นออกเป็นเหล่า หรือจะรวมสมทบเข้าในจำนวนแห่ง
อัตราเงินเดือนของกรมอื่น หรือของสำนักงานปลัดกระทรวง
ในกระทรวงนั้นก็ได้

การกำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนนั้น เจ้ากระทรวง
จะต้องยื่นบัญชีรายละเอียด เพื่อทำความตกลงกับ ก.พ. และ
ก.พ. จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่ ก.พ. กำหนด
ไว้แล้วแต่กรณี ถ้าเจ้ากระทรวงมิได้ยื่นบัญชีภายในกำหนด
ให้ถือจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรมนั้นในปีก่อนใช้ต่อ
ไปอีกปีหนึ่ง แต่ในกรณีที่ได้รับเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นให้รวม
จำนวนแห่งอัตราเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นนั้นเข้ากับจำนวน
แห่งอัตราเงินเดือนเดิม และในกรณีที่ลดเงินงบประมาณ
ลง ให้ลดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนลงตามจำนวนแห่งอัตรา
เงินเดือนที่ได้ลดลงนั้น

เล่ม ๕๖ หน้า ๕๘๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเช่นว่านี้ ให้ ก.พ.
ประกาศเป็นรายปีในราชกิจจานุเบกษา

บทบัญญัติข้างต้นนี้มีให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจที่
รับเงินเดือนตามยศ ซึ่งกระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลง
กับ ก.พ. เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก แล้วให้นำความกราบบังคม
ทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ชั้นข้าราชการพลเรือนนอกจากชั้นรัฐมนตรี
มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา
- (๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
- (๓) ข้าราชการพลเรือนชั้นโท
- (๔) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก
- (๕) ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นอันดับตามบัญชีท้ายพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๘ ตำแหน่งราชการพลเรือนนอกจากตำแหน่ง
การเมืองและตำแหน่งวิสามัญ มีดังนี้

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๐

- (๑) เสมียนพนักงาน
- (๒) ประจำแผนก
- (๓) หัวหน้าแผนก
- (๔) หัวหน้ากอง
- (๕) อธิบดี
- (๖) ปลัดกระทรวง

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นจะได้มีกฎ ก.พ. กำหนด
เทียบกับตำแหน่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้

มาตรา ๕ ข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการตามกฎหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการที่ไปรับนั้น
โดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้น
และอันดับที่ได้รับอยู่ในขณะที่ไปรับราชการตามกฎหมายนั้น
ให้กระทรวงมหาดไทยการเดิมรับบรรจุที่เดียว

ลักษณะ ๑

ข้าราชการพลเรือนการเมือง

มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งรัฐมนตรีที่ดี การออกจากราชการตำแหน่ง
รัฐมนตรีที่ดี ต้องปฏิบัติรัฐธรรมนูญ

เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนการเมืองในตำแหน่งที่ต่ำกว่ารัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเลือกตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมือง เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว จึงให้เข้ารับตำแหน่งได้

มาตรา ๑๒ ข้าราชการพลเรือนการเมืองในตำแหน่งที่ต่ำกว่ารัฐมนตรี ออกจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม

(๔) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๓ เมื่อข้าราชการพลเรือนการเมืองต้องออกจากตำแหน่งโดยไม่มี ความผิดแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้นและอันดับที่ได้รับอยู่ในขณะไปเป็นข้าราชการพลเรือนการเมือง ให้กระทรวงทะบวงการเดิมรับบรรจุที่เดียว

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๒

ลักษณะ ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๔ การบรรจุข้าราชการพลเรือน ให้เจ้า
กระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวง
บรรจุตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา บรรจุจากบุคคลที่
สอบแข่งขันสำเร็จในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

โดยปกติให้บรรจุในอันดับ ๑, ๑ ก. หรือ ๑ ข. แต่
ตำแหน่งราชการใดโดยลักษณะปริมาณหรือคุณภาพควรได้ผู้
มีคุณวุฒิเพื่อเข้าบรรจุในอันดับ ๔ หรือ ๗ ที่เดียว ก็ให้สอบ
แข่งขันเพื่อบรรจุในอันดับนั้น ๆ โดยจะเพาะได้

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี บรรจุจากบุคคลที่
สอบแข่งขันสำเร็จในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

การบรรจุให้บรรจุในอันดับ ๑

มาตรา ๑๕ ผู้ใดได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ
เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ มอบหมาย จาก เจ้า

เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

กระทรวงอาจคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนที่ใช่วิชาชั้นใด ๆ ชั้นใด ๆ ที่ไม่สูงกว่าชั้นราชการพลเรือนชั้นโทได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก. พ.

มาตรา ๑๖ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาเลื่อนขึ้นเป็นชั้นตรีได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

มาตรา ๑๗ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นเป็นชั้นโท ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่อธิบดีขึ้นไปแล้วแต่กรณีพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ซึ่งรับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ได้ปริญญาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีคุณวุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงโดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามคน เมื่อ อ. ก. พ.

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๔

กระทรวงได้สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ใดสมควรเลื่อนชั้นก็ให้เสนอไปยังเจ้ากระทรวงเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๑๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นโทซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกด้วยแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาชั่งบังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความคุณวุฒิและความสามารถ แล้วส่งรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังเจ้ากระทรวงเพื่อเลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๑๙ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นเอกที่มีความดีความชอบและความสามารถ แล้วส่งนามไปยัง ก.พ. อัตราละหนึ่งคน เมื่อ ก.พ. สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้รายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๒๐ ภายใต้งบบังคับแห่งมาตรา ๒๒ ข้าราชการพลเรือนผู้ได้เลื่อนชั้นนั้นให้ได้รับเงินเดือนในอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น หรือถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เท่ากับอันดับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๒๑ ภายใต้งบบังคับแห่งมาตรา ๒๒ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่ง ๆ ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ถัดลงไปตามลำดับ โดยคำนึงถึงความสามารถและการปฏิบัติตามวินัย ข้าราชการพลเรือนทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ.

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๘๖

ส่วนการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่รับเงินเดือนตามยศ ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ.

มาตรา ๒๒ การได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเนื่องแต่การเลื่อนชั้นก็ดี หรือการเลื่อนอันดับก็ดี ถ้าไม่ต้องสอบคัดเลือกแล้ว ในปีหนึ่ง ๆ มิให้เพิ่มขึ้นเกินกว่าจำนวนเท่ากับสองอันดับ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.พ. เป็นพิเศษ

มาตรา ๒๓ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งราชการ ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงแต่งตั้งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งเสมียนพนักงาน หรือเทียบเสมียนพนักงาน แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(๒) ตำแหน่งประจำแผนก หรือเทียบประจำแผนก แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๗ ขึ้นไปหรือจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าแผนก หรือเทียบหัวหน้าแผนก แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีหรือโท

(๔) ตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือเทียบหัวหน้ากอง แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นโทหรือเอก

เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

• ส่วนการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่ง
อธิบดีและปลัดกระทรวง หรือเทียบอธิบดีและปลัดกระทรวง
นั้น ให้เจ้ากระทรวงคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ
แล้วรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูล
ให้ทรงแต่งตั้ง

มาตรา ๒๔ เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบ
หมายจากเจ้ากระทรวง มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน
ให้ประจำกระทรวงหรือประจำกรมได้

มาตรา ๒๕ การแต่งตั้งผู้เริ่มเข้าเป็นข้าราชการพลเรือน
ให้ดำรงตำแหน่งนั้น ถ้าเป็นตำแหน่งเสมียนพนักงานจะให้
รับตำแหน่งก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามเดือน แต่ไม่เกิน
กว่าหนึ่งปีก็ได้ แต่ถ้าเป็นตำแหน่งประจำแผนกขึ้นไป ก็
ให้รับตำแหน่งก่อนเป็นเวลาตามกำหนดดังที่ตามมา เมื่อได้
รับตำแหน่งในระยะเวลาอันแล้ว ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้
บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงพิจารณาว่าผู้
นั้นมีความสามารถปฏิบัติราชการได้หรือไม่ ถ้าเห็นว่า
สามารถก็ให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ถ้าเห็นว่าไม่สามารถ
จะให้ผู้นั้นออกจากราชการหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่ำลง
มาก็ได้

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๘

ส่วนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งที่สูงขึ้น
เจ้ากระทรวง หรือ ผู้บังคับบัญชา ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้า
กระทรวงอาจพิจารณาให้รั้งตำแหน่งก่อนเป็นเวลาไม่เกินกว่า
หนึ่งปี ถ้าในระหว่างรั้งตำแหน่ง ปรากฏว่า ข้าราชการ
ผู้นั้นไม่สามารถจะดำรงตำแหน่งนั้น จะให้กลับมาดำรง
ตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งเท่าเทียมก็ได้

มาตรา ๒๖ ราชการพลเรือนส่วนใดมีเหตุพิเศษ ให้
เจ้ากระทรวงทำความตกลงกับ ก.พ. ที่จะกำหนดคุณสมบัติ
พื้นความรู้และวิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกอย่างอื่น เพื่อให้
ได้บรรจุและแต่งตั้งโดยความเที่ยงธรรมที่จะได้บุคคลที่มีคุณ
วุฒิและความสามารถในราชการ แล้วรายงานไปยังคณะ
รัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยวิธีการนั้นแล้ว
ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๗ ถ้าตำแหน่งว่างลงจะแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน
ให้ดำรงตำแหน่งกันทั่วๆ ไปได้ หรือ ผู้ดำรงตำแหน่ง ไม่
สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้เจ้ากระทรวงหรือ
ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงตั้งข้าราชการ
พลเรือนผู้ที่เห็นสมควรให้รักษาการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๒

มาตรา ๒๘ การโอนข้าราชการใดๆ นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ไปบรรจุต่างกระทรวงในชั้นซึ่งไม่สูงกว่าชั้นเดิม อาจทำได้ โดยกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี ได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นด้วยแล้ว

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงที่จะรับโอนมาบรรจุนั้น รายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกลงไป ต้องพิจารณาว่าราชการในตำแหน่งเดิมกับตำแหน่งที่จะโอนไปบรรจุใหม่นั้น มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันหรือตำแหน่งที่จะโอนไปบรรจุใหม่นั้น ต้องใช้ วิชาที่ข้าราชการผู้นั้น ได้รับ ปริญญา หรือประกาศนียบัตร และให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ต่อไปนี้เป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและโท ให้ อ.ก.พ. กระทรวงที่จะรับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและจัตวา ให้ อ.ก.พ. กรมที่จะรับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๐

การโอนข้าราชการใด ๆ นอกจากข้าราชการพลเรือน
วิสามัญไปบรรจุต่างกรมสังกัดกระทรวงเดียวกัน ในชั้นซึ่งไม่
สูงกว่าชั้นเดิมอาจทำได้ โดยอนุโลม

การโอนข้าราชการพลเรือนการเมือง จะทำได้ก็แต่ใน
กรณีโอนไปบรรจุในชั้นและอันดับซึ่งไม่สูงกว่าที่ได้รับอยู่ใน
ขณะมารับราชการในตำแหน่งการเมืองโดยอนุโลมตามความ
ข้างต้น หรือโอนไปบรรจุตามความในมาตรา ๑๕ หรือเลื่อน
ตามความในมาตรา ๑๖, ๑๗ หรือ ๑๘

มาตรา ๒๕ ข้าราชการใด ๆ นอกจากข้าราชการพลเรือน
การเมืองและวิสามัญ ออกจากราชการไปโดยมิได้มีความ
ผิดหรือมลทินหรือมัวหมองในราชการ ถ้าสมัครเข้ารับ
ราชการในตำแหน่งราชการพลเรือนในชั้นและอันดับที่ไม่สูง
กว่าเดิม และทางราชการต้องการจะรับเข้าทำราชการ ให้
ผู้มีอำนาจและหน้าที่ตั้งที่ระบุไว้ตามเกณฑ์ในมาตรา ๒๔
พิจารณาและสอบสวนตามวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด เมื่อ
เห็นว่าเหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้าบรรจุนั้นและอนุมัติแล้ว
ก็ให้บรรจุได้

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๒

ผู้ออกจากราชการโดยถูกเลิกตำแหน่งย่อมได้รับบรรจุตามความในมาตรา^{๓๐} ก่อนผู้ที่ออกจากราชการโดยเหตุอื่น

มาตรา ๓๐ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดซึ่งรัฐบาลสั่งให้ไปทำงานเทศบาลหรือองค์การสาธารณะ หรือกิจการอื่น ๆ ถ้ากระทรวงมหาดไทยเรียกกลับเข้าบรรจุในราชการให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าที่ได้รับอยู่ในขณะเรียกกลับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ.

หมวด ๒

การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

มาตรา ๓๑ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและ^{๓๑}พินความรู้^{๓๒}ตั้งได้กล่าวไว้ในมาตรา ๓๒ และ ๓๓

มาตรา ๓๒ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก จะต้อง^{๓๒}มีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๒

(๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือจิตตสันเพื่อนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่จะได้ระบุไว้ในกฎ ก.พ.

(๕) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างพักหน้าที่ราชการ

(๖) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๗) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกปลดออกจากราชการ

(๑๐) ไม่เป็นผู้ที่ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

แต่ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก ที่ขาดคุณสมบัติตามอนุมาตรา ๖ ถึงอนุมาตรา ๑๐ ก.พ. อาจพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้กลับตนประพฤติเป็นคนดีแล้ว จะยกเว้นให้เป็นรายบุคคลก็ได้ แต่มติของ ก.พ. ในกรณี ยกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์

ตำแหน่งราชการใดที่โดยลักษณะปริมาณหรือคุณภาพ ของงานไม่เหมาะสมแก่การแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการ ให้เจ้า

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๒

กระทรวงทำความตกลงกับ ก.พ. วางข้อบังคับไว้มิให้แต่งตั้ง
สตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งนั้น

มาตรา ๓๓ ผู้สมัครสอบแข่งขันจะต้องมีพื้นความรู้ ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(ก) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือเทียบ
วิทยฐานะเท่าประโยคมัธยมศึกษา แต่ถ้าในเขตต์แห่งการ
แข่งขันใด การศึกษาประโยคมัศึกษายังไม่แพร่หลาย
ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจกำหนดพื้นความรู้ต่ำกว่าประกาศนียบัตร
ประโยคมัธยมศึกษาได้

(ข) ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าที่กำหนดแต่ได้เข้าฝึกหัดเป็น
เสมียนหรือทำการเสมียนหรือเป็นครูประชาบาลหรือพนักงาน
สุขาภิบาลอยู่แล้วในวันที่ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรองพื้น
ความรู้ว่าสมควรเข้าสอบแข่งขันได้

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

(ก) ผู้ที่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๔

(ข) ข้าราชการพลเรือนชั้นจิตวาอันดับ ๓ ขึ้นไปซึ่งรับ
ราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี

มาตรา ๓๔ ให้ อ.ก.พ. กระทรวง, อ.ก.พ. กรม หรือ
อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี จัดการสอบแข่งขันวิชา
ข้าราชการพลเรือนชั้นจิตวาตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ.
จะได้กำหนด โดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการ
ในหน้าที่

ให้ อ.ก.พ. กระทรวงจัดการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการ
พลเรือนชั้นตรีตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด
โดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการในหน้าที่ และ
ในการนี้จะทำความตกลงกับ ก.พ. แบ่งส่วนราชการเพื่อ
จัดการสอบแข่งขันสำหรับแต่ละส่วนก็ได้

มาตรา ๓๕ เมื่อได้บรรจุผู้สอบแข่งขันเข้ารับราชการ
แล้ว ให้มีการอบรมตามเวลาและวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด

มาตรา ๓๖ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๓๒ ผู้สอบแข่งขัน
ที่ได้คะแนนสูงมีสิทธิที่จะได้รับเลือกเข้ารับราชการก่อนผู้ได้
คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

มาตรา ๓๗ การสอบแข่งขันนั้นตามปกติให้มีปีละ
หนึ่งครั้ง แต่เมื่อใดมีการสอบแข่งขันใหม่อีกแล้ว บัญชี
สอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันลบล้าง

หมวด ๓

การออกจากราชการ

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ให้ออก
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนตำแหน่ง
อธิบดีและปลัดกระทรวงหรือเทียบอธิบดีและปลัดกระทรวง
แล้วแต่กรณี ให้นำความกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ

มาตรา ๓๙ ภายใต้บังคับบทกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน ข้าราชการพลเรือนผู้ใด
ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ย่อมทำได้ เมื่อผู้บังคับบัญชา

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๖

ตามที่ระบุไว้ในวรรค ๒ แห่งมาตรานี้ได้สอบสวนพิจารณา
และอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่าออกจากราชการ

ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจอนุญาตให้ข้าราชการลาออกได้
นั้น คือ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สำหรับข้าราชการ
ตั้งแต่ชั้นโทขึ้นไป

(๒) อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี
สำหรับข้าราชการชั้นจัตวาส่วนกลางและชั้นตรี

(๓) ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัด สำหรับข้าราชการชั้น
จัตวาส่วนภูมิภาค เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้บังคับ
บัญชาที่ได้รับมอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัดได้ สั
งอนุญาตแล้ว ให้แจ้งไปยังอธิบดีเจ้าสังกัด

มาตรา ๔๐ เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นสมควรให้ผู้ใดออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ จะให้ผู้นั้นออกจากราชการ
ตามลักษณะซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือนก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทดแทน
ในกรณีที่มีคำสั่งให้ออกนั้น ให้ทำได้เฉพาะเหตุดังนี้

(ก) เมื่อข้าราชการผู้ใดต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
และสำหรับข้าราชการชั้นพิเศษและชั้นเอก กระทรวง
เจ้าสังกัดได้สอบสวนและรายงานไปยัง ก.พ. สำหรับ
ข้าราชการชั้นโทและชั้นตรี กระทรวงเจ้าสังกัดได้สอบสวน
และรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง สำหรับข้าราชการชั้น
จัตวาในส่วนกลาง กรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนและรายงาน
ไปยัง อ.ก.พ. กรม และสำหรับข้าราชการชั้นจัตวาในส่วน
ภูมิภาค จังหวัดได้สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. จังหวัด
ก.พ., อ.ก.พ. กระทรวง, อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด
แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้ว ไม่ได้ความเป็นสัจย์ว่ากระทำผิด
ที่จะถูกไล่ออก หรือปลดออก แต่เห็นว่ามิมีลทินหรือ
มัวหมอง ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัด กรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัด
แล้วแต่กรณี เห็นว่าการที่จะให้รับราชการอีก จะเป็นการ
เสียหายแก่ราชการ เจ้ากระทรวงหรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา
แล้วแต่กรณี จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้ แล้วให้
รายงานไปยัง ก.พ.

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๐๘

(ข) เมื่อข้าราชการผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดๆ ในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน และกระทรวงเจ้าสังกัด กรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัดรายงานไปยัง ก.พ., อ.ก.พ. กระทรวง, อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ตามเกณฑ์ที่วางไว้ใน (ก) ก.พ., อ.ก.พ. กระทรวง, อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงหรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) เมื่อข้าราชการผู้ใดไม่แสดงให้เห็นเพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และกระทรวงเจ้าสังกัดรายงานไปยัง ก.พ. ก.พ. ได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ง) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ อนุมาตรา ๑ หรือ อนุมาตรา ๔

มาตรา ๔๑ การไล่ออกและการปลดออกจากราชการ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๗

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

มาตรา ๔๒ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้ง และการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือน รัฐพาณิชย์นั้น ให้ทำได้ตามกฎหมาย ก.พ.

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๔๓ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้ง และการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือน ในพระองค์นั้น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีที่จะทำได้ โดยพระบรมราชานุมัติ

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๔๔ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้ง และการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือน ฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรนั้น ให้ทำได้ตามกฎหมาย ก.พ.

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๐

ลักษณะ ๖

ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

มาตรา ๔๕ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น เมื่อทางราชการประสงค์จะบรรจุผู้ใดที่เห็นว่าเหมาะสมแก่ราชการ อาจบรรจุได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ. และการออกจากราชการของข้าราชการประเภทนี้ก็ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ. เช่นกัน

ลักษณะ ๗

วินัยข้าราชการพลเรือน

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และต้องพยายามชี้แจงต่อบุคคลในบังคับบัญชาและในอำนาจของตนให้เข้าใจ และนิยมต่อการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๗ ข้าราชการพลเรือนต้องเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ห้ามมิให้ขัดขึ้น

หลักเสียง ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยคำสังนั้น จะเสนอความเห็น
ตัดทอนเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ แต่ต้องเสนอโดยด่วน
และเมื่อได้ตัดทอนดังกล่าวมานั้นแล้ว ผู้บังคับบัญชามีได้
ส่งตอนหรือแก้คำสังที่ส่งไป ผู้ใช้ได้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติ
ตาม แต่ให้ผู้บังคับบัญชาเรียบเรียงงานขึ้นไปยังกระทรวงเจ้า
สังกัดตามลำดับ

ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข้ามผู้บังคับ
บัญชาเหนือตน เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๔๔ ข้าราชการพลเรือนต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ราชการด้วยความระมัดระวังมิให้เสียหายแก่ราชการ

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับ
บัญชา

ห้ามมิให้อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการจะโดยทางตรงหรือ
ทางอ้อมก็ตาม เพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือแก่
ผู้อื่น

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๒

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่งานราชการ

ห้ามมิให้เฝ้าตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดๆ นอกจากทางราชการจะสั่ง และห้ามมิให้กระทำการหาผลประโยชน์อย่างใด ๆ อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมในหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๕๑ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

ห้ามมิให้ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องคองของเมาจนไม่สามารถครองสติได้ มีหนี้สินต้นพันตัว กระทำความผิดอาญาหรือการอื่นใด อันอาจเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการพลเรือนต้องสุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประชาชน

ห้ามมิให้ดื้อหมิ่นหยาบหยามบุคคลใด ๆ

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนต้องถือตามและกระทำตามรัฐธรรมนูญ

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความสามัคคี
ระหว่างข้าราชการและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนต้องอดุสาหะและอำนวยความสะดวก
ความสะดวกในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความลับใน
ราชการ

หมวด ๒

โทษผิดวินัย

มาตรา ๕๗ โทษผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้มี ๕ สถาน
คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ปลดออก
- (๓) ตัดเงินเดือน
- (๔) ดำหนิโทษ
- (๕) ภาคทัณฑ์

มาตรา ๕๘ การไล่ออกนั้น จะกระทำได้เมื่อข้าราชการ
พลเรือนผู้ใดทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตั้งระบุมไว้ต่อไปนี้

- (ก) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๔

(ข) ทำความผิดถึงต้องรับอาญาจำคุกโดยคำพิพากษา
โทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือ
ความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(ค) ต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลาย เพราะทำ
หนี้สินขึ้นด้วยความทุจริต

(ง) ขัดคำสั่งซึ่งผู้บังคับบัญชาสั่งโดยชอบด้วยราชการ
และการขัดคำสั่งนั้น เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่าง
ร้ายแรง

(จ) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหาย
แก่ราชการอย่างร้ายแรง

(ฉ) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ในกรณีเช่นนี้ สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและ
ชั้นเอก ให้กระทรวงเจ้าสังกัดรายงานไปยัง ก.พ. สำหรับ
ข้าราชการชั้นโท และชั้นตรี ให้กระทรวงเจ้าสังกัดรายงานไป
ยัง อ.ก.พ. กระทรวง สำหรับข้าราชการชั้นจัตวาในส่วน
กลาง ให้กรมเจ้าสังกัดรายงานไปยัง อ.ก.พ. กรม และ
สำหรับข้าราชการชั้นจัตวาในส่วนภูมิภาคให้จังหวัดรายงานไป
ยัง อ.ก.พ. จังหวัด เพื่อสอบสวนพิจารณา เมื่อ ก.พ.,

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

อ.ก.พ. กระทรวง, อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี สอบสวนและพิจารณาเห็นสมควรให้ไล่ออกจากราชการได้แล้ว ให้แจ้งมายังเจ้ากระทรวงหรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี เพื่อส่งไล่ออกต่อไป

มาตรา ๕๕ การปลดออกนั้นจะกระทำได้เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงยังไม่ถึงกับจะต้องถูกไล่ออกจากราชการ

ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๔ วรค. มาใช้ โดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาทหรือมีกรณีที่ต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อไล่ออกหรือปลดออก ถ้าผู้บังคับบัญชาที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดเห็นว่าให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างพิจารณาหรือสอบสวนจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะสั่งให้พักราชการก็ได้

ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งพักราชการตามความในวรรคก่อนนั้นคือ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๖

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสั่งให้ข้าราชการตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบหัวหน้ากองขึ้นไปพักราชการได้

(๒) อธิบดีสั่งให้ข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนก หรือเทียบหัวหน้าแผนกลงไปพักราชการได้

(๓) ข้าหลวงประจำจังหวัดสั่งให้ข้าราชการตำแหน่งเสมียนพนักงานหรือเทียบเสมียนพนักงานในส่วนภูมิภาคพักราชการได้ ส่วนข้าราชการตำแหน่งประจำแผนก หรือเทียบประจำแผนกในส่วนภูมิภาค ข้าหลวงประจำจังหวัดสั่งให้พักราชการได้โดยอนุมัติอธิบดีเจ้าสังกัด

การให้พักการานั้น ให้พักตลอดเวลาที่พิจารณาหรือสอบสวน เมื่อพิจารณาหรือสอบสวนแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินความผิดเลย ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิม ถ้าปรากฏว่าถึงแม้การพิจารณาหรือสอบสวนจะไม่ได้ความเป็นสัจยว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักได้กระทำความผิด แต่ก็มีมลทินหรือควมประพฤติชั่ว ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงใช้ความพินิจ ถ้าเห็นว่าจะให้กลับเข้ารับราชการอีกอาจเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ดำเนินการตามความในมาตรา ๔๐ เพื่อให้ผู้นั้นออกจาก

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

ราชการ หรือถ้าเห็นว่าผู้นั้นยังอาจเป็นประโยชน์แก่ราชการ
จะให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าตำแหน่ง
เดิมก็ได้

เงินเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักราชการดังกล่าวมานั้น ให้
ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๑ การตัดเงินเดือนจะกระทำได้เมื่อข้าราชการ
พลเรือนตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือเทียบหัวหน้ากอง
ลงมา ทำผิดวินัยซึ่งความผิดนั้นยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้อง
ถูกไล่ออกหรือปลดออก ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้นั้นกับบัญชาที่มี
อำนาจลงโทษ สั่งให้ลงโทษได้ แล้วรายงานไปยังผู้นั้นกับ
บัญชาเหนือตน

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๑๘

ผู้บังคับบัญชาจะลงโทษตัดเงินเดือนแก่ผู้กระทำ
ผิดวินัยได้ครั้งหนึ่งไม่เกินกำหนดในตารางต่อไปนี้

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	กำหนด เวลาเดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน
รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง	๑. หัวหน้ากอง	๑๒	๒๕ %
	๒. หัวหน้าแผนก	๑๒	๒๐ %
	๓. ประจำแผนก	๑๒	๑๕ %
	๔. เสมียนพนักงาน	๑๒	๑๐ %
ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี	๑. หัวหน้ากอง	๒	๒๕ %
	๒. หัวหน้าแผนก	๔	๒๐ %
	๓. ประจำแผนก	๖	๑๕ %
	๔. เสมียนพนักงาน	๘	๑๐ %
หัวหน้ากอง	๑. หัวหน้าแผนก	๒	๒๐ %
	๒. ประจำแผนก	๔	๑๕ %
	๓. เสมียนพนักงาน	๖	๑๐ %
หัวหน้าแผนก	๑. ประจำแผนก	๒	๑๕ %
	๒. เสมียนพนักงาน	๔	๑๐ %
หัวหน้าส่วนราชการ ที่ต่ำกว่าหัว หน้าแผนก	๑. เสมียนพนักงาน	๒	๑๐ %

มาตรา ๖๒ การดำเนินโทษจะกระทำได้เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดทำผิดวินัยซึ่งความผิดนั้นยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออกหรือปลดออก และมีเหตุที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าควรปรานีโดยไม่ตัดเงินเดือน ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้บังคับบัญชาแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร และถ้าจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้ การดำเนินโทษให้มีกำหนดโทษไว้ไม่เกินสามปีนับตั้งแต่วันสั่งลงโทษ แต่เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้าราชการผู้นั้นกลับปฏิบัติดีในทางราชการ ก็ให้ส่งลงล่างการดำเนินโทษนั้นก่อนครบกำหนดได้
ทั้งนี้ให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตน

มาตรา ๖๓ ในกรณีดังกล่าวมาในมาตราก่อน ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ายังไม่ควรลงโทษถึงดำเนินโทษ และเห็นว่าควรลงโทษแต่เพียงภาคทัณฑ์ ก็ให้มีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ได้ โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏ แต่การลงโทษภาคทัณฑ์นี้ ถ้าสั่งลงโทษผู้ใดแล้ว ภายในระยะหนึ่งปีนับตั้งแต่วันสั่งลงโทษภาคทัณฑ์นั้น ผู้นั้นประพฤติผิดวินัยอีกให้ลงโทษสถานอื่นถัดขึ้นไป

ทั้งนี้ให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตน

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ร่างกฤษฎีกาฉบับที่ ๕๖ หน้า ๑๐๒๐

มาตรา ๖๕ การลงโทษข้าราชการในส่วนราชการใดซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะใช้ระเบียบการลงโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือจะลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นแล้วแต่อย่างหนึ่งก็ได้ตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์

หมวด ๓

การรักษาวินัย

มาตรา ๖๕ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นหน้าที่ดูแลและมีตวัวังข้าราชการในบังคับบัญชาของตนให้ปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทำผิดวินัยผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาว่าความผิดของข้าราชการนั้นอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้หรือไม่ ถ้าอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษก็ให้สั่งลงโทษ แล้วรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตน ถ้าเห็นว่าความผิดนั้นควรจะต้องลงโทษมากกว่าที่ตนจะมีอำนาจลงโทษได้ ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อให้ลงโทษตามสมควร

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

ผู้บังคับบัญชาใดไม่จัดการลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่
ทำผิดวินัย หรือจัดการลงโทษไม่เป็นการสุจริต ให้ถือว่า
ผู้บังคับบัญชานั้นทำผิดวินัย

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาสั่ง
ลงโทษฐานผิดวินัย ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นต้องปฏิบัติตาม
ทันที ถ้าเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในคำสั่งก็มีสิทธิ
ร้องทุกข์ได้ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการ
ร้องทุกข์ แต่ถ้าปรากฏว่าเป็นการร้องทุกข์เท็จ ให้ถือว่า
เป็นการผิดวินัย

ลักษณะ ๘

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖๗ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายก
รัฐมนตรีเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในหลัก
ราชการพลเรือนเป็นจำนวนอย่างน้อยห้านาย แต่ไม่เกิน
เจ็ดนาย ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นด้วยความ
เห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้ามีการพิจารณาเรื่อง
ที่เกี่ยวกับกระทรวงใด ให้ผู้แทนกระทรวงนั้นเข้าประชุมได้
และมีสิทธิอย่างกรรมการด้วยอีกหนึ่งนาย

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๒

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ อยู่ในตำแหน่งได้ คราวละ สองปี เว้นแต่ยังไม่มี การแต่งตั้งใหม่ เพราะยังไม่อยู่ใน สมัย ประชุมสภาผู้ แทนราษฎร เมื่อ สิ้นกำหนดแล้วจะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งต่อไปอีกตาม วิธีการในวรรคต้น ก็ได้ และก่อนถึงกำหนดจะโปรดเกล้า ฯ ให้ ออกตามมติ ของสภาผู้ แทนราษฎรก็ได้

กับให้ มี เลขาธิการของ ก.พ. คนหนึ่ง และให้ มี เจ้าหน้าที่ รองลงไปตามสมควร

มาตรา ๖๔ นอกจากหน้าที่ตั้งระบุไว้ในบทมาตรต่าง ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ ก.พ. มีหน้าที่รักษาให้เป็นปรีชา และกำหนดหลักสูตร วิธีการสอบสวนพิจารณา วิธีการอบรมข้าราชการพลเรือน และวิธีจัดการศึกษาของ นักเรียนฝ่ายพลเรือนที่ส่งไปเล่าเรียนในต่างประเทศอีกด้วย

มาตรา ๖๕ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงหรือทบวง การเมืองซึ่งเทียบกระทรวงเรียกโดยชื่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง หรือทบวงการเมืองซึ่งเทียบกระทรวง (ออกนามกระทรวง หรือทบวงการเมืองนั้น ๆ)

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรมหรือเทศบาลเมือง
ที่มีฐานะเทียบกรมเรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือเทศบาล
การเมือง ที่มีฐานะเทียบกรม (ออกนามกรมหรือเทศบาล
การเมืองนั้นๆ)

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า
อ.ก.พ. จังหวัด (ออกนามจังหวัดนั้นๆ)

มาตรา ๘๐ อ.ก.พ. กระทรวงประกอบด้วยรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเป็นประธาน ปลัดกระทรวงเป็นรองประธาน
และหัวหน้ากรมและส่วนราชการที่เทียบกรมเป็นอนุกรรมการ
โดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ.ก.พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้ในกระทรวงนั้น

มาตรา ๘๑ อ.ก.พ. กรมหรือส่วนราชการที่เทียบกรม
ประกอบด้วยหัวหน้ากรมหรือส่วนราชการที่เทียบกรมเป็น
ประธาน หัวหน้ากองหรือส่วนราชการที่เทียบกองเป็นอนุ
กรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ เลือกตั้งเลขานุการ
หนึ่งนาย

อ.ก.พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. และ อ.ก.พ. กระทรวงปฏิบัติ
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในกรมนั้น

มาตรา ๗๒ อ.ก.พ. จังหวัดประกอบด้วยข้าหลวงประจำ
จังหวัดเป็นประธาน และกรรมการจังหวัดเป็นอนุกรรมการ
โดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ.ก.พ. มีหน้าที่ช่วย ก.พ., อ.ก.พ. กระทรวงและ อ.ก.พ.
กรม ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในจังหวัดนั้น

มาตรา ๗๓ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการสามัญ หรือ
วิสามัญเพื่อทำการใด ๆ ได้

มาตรา ๗๔ การประชุมของ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. ต่าง ๆ
นั้น ต้องมีกรรมการหรืออนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
ครึ่งจำนวน จึงเป็นองค์ประชุมได้ แต่ในกรณีที่หัวหน้า
ส่วนราชการซึ่งเป็น อ.ก.พ. ไม่สามารถที่จะมาประชุมเป็นนิ
กให้ ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งองค์ประชุมเป็นพิเศษ

ลักษณะ ๕

อำนาจรักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗๕ ให้นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
กำหนดค่าธรรมเนียม และออกกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติการให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

กฏ ก.พ. นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้
ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑๐

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๗๖ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๘ ข้าราชการ
พลเรือนสามัญผู้ใดได้รับราชการอยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๖ และทำการ
หรือเคยทำการในตำแหน่งหน้าที่ราชการพลเรือนสามัญ ซึ่ง
หัวหน้าการรับรองว่ามีคุณวุฒิความสามารถที่จะรับบรรจุเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญได้ และเมื่อมีอัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาว่างลง และเจ้ากระทรวง
เห็นสมควรจะบรรจุในชั้นนั้นเข้าอันดับเงินเดือนเท่าที่ได้รับ
อยู่ ก็ให้ส่งได้เมื่อได้รับอนุมัติของ ก.พ. แล้ว

มาตรา ๗๗ ข้าราชการพลเรือนผู้ใด ทำผิดวินัยข้าราชการ
พลเรือนก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชา
มีอำนาจลงโทษผู้นั้นตาม พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๖

พลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น แต่ถ้าเป็นโทษสถานไล่ออก
หรือปลดออกต้องให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวนแล้วจึงไล่ออก
หรือปลดออกได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๘๒

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

บัญชีหมายเลข ๑

ข้าราชการพลเรือนการเมือง

- (ก) นายกรัฐมนตรี เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
- (ข) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เดือนละ ๑,๗๐๐ บาท
- (ค) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
หรือรัฐมนตรีว่าการทะเลบวง เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท
หรือถ้าดำรงตำแหน่งปลัด
กระทรวงหรืออธิบดีด้วย เดือนละ ๑,๔๐๐ บาท
- (ง) รัฐมนตรีที่มีชื่อเป็นผู้ว่าการ
หรือมีชื่อเป็นผู้ช่วยว่าการ
กระทรวงหรือทะเลบวง เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท
หรือถ้าเป็นข้าราชการประจำการ
อยู่ด้วย เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท
- (จ) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวง เดือนละ ๕๐๐ บาท
- (ฉ) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะเลบวง
หรือผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวง เดือนละ ๔๐๐ บาท

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๘

บัญชีหมายเลข ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ, รัฐพาณิชย์

ในพระองค์และฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๑	๒๐
		ก. ๒๒
	๒	๒๔
		ก. ๒๖
	๓	๒๕
		ก. ๒๗
	๔	๓๐
		ก. ๓๔
	๕	๓๕
		ก. ๓๘
	๖	๔๐
		ก. ๔๒

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๒๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๗	๕๐
		ก. ๕๕
	๘	๖๐
		ก. ๖๕
	๙	๗๐
		ก. ๗๕
	๑๐	๘๐
		ก. ๘๐
	๑๑	๑๐๐
		ก. ๑๑๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี	๑๒	๑๒๐
	๑	๘๐
		ก. ๘๐
	๒	๑๐๐
		ก. ๑๑๐
	๓	๑๒๐
:		ก. ๑๓๐
	๔	๑๔๐

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๓๐

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี		ก. ๑๕๐
	๕	๑๖๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นโท	๑	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๒	๑๖๐
		ก. ๑๗๐
		ป. ๑๘๐
		ค. ๑๙๐
	๓	๒๐๐
		ก. ๒๒๐
	๔	๒๔๐
		ก. ๒๖๐
	๕	๒๘๐
		ก. ๓๐๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๖	๓๒๐
	๗	๓๕๐
	๑	๓๒๐
	๒	๓๕๐
	๓	๔๐๐

เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๓๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๘๒

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๔	๔๕๐
	๕	๕๐๐
	๖	๕๕๐
	๗	๖๐๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๘๐๐
	๕	๙๐๐
	๖	๑,๐๐๐

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๐๓๒

บัญชีหมายเลข ๓

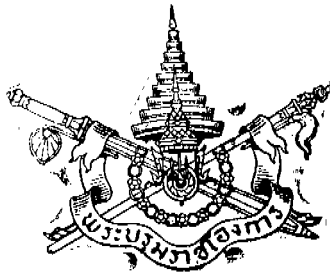
เงินเพิ่มพิเศษและค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

(๑) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการพลเรือนซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง และ ก.พ. จะได้อนุมัติ

(๒) ค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง และ ก.พ. จะได้อนุมัติ

๑๕๔๑

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔



พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๘๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔)
ชาติติยทิพอาภา
ปรีดี พนมยงค์
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ และบันดาทกคความ กค และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลที่เป็นพนักงานรักษาลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในกระทรวงทบวงการ ฝ่ายพลเรือนทุกแห่ง เว้นแต่ข้าราชการฝ่ายตุลาการ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๕ ข้าราชการพลเรือนมี ๕ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนการเมือง ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการเมือง

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ

(๓) ข้าราชการพลเรือนรักษานิษ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการรักษานิษตามที่จะได้กำหนดไว้ในกค. ก.พ.

(๔) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ ตามที่จะได้กำหนดไว้ในกค. ก.พ.

(๕) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราวิสามัญ

มาตรา ๖ ข้าราชการพลเรือนจะได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้เป็นหน้าที่ของกะรวงเจ้าสังกัดที่จะทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนในกรมหนึ่ง ๆ พายในวงเงินงบประมาณ โดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณแห่งราชการตำแหน่งนั้น ๆ แต่ข้าราชการแห่งกรมในกะรวงใดมี

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

เหตุพิเศส จะทำความตกลงแยกจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรรมนั้นออกเป็นเหล่า หรือจะรวมสมทบเข้าในจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรรมอื่น หรือของสำนักงานปลัดกระทรวงในกะชวงนั้นก็ได้

การกำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนนั้น เจ้ากะชวงจะต้องยื่นบัญชีรายละเอียดเพื่อทำความตกลงกับ ก.พ. และ ก.พ. จะต้องพิจารณาให้แล้วเส็ดพายในเวลาที ก.พ. กำหนดไว้แล้วแต่กรณี ถ้าเจ้ากะชวงมิได้ยื่นบัญชีพายในกำหนด ให้ถือจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรรมนั้นในปีก่อนไว้ต่อไปอีกปีหนึ่ง แต่ในกรณีทีได้รับเงินงบประมาณเพิ่มขึ้น ให้รวมจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนทีได้รับเพิ่มขึ้นนั้นเข้ากับจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเดิมและในกรณีทีลดเงินงบประมาณลงให้ลดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนลงตามจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนทีได้ลดลงนั้น

กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเช่นว่านี้ ให้ ก.พ. ประกาศเป็นรายปีในราชกิจจานุเบกษา

บทบัญญัติข้างต้นนี้มีให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการตำหรวดทีรับเงินเดือนตามยศ ซึ่งกะชวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลง

๒๓ ตุลาคม ๒๔๙๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

กับ ก.พ. เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก แล้วให้นำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ชั้นข้าราชการพลเรือนนอกจากชั้นรัฐมนตรี
มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา
- (๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
- (๓) ข้าราชการพลเรือนชั้นโท
- (๔) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก
- (๕) ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นอันดับตามบัญชีท้ายพระราช
บัญญัติ

มาตรา ๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนนอกจากตำแหน่ง
การเมืองและตำแหน่งวิสามัญ มีดังนี้

- (๑) เสมียนพนักงาน
- (๒) ประจำแผนก
- (๓) หัวหน้าแผนก
- (๔) หัวหน้ากอง

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(๕) หัวหน้ากรม

(๖) อธิบดี

(๗) ปลัดกระทรวง

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะได้มีกต ก.พ. กำหนด
เทียบกับตำแหน่งที่กล่าวมาแล้ว

มาตรา ๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการตามกคหหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการที่ไปรับนั้น
โดยไม่มีความเสียหายแล้วประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้น
และอันดับที่ได้รับหยุดในขณะที่ไปรับราชการตามกคหหมายนั้น
ให้กระทรวงมหาดไทยการเดิมรับนับจุกได้ชั่ว

มาตรา ๑๐ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดซึ่งรัฐบาลสั่งให้ไป
ทำงานเทศบาลหรือองค์การสาธารณะ หรือกิจการอื่น ๆ ถ้า
กระทรวงมหาดไทยการเดิมเรียกกลับเข้าบัญชีในราชการ ให้ได้รับ
เงินเดือนไม่สูงกว่าที่ได้รับหยุดในขณะที่เรียกกลับตามหลักเกณฑ์
และวิธีการ ในกต ก.พ.

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

ลักษณะ ๑

ข้าราชการพลเรือนการเมือง

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้งรัฐมนตรีที่ดี การออกจากตำแหน่ง
รัฐมนตรีที่ดี ต้องปฏิบัติตามรัถมณูญ

มาตรา ๑๒ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนการเมืองใน
ตำแหน่งที่ต่ำกว่ารัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลือกตั้ง
บุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองโดยได้รับ
อนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ ข้าราชการพลเรือนการเมืองในตำแหน่งที่
ต่ำกว่ารัฐมนตรี ออกจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดย อนุมัติของ
คณะรัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความ
ผิดก็ตาม

(๔) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้ง ออกจากตำแหน่ง
ทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

มาตรา ๑๔ เมื่อข้าราชการพลเรือนการเมืองต้องออกจากตำแหน่งโดยไม่มีคุณสมบัติแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้นและอันดับที่ได้รับหยุดในขณะไปเป็นข้าราชการพลเรือนการเมือง ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณารับมณฑลที่ในเมื่อมีอัตราเงินเดือนว่าง

ลักษณะ ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๕ การบรรจุข้าราชการพลเรือน ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงบรรจุตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑-๓ มณฑลจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำหรับในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑-๓

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑ บัญจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำหรับในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑

(๓) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี บัญจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำหรับในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี การบัญชีให้บัญชีในอันดับ ๑

มาตรา ๑๖ ผู้ใดได้รับปริญญหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงอาจคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบัญชีเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนที่ใช้วิชานั้น ๆ ชั้นใด ๆ ที่ไม่สูงกว่าชั้นโทได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกต ก.พ.

มาตรา ๑๗ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๖ ลงไป เลื่อนขึ้นเป็นชั้นจัตวาอันดับ ๗ ได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑ หรือด้วยการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกต ก.พ.

มาตรา ๑๘ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา เลื่อนขึ้นเป็นชั้นตรีได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๑๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นเป็นชั้นโท ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้ากรมหรืออธิบดีขึ้นไปแล้วแต่กรณี พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีซึ่งรับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้พิจารณาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพิจารณาเอกแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ได้พิจารณาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพิจารณาโทแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้พิจารณาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพิจารณาตรีแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้และความสามารถ แล้วส่งรายชื่อไปยัง อ.ก.พ. กะชวง โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กะชวงได้สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เจ้ากะชวงส่งเลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๒๐ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้เจ้ากะชวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นโทซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

๒๑ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริณญาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริณญาเอกแล้ว กำหนดเวลาสามปีไม่ต้องนำมา
ใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริณญาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่ง
เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริณญาโทแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อย
กว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริณญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่ง
เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริณญาตรีแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า
สองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้และ
ความสามารถ แล้วส่งรายชื่อไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง โดยปกติ
อัตราหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงได้
สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็
ให้เจ้ากระทรวงส่งเลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๒๑ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกขึ้นเป็น
ชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวง พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการ
พลเรือนชั้นเอกที่มีความรู้และความสามารถ แล้วส่งชื่อไป
ยัง ก.พ. อัตราละหนึ่งคน เมื่อ ก.พ. สอบสวนและพิจารณา
แล้วเห็นว่าสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้รายงานไปยังคณะรัฐมนตรี
เพื่ออนุมัติ

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๒๒ พายได้บังคับแห่งมาตรา ๒๔ ข้าราชการพลเรือนผู้ได้เลื่อนชั้นนั้น โดยปรกติถ้าได้เลื่อนชั้นโดยการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ถ้าได้เลื่อนชั้นโดยมิได้สอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกแล้ว เจ้ากระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมแล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นสมควรจะให้ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้นก็ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เท่ากับอันดับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๒๓ พายได้บังคับแห่งมาตรา ๒๔ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่ง ๆ ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวง พิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ถัดลงไปตามลำดับ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสามารถ ปฏิบัติตามวินัย ข้าราชการพลเรือน และคุณภาพและปริมาณผลงานในหน้าที่ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกค. ก.พ.

ส่วนการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนตามยศ ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกค. ก.พ.

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๒๔ การได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเนื่องแต่การเลื่อนขั้นก็ดี หรือการเลื่อนอันดับก็ดี ถ้าไม่ต้องสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกแล้ว สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในปีหนึ่ง ๆ มิให้เพิ่มขึ้นเกินกว่าสามอันดับ และสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นไปในปีหนึ่ง ๆ มิให้เพิ่มขึ้นเกินกว่าสองอันดับ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.พ. เป็นพิเศษ

มาตรา ๒๕ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งราชการ ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงแต่งตั้งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งเสมียนพนักกรหรือเทียบเสมียนพนักงาน แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(๒) ตำแหน่งประจำแผนกหรือเทียบประจำแผนก แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑๑ ขึ้นไปหรือชั้นตรี

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบหัวหน้าแผนก แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีหรือชั้นโท

(๔) ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบหัวหน้ากอง แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นโทหรือชั้นเอก

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๕

(๕) ตำแหน่งหัวหน้ากรมหรือเทียบหัวหน้ากรม แต่งตั้ง
จากข้าราชการพลเรือนชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ

(๖) ตำแหน่ง อธิบดี และปลัดกระทรวงหรือเทียบอธิบดี
และปลัดกระทรวง แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

การ แต่งตั้ง ข้าราชการ พลเรือน ชั้น เอก ลง ไป ให้ ดำรง
ตำแหน่ง ใหม่ ต้อง พิจารณาว่า ราชการ ใน ตำแหน่ง เดิม กับ
ตำแหน่ง ที่จะ แต่งตั้ง ใหม่ นั้น มี ลักษณะ งาน คล้าย คลึง กัน หรือ
ต้องใช้ วิชา ที่ ข้าราชการ ผู้นั้น ได้รับ วิชา หรือ ประสบการณ์ บั ตร

ส่วน การ แต่งตั้ง ข้าราชการ พลเรือน ให้ ดำรง ตำแหน่ง หัวหน้า
กรม อธิบดี และ ปลัด กระทรวง หรือ เทียบ เท่า ตำแหน่ง ดัง กล่าว
แล้ว ให้ เจ้ากระทรวง รายงาน ไปยัง คณะ รัฐมนตรี เพื่อนำ ความ
กราบบังคมทูล ให้ ช่าง แต่งตั้ง

มาตรา ๒๖ เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย
จากเจ้ากระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ประจำ
กระทรวงหรือประจำกรมได้

มาตรา ๒๗ ราชการพลเรือนส่วนใดมีเหตุพิเศษ ให้
เจ้ากระทรวงทำความตกลงกับ ก.พ. ที่จะกำหนดคุณสมบัติ พื้น

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ความรู้ และวิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกอย่างอื่น เพื่อให้ได้บัณฑิตและแต่งตั้งโดยความเที่ยงธรรมที่จะได้บุคคลที่มีคุณวุฒิและความสามาถในราชการ แล้วรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยวิธีการนั้นแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ ถ้าตำแหน่งว่างลงจะแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งทันทีไม่ได้ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงตั้งข้าราชการพลเรือนผู้ที่เหมาะสมควนให้รักษาสถานในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

มาตรา ๒๕ การโอนข้าราชการใดๆ นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปบัญชาต่างกระทรวงในชั้นและอันดับซึ่งไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี ได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นด้วยแล้ว

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงที่จจะรับโอนมาบัญญัตินายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกลงไป ต้องพิจารณาว่าราชการในตำแหน่งเดิมกับตำแหน่งที่จะโอนไปนั้น มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน หรือตำแหน่งที่จะโอนไปนั้น ใหม่นั้นต้องใช้วิชาที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร และให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ต่อไปเป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามกฎหมายที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและชั้นโท ให้ อ.ก.พ. กระทรวงที่รับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวา ให้ อ.ก.พ. กรมที่รับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

การโอนข้าราชการใด ๆ นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปบรรจุต่างกรมสังกัดกระทรวงเดียวกันในชั้นและอันดับซึ่งไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ข้าราชการใด นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ออกจากราชการไป และกลับมาสมมติตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ถ้าสมัครเข้ารับราชการ ในตำแหน่งราชการพลเรือนในชั้นและอันดับที่ไม่สูงกว่าเดิม กระทรวงราชการต้องการจะรับเข้าทำราชการให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ดังที่ระบุไว้ตาม

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

เกณฑ์ในมาตรา ๒๕ พิจารณาและสอบสวนตามวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด เมื่อเห็นว่าเหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้า บัณฑิต และ ก.พ. ได้อนุมัติแล้ว ก็ให้รับได้

ผู้ออกจากราชการโดยถูกเลิกตำแหน่ง ย่อมได้รับบำนาญ ตามความในมาตรานี้ก่อนผู้ที่ออกจากราชการโดยเหตุอื่น

หมวด ๒

การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

มาตรา ๓๑ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือ คัดเลือก ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและพินความรู้ดังได้ กล่าวไว้ในมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕

มาตรา ๓๒ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือ คัดเลือก จะต้องมีความรู้ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือ
จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่จะได้ระบุไว้ใน
กค ก.พ.

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างพักหน้าที่ราชการ

(๖) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๗) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกปลดออกจากราชการ

(๑๐) ไม่เป็นผู้ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้น
แต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำ
โดยประมาท

มาตรา ๓๓ ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ อนุมาตรา
๖ ถึงอนุมาตรา ๑๐ ก.พ. อาดพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้
กลับตนประพฤติเป็นคนดีแล้ว จะยกเว้นให้เป็นรายบุคคล
ก็ได้ แต่มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษากฎหมายในวัน
เช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๔

มาตรา ๓๔ ตำแหน่งราชการใดที่โดยลักษณะปริมาณหรือคุณภาพของงานไม่เหมาะสมแก่การแต่งตั้ง สตรี เข้ารับราชการ ให้เจ้ากระทรวงทำความตกลงกับ ก.พ. วางข้อบังคับไว้มิให้แต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งนั้น

มาตรา ๓๕ ผู้สมัครสอบแข่งขันจะต้องมีพื้นความรู้ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจิตวาอันดับ ๑-๓

(ก) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือเทียบวิทยฐานะเท่าประโยคมัธยมศึกษา แต่ถ้าในเขตแห่งการแข่งขันใด การศึกษาประโยคมัธยมศึกษายังไม่แพร่หลายก็ให้ ก.พ. มีอำนาจกำหนดพื้นความรู้ต่ำกว่าประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาได้ หรือ

(ข) ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าที่กำหนด แต่ได้เข้าฝึกหัดเป็นเสมียนหรือทำการเสมียนหรือเป็นครูประชาบาลหรือพนักงานสุขาภิบาลอยู่แล้วในวันที่ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรองพื้นความรู้ว่าสมควรเข้าสอบแข่งขันได้

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจิตวาอันดับ ๑

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(ก) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรเตรียมอุดมศึกษาหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรเตรียมอุดมศึกษา หรือ

(ข) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๖ ลงไป ซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าสองปี

(๓) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

(ก) ผู้ที่ได้ปริญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญาตรี หรือ

(ข) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๖ ขึ้นไป ซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี

มาตรา ๓๖ ให้ ก.พ. จัดการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรีตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด โดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการในหน้าที่ และจะแบ่งส่วนราชการเพื่อจัดการสอบแข่งขันสำหรับแต่ละส่วนก็ได้

มาตรา ๓๗ การสอบแข่งขันนั้น ตามปกติให้มีปีละหนึ่งครั้ง แต่เมื่อใดมีการสอบแข่งขันใหม่อีกแล้ว บัณฑิตสอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันลบลืมเลิก

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๓๘ ก่อนบันจุผู้สอบแข่งขันเข้ารับราชการ ให้มีการอบรมตามเวลาและวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด

มาตรา ๓๙ ผู้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก ซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับบันจุเข้ารับราชการ หากขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๒ เป็นอันหมดสิทธิที่จะได้รับการบันจุ

มาตรา ๔๐ ผู้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก ที่ได้คะแนนสูง มีสิทธิที่จะได้รับเลือกเข้ารับราชการก่อนผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

หมวด ๓

การออกจากราชการ

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือน ออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ให้ออก
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

การ ออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือน ตำแหน่ง
หัวหน้ากรม อธิบดี หรือปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่าตำแหน่ง
ดังกล่าวแล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ

มาตรา ๕๒ พายได้บังคับแห่งกฎหมายว่า ด้วย บำเหน็จ
บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน ข้าราชการ พลเรือนผู้ใด
ประสงค์จะ ลา ออกจากราชการ ก็ย่อมทำได้เมื่อผู้บังคับบัญชา
ดังต่อไปนี้ ได้สอบสวนพิจารณาและอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่า
ออกจากราชการ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือ ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สำหรับข้าราชการ
ตั้งแต่ชั้นโทขึ้นไป

(๒) หัวหน้ากรมหรืออธิบดีหรือปลัดกระทรวงหรือผู้บังคับ
บัญชาที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้ากรมหรืออธิบดีหรือปลัด
กระทรวง สำหรับข้าราชการชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วน
กลางและชั้นตรี

(๓) ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัด สำหรับข้าราชการชั้น
จัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค เมื่อข้า หลวงประจำ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

จังหวัด หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากข้าหลวง
ประจำจังหวัดได้ส่งอนุญาตแล้ว ให้แจ้งไปยังหัวหน้ากรม
หรืออธิบดีหรือปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๔๓ เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นสมควรให้ผู้ใดออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ จะให้ผู้นั้นออกจากราชการ
ตามกตหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน
ก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทด
แทนในกรณีที่มีคำสั่งให้ออกนั้น ให้ทำได้เฉพาะเหตุดังนี้

(ก) เมื่อข้าราชการผู้ใดต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้าย
แรง และได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามวิธีการที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว การสอบสวน
พิจารณาไม่ได้ความเป็นสัจว่ากระทำผิดที่จะถูกไล่ออกหรือปลด
ออก แต่เห็นว่ามิมีมลทินหรือมัวหมอง / ถ้าเจ้ากระทรวงหรือ
อธิบดีหรือหัวหน้ากรมเจ้าสังกัด เห็นว่าการที่จะ
ให้รับราชการอีกจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ เจ้ากระทรวง
หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงจะสั่งให้
ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(ข) เมื่อข้าราชการผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใด ๆ ในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก กะขวงเจ้าสังกัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง ก.พ. สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี กะขวงเจ้าสังกัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. กะขวง สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง กรมเจ้าสังกัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. กรม และสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค จังหวัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. จังหวัด ก.พ. อ.ก.พ. กะขวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดได้ พิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากะขวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) เมื่อข้าราชการผู้ใด ไม่สแดง ให้เพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และกะขวงเจ้าสังกัดรายงานไปยัง ก.พ. ก.พ. ได้ สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากะขวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

(ง) เมื่อทางราชการจำเป็นต้องให้ข้าราชการผู้ใดไปทำงานทางองค์การสาธารณะหรือบริพัตร ก็ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(จ) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ อนุมาตรา ๑ หรืออนุมาตรา ๔

มาตรา ๔๔ การไล่ออกและการปลดออกจากราชการให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๖

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนรัถพานิช

มาตรา ๔๕ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้งและการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือนรัถพานิชนั้น ให้ทำได้ตามกต ก.พ.

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๔๖ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้งและการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์นั้น ให้ทำได้ตามกต ก.พ.

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

มาตรา ๔๗ การบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ให้ทำได้ตามกค. ก.พ.

ลักษณะ ๖

วินัยข้าราชการพลเรือน

หมวด ๑

วินัย

มาตรา ๔๘ ข้าราชการพลเรือนทุกคนจักต้องรักษาวินัย โดยเคร่งครัดหยาบเสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกะทำผิด จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และต้องพยายามชี้แจงแก่บุคคลในบังคับบัญชาและในอำนาจของตนให้เข้าใจและนิยมการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนต้องเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา
ผู้หยุดได้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ห้ามมิให้ขัดขืน
หลักเลียง ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยคำสั่งนั้น จะเสนอความเห็น
คัดทานเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องเสนอโดยด่วน และ
เมื่อได้คัดทานดังกล่าวมานั้นแล้ว ผู้บังคับบัญชามีได้สั่งถอน
หรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้หยุดได้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
แต่ให้ผู้บังคับบัญชารับรายงานขึ้น ไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดตาม
ลำดับ

ในกรณีปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข้ามผู้บังคับ
บัญชาเหนือตน เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ
จากราช

มาตรา ๕๑ ข้าราชการพลเรือนต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ตามนโยบายที่รัฐบาลแถลง และให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้า
แก่ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษา ประโยชน์
ของราชการ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ตอนที่ ๖๘ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ห้ามมิให้อาสัยอำนาจหน้าที่ราชการจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตามเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือแก่ผู้อื่น

ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ

ห้ามมิให้เป็นตัวกะทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ นอกจากทางราชการจะสั่ง และห้ามมิให้กะทำการหาผลประโยชน์อย่างใด ๆ อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมและเกียรติศักดิ์ในหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาสื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าว

ห้ามมิให้ประพฤติก้าวเป็นคนเสเพล เสพเครื่องทองของมาจนไม่สามารถครองสติได้ มีหนี้สินรุงรัง เล่นการพนันเป็นอาจีน กะทำความผิดอาญาหรือการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนต้องสุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประชาชน

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนต้องถือและปฏิบัติตาม
ระบอบและแบบทำเนียมของราชการ

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความสัมพันธ์
ระหว่างข้าราชการและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนต้องสุภาพและอำนวยความสะดวก
ความสดวกในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๙ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความลับใน
ราชการ

หมวด ๒

การลงโทษ

มาตรา ๖๐ โทษผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ๕ สถาน คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ปลดออก
- (๓) ลดอันดับเงินเดือน
- (๔) ตัดเงินเดือน
- (๕) ภาคทัณฑ์

ตอนที่ ๖๗ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๙๕

มาตรา ๖๑ การไล่ออกนั้น จะทำได้เมื่อข้าราชการ
พลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังระบุไว้ต่อไปนี้

(ก) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(ข) ทำความผิดถึงต้องรับอาญาจำคุกโดยคำพิพากษา
โทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความ
ผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(ค) ต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเพราะทำหนี้สิน
ขึ้นด้วยความทุจริต

(ง) ขัดคำสั่งซึ่ง ผู้บังคับบัญชาสั่งโดยชอบด้วยราชการ
และการขัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(จ) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหาย
แก่ราชการอย่างร้ายแรง

(ฉ) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ต่อไปนี้แต่งตั้งคณะ
กัมการขึ้นอย่างน้อยสามนายเพื่อทำการสอบสวน คือ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สำหรับข้าราชการ
พลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๔

(๒) ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรม สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง

(๓) ข้าราชการประจำจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค

เมื่อคณะกรรมการได้ทำการสอบสวนและรายงานมาแล้ว ให้เจ้ากระทรวงทำความเห็นรายงานไปยัง ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นสมควรให้ไล่ออกจากราชการได้แล้ว จึงให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงส่งไล่ออกต่อไป แต่ถ้าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงมีอำนาจพิจารณาส่งไล่ออกได้โดยไม่ต้องทำการสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกต ก.พ.

การสอบสวนนั้นให้กระทำไปแล้วเสร็จโดยเร็ว กำหนดอย่างช้าไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันได้รับหรือตั้งเรื่องกล่าวหา ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ได้ ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งแต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสัปดาห์วัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จจะขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฏมนตรีว่าการกระทรวง

มาตรา ๖๒ การปลดออกนั้น จะทำได้เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงยังไม่ถึงกับจะต้อถูกไล่ออกจากราชการ หรือมีเหตุผลอันควรลดหย่อน

ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๑ ว่าด้วยการสอบสวนและสั่งลงโทษมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถูกสอบสวนเพื่อไล่ออกหรือปลดออก ถ้าผู้บังคับบัญชาที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดเห็นว่า จะให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างพิจารณาหรือสอบสวน จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้พิจารณาปรับัตติตั้งต่อไป

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

(ก) ถ้าเห็นว่ามัลทินหรือมัวหมอง จะสั่งให้ออกจาก
ราชการตามมาตรา ๔๓ (ก) ไว้ก่อนก็ได้ แต่ถ้าภายหลัง
ศาลพิพากษาว่ามีความผิด หรือสอบสวนพิจารณาได้ความ
เป็นสิ่งที่ต้องลงโทษไล่ออกหรือปลดออกแล้ว ก็ให้ดำเนินการ
เปลี่ยนแปลงเป็นไล่ออกหรือปลดออกให้ตรงตามบทวินัย
แห่งพระราชบัญญัตินี้อีกครั้งหนึ่ง หรือ

(ข) ถ้าเห็นว่ามัลทินหรือความมัวหมองไม่ปรากฏชัด
จะสั่งได้แต่เพียงให้พักราชการ

ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งพักราชการตามความใน (ข)
นั้น คือ

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง มี
อำนาจสั่งให้ข้าราชการตำแหน่ง ปลัด กระทรวงหรือเทียบปลัด
กระทรวงลงไปพักราชการได้

(๒) ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี หรือหัวหน้ากรม มีอำนาจ
สั่งให้ข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบหัวหน้าแผนก
ลงไปพักราชการได้

(๓) ข้าราชการประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการ
ตำแหน่งเสมียนพนักงานหรือเทียบเสมียนพนักงานในราชการ
บริหารส่วนภูมิภาคพักราชการได้ ส่วนข้าราชการตำแหน่ง

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ประจำแผนกหรือเทียบประจำแผนกในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้พักราชการได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีเจ้าสังกัด

การให้พักราชการนั้น ให้พักลดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เมื่อสอบสวนพิจารณาแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักล้มได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินความผิดเลย ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิม ถ้าปรากฏว่าถึงแม้การสอบสวนพิจารณาจะไม่ได้ความเป็นสง่าว่า ผู้ที่ถูกสั่งให้พักล้มได้กระทำความผิด แต่ก็มีมลทินหรือมีวงของหยุ่ ถ้าเห็นว่าจะให้กลับเข้ารับราชการอีกอาจเสียหายแก่ราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๕๓ (ก) หรือถ้าเห็นว่าผู้นั้นยังอาจเป็นประโยชน์แก่ราชการ จะให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมก็ได้

เงินเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักราชการดังกล่าวมานั้น ให้เป็นไปตามกตหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๔ โทสลดอันดับเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนนั้น ผู้บังคับบัญชาจะลงแก่ข้าราชการพลเรือนผู้กระทำผิดวินัยได้ครั้งหนึ่งไม่เกินอัตราในตารางต่อไปนี้

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดอันดับ เงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลา ตัด	กำหนดส่วน เงินเดือน
นายกิตติมนตรี	๑. ปลัดกระทรวง	๑ อันดับ	๑๒	๓๕%
	๒. อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑ อันดับ	๑๒	๓๐%
	๓. หัวหน้ากอง	๒ อันดับ	๑๒	๒๕%
	๔. หัวหน้าแผนก	๓ อันดับ	๑๒	๒๐%
	๕. ประจําแผนก	๔ อันดับ	๑๒	๑๕%
	๖. เสมียนพนักงน	๔ อันดับ	๑๒	๑๐%
รัตนตรวิการ กระทรวง	๑. อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑ อันดับ	๑๒	๓๐%
	๒. หัวหน้ากอง	๑ อันดับ	๑๒	๒๕%
	๓. หัวหน้าแผนก	๒ อันดับ	๑๒	๒๐%
	๔. ประจําแผนก	๓ อันดับ	๑๒	๑๕%
	๕. เสมียนพนักงน	๓ อันดับ	๑๒	๑๐%

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๙๕

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิดวินัย	ลดอันดับเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลากำหนดส่วนเงินเดือน	เงินเดือน
ปลัดกระทรวง, อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑. หัวหน้ากอง	๑ อันดับ	๒	๒๕%
	๒. หัวหน้าแผนก	๑ อันดับ	๔	๒๐%
	๓. -ประจำแผนก	๒ อันดับ	๖	๑๕%
	๔. เสมียนพนักงาน	๒ อันดับ	๘	๑๐%
	๑. หัวหน้าแผนก	-	๒	๒๐%
หัวหน้ากอง	๒. ประจำแผนก	๑ อันดับ	๔	๑๕%
	๓. เสมียนพนักงาน	๑ อันดับ	๖	๑๐%
	๑. ประจำแผนก	-	๒	๑๕%
หัวหน้าแผนก	๒. เสมียนพนักงาน	-	๔	๑๐%
	๑. เสมียนพนักงาน	-	๒	๑๐%

หัวหน้าส่วน
ราชการที่ต่ำกว่า
หัวหน้าแผนก

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดอัน
 ควรได้รับโทษลดอันดับเงินเดือนหรือตัดเงินเดือน แต่มี
 เหตุที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าควรปรานี หรือในกรณีกระทำความ
 ผิดวินัยเล็กน้อย ให้ผู้บังคับบัญชาภาคทัณฑ์โดยแสดงความ
 ผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นหนังสือ และจะให้ทำทัณฑ์บน
 ไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๖๖ การลงโทษข้าราชการในส่วนราชการใด ซึ่ง
 มีกำหนดว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะให้ระเบียบการลงโทษ
 ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือจะลงทัณฑ์ตามก
 หนดว่าด้วยวินัยนั้น แต่อย่างไรอย่างหนึ่งก็ได้ตามความแก่
 กรณีและพฤติการณ์

หมวด ๓

การรักษาวินัย

มาตรา ๖๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดูแลระมัดระวัง
 ข้าราชการในบังคับบัญชาของตนให้ปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้หยุดบังคับบัญชาทำผิดวินัย ผู้
 บังคับบัญชาต้องพิจารณาว่าความผิดของข้าราชการนั้นหยุดใน

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๙๕

อำนาจของคนที่จะลงโทษได้หรือไม่ ถ้าอยู่ในอำนาจของ
คนที่ลงโทษ ก็ให้ส่งลงโทษแล้วรายงานไปยังผู้บังคับ
บัญชาเหนือตน ถ้าเห็นว่าความผิดนั้นควรจะตั้งลงโทษมาก
ไปกว่าที่ตนจะมีอำนาจลงโทษได้ ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับ
บัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อให้ลงโทษตามสมควร

ผู้บังคับบัญชาใดไม่จัดการลงโทษผู้ที่ได้บังคับบัญชาที่ทำ
ผิดวินัยหรือจัดการลงโทษไม่เป็นการสุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับ
บัญชานั้นทำผิดวินัย

มาตรา ๖๔ ก่อนที่ผู้ที่มีอำนาจลงโทษจะลงโทษครั้งคราว
ใดก็ดี ให้พิจารณาให้ถ้วนถี่แน่นอนว่า ผู้ที่จะต้องรับโทษ
นั้นมีความผิดจริงแล้วจึงส่งลงโทษ ต้องระวางโทษให้เป็นการ
ลงโทษไปโดยพยาบาทหรือโทสะจริต หรือลงโทษแก่ผู้ที่
ไม่มีความผิดโดยชัดเจนนั้นเป็นอันขาด และในคำสั่งลงโทษ
ให้สีแดงว่ากะทำผิดในมาตราใด และผิดในฐานใด

มาตรา ๖๕ ถ้าผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชาได้ลงโทษข้าราชการ
แล้ว ต้องส่งรายงานการลงโทษนั้นเสนอตามลำดับจนถึงเจ้า
กระทรวง แล้วให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง ก.พ.

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๗๐ เมื่อผู้มีอำนาจได้ส่งลงโทษแล้ว ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือผู้ที่ส่งลงโทษนั้น มีอำนาจที่จะเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษเสียก็ได้ แต่ถ้าเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ส่งเพิ่มขึ้นนั้นรวมกับที่ส่งไว้แล้วเดิม ต้องมีให้เกินอำนาจของผู้ที่ส่งใหม่นั้น

หมวด ๔

การร้องทุกข์

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษสถานผิดวินัย ข้าราชการพลเรือนผู้นั้น ต้องปฏิบัติตามทันที ถ้าเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในคำสั่ง ก็มีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ แต่ถ้าปรากฏว่าเป็นการร้องทุกข์เท็จ ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัย

มาตรา ๗๒ การร้องทุกข์เนื่องจากการถูกลงโทษสถานผิดวินัย ให้ร้องต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่ง โดยทำเป็นคำร้องมีสำเนาถูกต้อง ๑ ฉบับ ลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายในห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๘๓ ให้ผู้รับคำร้องทูลส่งคำร้องทูลนั้น พร้อมด้วยคำชี้แจงของตนถ้าจะพึงมี ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามลำดับภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องทูล อันถูกต้องตามมาตรา ๘๒

มาตรา ๘๔ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่ง ลงโทษพิจารณา และวินิจฉัยคำร้องทูลให้เสียภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันรับคำร้องทูล เว้นแต่ในกรณีพิเศษ ซึ่งจะพิจารณาให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่ได้ ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินเจ็ดวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังพิจารณาไม่แล้ว จะต้องขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัตมมนตรีว่าการกระทรวง

มาตรา ๘๕ ถ้าผู้มีหน้าที่พิจารณาคำร้องทูลตามมาตรา ๘๔ วินิจฉัยให้ลงโทษยืนตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเดิมหรือเบากว่า ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้ แต่ถ้าวินิจฉัยสั่งให้เพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้อีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นคำร้องอุทธรณ์ต่อผู้บังคับ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

บัญชาเหนือตนตามลำดับภายในเจ็ดวัน นับแต่วัน ขาบคำสั่ง
คำวินิจฉัยอุทธรณ์ชั้นนี้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๖ ข้าราชการพลเรือนจะร้องทุกข์ได้แต่สำหรับ
ตนเองเท่านั้น ห้ามมิให้ร้องทุกข์แทนผู้อื่นเป็นอันขาด ห้าม
มิให้ลงชื่อรวมกันหรือเข้ามาร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน ห้าม
มิให้ประชุมกันเพื่อหารือเรื่องจะร้องทุกข์ และห้ามมิให้ร้องทุกข์
ก่อนเวลาล่วงไปแล้ว ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ที่มีเหตุจะต้อง
ร้องทุกข์เกิดขึ้น

ลักษณะ ๗

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง
เรียกโดยย่อว่า “ ก.พ. ” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็น
ประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการพลเรือน
เป็นจำนวนอย่างน้อยห้าราย แต่ไม่เกินเจ็ดนาย ซึ่งทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทน
ราษฎร แต่ถ้ามมีการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวกับกะชวงใด ให้

ตอนที่ ๖๘ เติม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ผู้แทนกะชวชนั้นเข้าประชุมได้ และมีสิทธิอย่างกับการด้วย
อีกหนึ่งนาย

กัมการผู้ซึ่งคุณวุฒิให้หุ้ในตำแหน่งได้คราวละสองปี
เว้นแต่ยังไม่มีการตั้งใหม่ เพราะยังไม่หุ้ในสมัยประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร เมื่อสิ้นกำหนดแล้วจะขงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ตั้งต่อไปอีกตามวิธีการในวักด้นก็ได้ และก่อนถึงกำหนดจะ
โปรดเกล้าฯ ให้ออกตามมติของสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

กับให้มีเลขาธิการของ ก. พ. คนหนึ่ง แต่ให้มีเจ้า
หน้าทรงลงไปตามสมควร

มาตรา ๗๘ นอกจากหน้าที่ตั้งระบุไว้ในบทมาตราดัง
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก. พ. มีหน้าที่รักษาสถาเป็นประวัติ
และกำหนดหลักสูตร วิธีการสอบสวนพิจารณา วิธีการอบรม
ข้าราชการพลเรือน และวิธีการจัดการศึกษาของนักเรียนฝ่าย
พลเรือนที่หุ้ในความดูแลของ ก. พ.

มาตรา ๗๙ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกะชวหรือทบวงการ เมือง
ซึ่งเทียบกะชว เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กะชวหรือทบวง

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

การเมืองซึ่งเทียบกะชวง (ออกนามกะชวงหรือทบวงการเมืองนั้น ๆ) ”

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือทบวง การเมืองที่มีสถานะเทียบกรม เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กรมหรือทบวงการเมืองที่มีสถานะเทียบกรม (ออกนามกรมหรือทบวงการเมืองนั้น ๆ) ”

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. จังหวัด (ออกนามจังหวัดนั้น ๆ) ”

มาตรา ๘๐ อ.ก.พ. กะชวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกะชวงเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกะชวงและปลัดกะชวงเป็นรองประธาน อธิบดี หัวหน้ากรม และหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ.ก.พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในกะชวงนั้น .

มาตรา ๘๑ อ.ก.พ. กรมหรือส่วนราชการที่เทียบกรม ประกอบด้วย อธิบดี หัวหน้ากรม หรือหัวหน้าส่วนราชการ

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๕

ที่เทียบกรมเป็นประธาน หัวหน้ากองหรือหัวหน้าส่วนราชการ
ที่เทียบกองเป็น อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือก
ตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ. ก. พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก. พ. และ อ. ก. พ. กะช่วง
ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในกรมนั้น

มาตรา ๘๒ อ.ก.พ. จังหวัดประกอบด้วยข้าหลวงประจำ
จังหวัดเป็นประธาน และกรรมการจังหวัดเป็นอนุกรรมการโดย
ตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ.ก.พ. นี้ มีหน้าที่ช่วย ก.พ. อ.ก.พ. กะช่วง และ
อ.ก.พ. กรม ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ใน
จังหวัดนั้น

มาตรา ๘๓ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการสามัญหรือวิสามัญ
เพื่อทำการใด ๆ ได้

มาตรา ๘๔ การประชุมของ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. ต่าง ๆ
นั้น ต้องมีกรรมการหรืออนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่ง
จำนวน จึงเป็นองค์ประชุมได้ แต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วน
ราชการซึ่งเป็น อ.ก.พ. ไม่สามารถที่จะมาประชุมเป็นนิจ ก็ให้
ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งองค์ประชุมเป็นพิเศษ

๑๕๘๕

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ลักษณะ ๔

การรักษาสถาตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๘๕ ให้นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจกำหนดค่าทำเนียมและออกกวด ก.พ. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กต ก.พ. นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญผู้ใดได้รับราชการหยุดก่อนวันใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๖ และทำการหรือเคยทำการในตำแหน่งหน้าที่ราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรองว่ามีคุณสมบัติความสามารถที่จะรับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ และมีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาว่างลง และเจ้ากะชวง เห็นสมควร จะบรรจุใน ชั้น นั้น เข้า อันดับ เงิน

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

เดือนเท่าที่ได้รับหยู่ ก็ให้บันจุได้เมื่อได้รับอนุมัติของ ก.พ.
แล้ว

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดทำผิดวินัยข้าราชการ
พลเรือนก่อนวันให้พระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจ
ลงโทษผู้นั้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้
หยู่ในขณะนั้น แต่ถ้าเป็นการทำผิดวินัยโทษสถานไล่ออก
หรือปลดออก ซึ่งผู้บังคับบัญชายังมิได้สั่งไล่ออกหรือปลด
ออก ต้องเสนอให้ ก. พ. พิจารณาอนุมัติแล้วจึงสั่งไล่ออก
หรือปลดออกได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

บัญชีหมายเลข ๑

ข้าราชการพลเรือนการเมือง

(ก) นายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
(ข) รองนายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง	เดือนละ ๑,๗๐๐ บาท
(ค) รัฐมนตรีว่าการทบวง หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือถ้าดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง หรืออธิบดีด้วย	เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท เดือนละ ๑,๕๐๐ บาท
(ง) รัฐมนตรีที่มีชื่อเป็นผู้ว่าการ กระทรวงหรือทบวงหรือมีชื่อเป็น ผู้ช่วยว่าการกระทรวง หรือถ้าเป็นข้าราชการประจำ การหยุดด้วย	เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท
(จ) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๘๐๐ บาท
(ฉ) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง	เดือนละ ๕๐๐ บาท
(ช) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง หรือผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี ว่าการกระทรวง	เดือนละ ๔๐๐ บาท

๑๕๘๘

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

บัญชีหมายเลข ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนรักษานิษ
และข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๑	๒๐
	๒	๒๒
	๓	๒๔
	๔	๒๖
	๕	๒๘
	๖	๓๐
	๗	๓๔
	๘	๓๘
	๙	๔๒
	๑๐	๔๖
	๑๑	๕๐
	๑๒	๕๕
	๑๓	๖๐

๑๕๘๕

๒๑ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๑๔	๖๕
	๑๕	๗๐
	๑๖	๗๕
	๑๗	๘๐
	๑๘	๘๐
	๑๙	๑๐๐
	๒๐	๑๑๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี	๒๑	๑๒๐
	๑	๘๐
	๒	๙๐
	๓	๑๐๐
	๔	๑๑๐
	๕	๑๒๐
	๖	๑๓๐
	๗	๑๔๐
	๘	๑๕๐
	๙	๑๖๐

๑๕๔๐

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นโท	๑	๑๔๐
	๒	๑๕๐
	๓	๑๖๐
	๔	๑๗๐
	๕	๑๘๐
	๖	๑๙๐
	๗	๒๐๐
	๘	๒๒๐
	๙	๒๔๐
	๑๐	๒๖๐
	๑๑	๒๘๐
	๑๒	๓๐๐
	๑๓	๓๒๐
	๑๔	๓๔๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๑	๓๒๐
	๒	๓๔๐
	๓	๔๐๐
	๔	๔๕๐

๑๘๕๑

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๕	๕๐๐
	๖	๕๕๐
	๗	๖๐๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๘๐๐
	๕	๘๐๐
	๖	๑,๐๐๐

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๕

บัญชีหมายเลข ๓

เงินเพิ่มพิเศษและค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

(๑) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังและ ก.พ. จะได้อนุมัติ

(๒) ค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังและ ก.พ. จะได้อนุมัติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗



พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๔๘๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ
บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๓ รวบรวมงานเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎหมายอื่นซึ่งมีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้ง กับบทแห่งพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรับราชการ
โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ ประเภทเงินเดือนใน
กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน แต่ไม่รวมถึงข้าราชการฝ่าย
ตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวง และหมายความรวมถึงอธิบดีหรือปลัดกระทรวงใน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๑

ตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมกำหนดให้เป็นผู้บังคับบัญชาทบวงการเมืองเทียบฐานะเท่ากรม กับประธานสภาผู้แทนราษฎรในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

“กระทรวง” หมายความว่า ความรวมตลอดถึงทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

“เจ้ากระทรวง” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัด และหมายความว่า ความรวมตลอดถึงปลัดกระทรวง และปลัดทบวงในกรณีที่กระทรวงซึ่งทบวงนั้นสังกัดอยู่ไม่มีปลัดกระทรวง

“กรม” หมายความว่า ความรวมตลอดถึงสำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดทบวง และทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ความรวมตลอดถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร และปลัดทบวงในกรณีที่กระทรวงซึ่งทบวงนั้นสังกัดอยู่ไม่มีปลัดกระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

“อธิบดี” หมายความว่า รวบรวมตลอดถึงเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีซึ่งเป็นหัวหน้าทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

✓ มาตรา ๖ ให้มีกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการ ซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๗ กรรมการให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑

กรรมการที่เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

มาตรา ๔ ให้มีเลขาธิการ ก.พ. คนหนึ่ง และเจ้าหน้าที่รองลงไปตามสมควร

มาตรา ๕ ถ้าในการประชุมคราวใด ประธาน ก.พ. ไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน ก.พ. เป็นประธาน

ถ้าประธาน ก.พ. และรองประธาน ก.พ. ไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานเฉพาะในการประชุมคราวนั้น

การประชุมของ ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวน จึงเป็นองค์ประชุมได้

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๕ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นนอกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการวิสามัญเพื่อทำการใด ๆ แทนได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ก็ให้อนุกรรมการวิสามัญที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ก.พ. คณะนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย

มาตรา ๑๑ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ให้ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการพลเรือน

(๒) กำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันและสอบคัดเลือกตามความต้องการของส่วนราชการฝ่ายพลเรือนเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ เว้นแต่กรมตำรวจ

(๓) ศึกษาและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ มติของ ก.พ. เมื่อได้รับ

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้เป็นอันใช้บังคับได้
ตามกฎหมาย

(๔) ควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
เริ่มแรกเอกสารจากกระทรวงทบวงกรม เทศบาล หรือสุขาภิบาล
ให้ผู้แทนกระทรวงทบวงกรม เทศบาล หรือสุขาภิบาล และ
ให้ข้าราชการหรือพนักงานซึ่งสังกัดกระทรวงทบวงกรม เทศบาล
หรือสุขาภิบาล มาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา
ของ ก.พ.

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่า
กระทรวงทบวงกรมไม่ได้ปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
นี้ หรือปฏิบัติตามไปโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะ
ได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

(๖) ดูแลและจัดการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือน
ในต่างประเทศ ในการนี้ให้มีอำนาจออกข้อบังคับหรือระเบียบ
เพื่อควบคุมการศึกษาและความประพฤติ ตลอดจนการกำหนด
และลงโทษทัณฑ์ทางวินัยโดยเรียกตัวกลับหรือตัดเงินค่าใช้สอยตาม
ควรแก่กรณี

(๗) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสอบไม่เกินครั้งละ
หนึ่งร้อยบาท

(๘) ออกกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
และวางระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
นี้ กฎ ก.พ. และระเบียบดังกล่าว เมื่อได้ประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๒ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง หรือทบวง
การเมืองซึ่งมีฐานะเทียบกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ.
กระทรวง หรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบกระทรวง โดย
ออกนามกระทรวงหรือทบวงการเมืองนั้น ๆ

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือทบวงการ
เมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม เรียกโดยย่อว่า อ.พ.ก. กรม หรือ
ทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม โดยออกนามกรมหรือ
ทบวงการเมืองนั้น ๆ สำหรับสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ก็ให้มีอนุกรรมการสามัญประจำสำนักงานนั้น ทำหน้าที่อนุ
กรรมการสามัญประจำกรม

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำภาค เรียกโดยย่อว่า
อ.ก.พ. ภาค โดยออกนามภาคนั้น ๆ

(๔) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อ
ว่า อ.ก.พ.จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

มาตรา ๑๓ อ.ก.พ.กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้า
สังกัดเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นรองประธาน
รัฐมนตรีสั่งราชการ ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี และ
หัวหน้าส่วนราชการซึ่งเทียบฐานะเท่ากรม เป็นอนุกรรมการ
โดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ.นี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราดัง ๆ
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็น
ไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ.ทบวงในสำนักคณะรัฐมนตรี ประกอบ
ด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็นรอง
ประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการ รัฐมนตรีสั่งราชการ รัฐมนตรี
ว่าการทบวง รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง ปลัดทบวง อธิบดี
และหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเทียบฐานะเท่ากรม เป็นอนุ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๓

กรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน
และให้ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อ.ก.พ. น นอกจากมีหน้าที่ตั้งระบุไว้ในบทมาตราดัง
แห่งพระราชบัญญัติ ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็น
ไปตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้มี
อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยประธานสภา
ผู้แทนราษฎรเป็นประธาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็น
รองประธาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและรองเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และให้มี
อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยเลขาธิการสภาผู้แทน
ราษฎรเป็นประธาน รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการ
กอง หัวหน้ากอง และหัวหน้าส่วนราชการซึ่งมีฐานะเทียบ
กอง เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. ตั้งกล่าวเลือก
ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามความในมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ตั้งระบุไว้ใน
บทมาตราดัง ๆ แห่งพระราชบัญญัติ ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ.

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

หรือ อ.ก.พ.กระทรวง แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๑๖ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ให้มี
อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยนายก
รัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน เลขา
ธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และเลขา
นุการนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งและให้มี
อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยเลขาธิการนายก
รัฐมนตรีเป็นประธาน รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขา
นุการนายกรัฐมนตรี ผู้ช่วยเลขานุการนายกรัฐมนตรี ผู้
อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และหัวหน้าส่วนราชการซึ่งมี
ฐานะเทียบกอง เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ.
ดังกล่าวเลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามความในมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้
ในบทมาตราดังกล่าว แห้งพระราชบัญญัติ^๕ ให้มีหน้าที่ช่วย
ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๕ ทบวงการเมืองซึ่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม เทียบฐานะเท่าเทียม ให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยรัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาทบวงการเมืองนั้นเป็นประธาน หัวหน้าทบวงการเมืองและข้าราชการตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดี ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากองในทบวงการเมืองนั้น เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. นี้ นอกจากทำหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราดังกล่าวแล้ว ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรม หรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบกรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดี หัวหน้ากอง และหัวหน้าส่วนราชการซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากอง เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

สำหรับสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนัก

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

งานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวงทำ
หน้าที่ อ.ก.พ. กรม โดยมีเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือเลขานุการ
รัฐมนตรีว่าการทบวง เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งเพิ่มขึ้น
แล้วแต่กรณี

อ.ก.พ. ตามความในมาตรา ๙ นอกจากมีหน้าที่ตั้งระเบียบ
ในบทมาตราร่างต่าง ๆ แห่งพระราชบัญญัติ ให้มีหน้าที่ช่วย
ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. ภาค ประกอบด้วยผู้ว่าราชการภาค
เป็นประธาน รองผู้ว่าราชการภาค ผู้ช่วยผู้ว่าราชการภาค และ
หัวหน้าส่วนราชการประจำภาคซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ
แต่งตั้งไปประจำภาค เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ.
เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. อ.ก.พ. กระทรวง และ
อ.ก.พ. กรม ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๐ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการ
จังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

ประจำจังหวัดซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำ
จังหวัด เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือก
ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. นมหน้าทช่วย ก.พ. อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ.
กรม และ อ.ก.พ. ภาค ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราช
บัญญัติ

มาตรา ๒๑ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะ
อนุมัติให้แต่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่
กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ.
ทบวงทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๕ มาใช้บังคับแก่การ
ประชุมของอนุกรรมการวิสามัญตามความในมาตรา ๑๐ และ
อ.ก.พ. ต่าง ๆ ด้วยโดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

มาตรา ๒๓ ข้าราชการพลเรือนมี ๔ ประเภท

(๑) ข้าราชการการเมือง ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการใน
ตำแหน่งการเมือง

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการ โดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ

(๓) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๔) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ ตามที่กำหนด ในกฎ ก.พ.

(๕) ข้าราชการตำรวจ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในกรมตำรวจ

(๖) ข้าราชการครู ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการอันเกี่ยวกับการให้การศึกษา ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตาม กฎหมายว่าด้วยครู

(๗) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

(๘) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราวิสามัญ

มาตรา ๒๔ ให้ข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ^๕ การจ่ายเงินเดือนให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๖๕ ตำแหน่งใดควรจะได้รับเงินเดือนในชั้นใด อันดับใด ให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนด เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด ในการกำหนดนี้ ให้คำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้น

สำหรับข้าราชการตำรวจ ให้ได้รับเงินเดือนตามอัตราซึ่งกำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในปีหนึ่ง ๆ ให้กระทรวงการคลังกำหนดเงินงบประมาณไว้สำหรับการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการ^๖ เปรียบเทียบ

มาตรา ๒๕ ข้าราชการพลเรือน นอกจากข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ และข้าราชการพลเรือนวิสามัญ^๗ มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นเจ้า
- (๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
- (๓) ข้าราชการพลเรือนชั้นโท
- (๔) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก
- (๕) ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

มาตรา ๒๖ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน นอกจากตำแหน่ง
ข้าราชการการเมือง ตำแหน่งข้าราชการประจำต่างประเทศ
พิเศษ และตำแหน่งข้าราชการพลเรือนวิสามัญ มัตถน

- (๑) เสมียนพนักกรณ
- (๒) ประจำแผนก
- (๓) หัวหน้าแผนก
- (๔) หัวหน้ากอง
- (๕) ผู้อำนวยการกอง
- (๖) รองอธิบดี
- (๗) อธิบดี
- (๘) รอรปลัดทบวง
- (๙) ปลัดทบวง

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

(๑๐) รองปลัดกระทรวง

(๑๑) ปลัดกระทรวง

กระทรวงทบวงกรมใดจะมีตำแหน่งผู้อำนวยการกอง รองอธิบดี รองปลัดทบวง หรือรองปลัดกระทรวง ให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนดโดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้น

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะได้มีกฎ ก.พ. กำหนดเกี่ยวกับตำแหน่งที่กล่าวมาแล้ว ตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ให้กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๒๗ ข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการที่ไปรับนั้นโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้น อันตํ่า และชั้นที่ได้รับอยู่ในขณะที่ไปรับราชการตามกฎหมายนั้น ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นราชการทหาร ให้กระทรวงทบวงกรมเดิมรับบรรจุที่เดิม และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามความในมาตรา ๑๐ เป็นผู้สั่งบรรจุ แต่ถ้าจะบรรจุให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขณะที่ไปรับราชการทหาร ให้บรรจุได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๒๔ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ไปปฏิบัติงานใดๆ ถ้ากระทรวงทบวงกรมเดิมเรียกกลับเข้ารับราชการ ให้มีกรรมในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนว่างลง และยังมีได้แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งนั้น หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งต่อไปนี้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการที่เห็นสมควรรักษาราชการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

(๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา

(๒) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

(๕) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งตามความใน (๒) (๓) หรือ (๔) ไปแล้ว ถ้ารัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาเห็นสมควรที่จะสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ก็ให้มีอำนาจที่จะสั่งการได้

ผู้รักษาราชการในตำแหน่งตามความในมาตรานี้ ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาราชการนั้น ในกรณีที่มิได้กฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาราชการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาราชการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณีด้วย

มาตรา ๓๐ การโอนข้าราชการของกระทรวงทุกกระทรวง ไปบรรจุต่างกระทรวงในชั้น อันตติย และชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
ที่จะรับโอนมาบรรจุในรายงานไปยังคณะกรรมการพิจารณา
อนุมัติ และเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็น
ผู้ส่งบรรจุ

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและชั้นโท ให้ อ.ก.พ.
กระทรวงที่จะรับโอนมาพิจารณาอนุมัติ และเมื่อได้รับ
อนุมัติแล้ว ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้ส่งบรรจุ

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจตุรา ให้ อ.ก.พ.
กรมที่จะรับโอนมาพิจารณาอนุมัติ และเมื่อได้รับอนุมัติ
แล้ว ให้ไปจัดกระทรวง ปลัดทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา
แล้วแต่กรณี เป็นผู้ส่งบรรจุ

การโอนข้าราชการไปบรรจุต่างกรมในกระทรวงเดียวกัน
ในชั้น อันตบ และชั้นสูงไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยอนุโลม

การโอนข้าราชการพลเรือนวิสามัญราชการได้

ในกรณีที่ข้าราชการเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการ ทหาร หรือ
ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้ ก.พ. มีอำนาจ
เทียบกับชั้น อันตบ และชั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือน และ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๒

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

วันรับราชการในขณะดำรงตำแหน่งข้าราชการฝ่ายตุลาการ ทหาร หรือข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้ถือว่าเป็นวันราชการที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติ

✓ มาตรา ๓๑ การโอนข้าราชการการเมืองมาเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นนอกจากข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ จะกระทำมิได้

มาตรา ๓๒ ข้าราชการออกจากราชการไปแล้ว และมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ หรือแม้จะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ แต่ผู้นั้นได้รับการยกเว้นตามความในมาตรา ๔๕ ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในชั้น อันดับ และชั้นผู้นั้นสูงกว่าเดิม และทางราชการต้องการจะรับเข้าทำราชการ ให้ผู้มอำนาจและหน้าที่พิจารณาอนุมัติการโอนตาม มาตรา ๓๐ พิจารณาตามวิธีการที่ ก.พ. กำหนด เมื่อเห็นว่า เหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้าบรรจุนั้น ก็ให้ผู้มอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๓๐ สั่งบรรจุได้ และให้นำความในมาตรา ๓๐ வருกล่าว มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ผู้มอำนาจและหน้าที่พิจารณาอนุมัติการโอนตามมาตรา ๓๐ เห็นสมควรบรรจุ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ในชั้น อัศวิน และชั้นที่สูงกว่าเดิม ให้ขออนุมัติ ก.พ. เป็น
ราย ๆ ไป

ผู้ออกจากราชการโดยถูกเลิกตำแหน่ง ย่อมได้รับการ
บรรจุตามความในมาตรา^{๕๔} ก่อน^{๕๕} เมื่อ^{๕๖} ออกจากราชการโดยเหตุอื่น

บทบัญญัติในมาตรา^{๕๖} นี้ให้ใช้บังคับกับข้าราชการประจำ
ต่างประเทศพิเศษ และข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

มาตรา ๓๓ ข้าราชการการเมืองออกจากาชการไป และ
เป็นผู้^{๕๗} คู่สมรส^{๕๘} ตามมาตรา ๔๔ หรือแม่^{๕๙} จิตคู่สมรส^{๖๐}
ตามมาตรา ๔๔ แล้ว^{๖๑} ย่อม^{๖๒} ได้รับการยกเว้นตามความในมาตรา
๔๕ และมี^{๖๓} พ้น^{๖๔} ความ^{๖๕} มาตรา ๔๖ ถ้า^{๖๖} สม^{๖๗} ภาร^{๖๘} ข้าราชการ^{๖๙}
ในตำแหน่งข้าราชการพลเรือน จะ^{๗๐} บรรจุ^{๗๑} ให้^{๗๒} ได้รับ^{๗๓} เงิน^{๗๔} เดือน^{๗๕} ได้^{๗๖}
ไม่^{๗๗} สูง^{๗๘} กว่า^{๗๙} ที่^{๘๐} ได้รับ^{๘๑} อยู่^{๘๒} ไป^{๘๓} ขณะ^{๘๔} ดำ^{๘๕} รง^{๘๖} ตำแหน่ง^{๘๗} ข้าราชการ^{๘๘} การ^{๘๙} เมือง^{๙๐}
ตามหลัก^{๙๑} เกณฑ์^{๙๒} และ^{๙๓} วรรค^{๙๔} ท^{๙๕} กำหนด^{๙๖} ในกฎ ก.พ.

มาตรา ๓๔ ข้าราชการพลเรือนออกจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ดาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ให้ออก

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มีนาคม ๒๔๘๗

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดประสงค์จะลาออก
จากราชการที่ย่อมทำได้ โดยยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับ
บัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่ง ถ้าผู้ได้รับหนังสือขอลาออก
นั้นไม่มีอำนาจสั่งอนุญาตลาออก ก็ให้เสนอหนังสือนั้นต่อไป
ถึงผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามลำดับ เมื่อผู้มีอำนาจสั่ง
อนุญาตลาออกได้ส่งอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่าออกจากร
าชการตามคำสั่ง

ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปเป็นผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตการลา
ออก

๑. รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นเล
ชั้นพิเศษลงมา

๒. ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา
แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นโทลงมา

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

๓. ผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่
ชั้นตรีลงมา

๔. ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้น
จัตวา

ถ้าผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตการลาออกเห็นว่าจำเป็น เพื่อ
ประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็น
เวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันยื่นหนังสือขอลาออกก็ได้

ในกรณีผู้ขอลาออกมีเรื่องถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัย และ
อยู่ในระหว่างการสอบสวน หรือการพิจารณาทางวินัย ผู้มี
อำนาจสั่งอนุญาตการลาออกจะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เพื่อ
รอฟังผลของเรื่องที่ถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัยก็ได้ แต่ในกรณีที่
ผู้ขอลาออกมีกรณีถูกกล่าวหาว่าทำผิดคืออาญาซึ่งมิใช่ความผิด
ที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือ
ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีต้องหาว่าทำผิด
วินัยอย่างร้ายแรง ห้ามมิให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตอนุญาตการ
ลาออก แต่เมื่อเรื่องถึงที่สุดแล้ว ผู้ขอลาออกไม่ถูกลงโทษ
ไล่ออก ปลดออก หรือถูกสั่งให้ออก จะยับยั้งการอนุญาต
ให้ลาออกเพราะเหตุนี้ได้อีกต่อไปไม่ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๓) ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๓

มาตรา ๓๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ข้าราชการ
ผู้ใดออกจากราชการเพื่อบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญ ก็ให้มีอำนาจสั่งได้ดังต่อไปนี้

(๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือน
ตั้งแต่ชั้นเอกลงมา

(๒) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับ
บัญชา แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นโท
ลงมา

(๓) ผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการพลเรือน
ตั้งแต่ชั้นตรีลงมา

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือน
ชั้นจัตวา

แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อบำเหน็จบำนาญ
เพราะเหตุทดแทน ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ แต่ไม่ถึงทุพพลภาพ
ถ้าผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว
ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

(ข) เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(ค) เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดขาดคุณสมบัติตาม มาตรา ๔๔ (๑) หรือ (๔) ก็ให้ผู้บังคับบัญชารับตั้งกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๓๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน หรือ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ บกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมา ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกระทรวง เจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมาย สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๒

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรีในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมาย ส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. กรมพิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี ส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค เมื่อผู้ว่าราชการภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ. ภาค และ อ.ก.พ. ภาคเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ผู้ว่าราชการภาคส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี เห็นว่าสมควรให้

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการ ซึ่งเป็นความเห็นขัดแย้งกับ
ความเห็นของ อ.ก.พ. ภาค ก็ให้นำสำนวนเสนอ อ.ก.พ.
กระทรวงพิจารณาวินิจฉัยอีกชั้นหนึ่ง ถ้า อ.ก.พ. กระทรวง
เห็นสมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งกล่าว
สั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการต่อไป

การนำพยานหลักฐานตามที่ผู้บังคับบัญชาสอบสวน รายงาน
บันทึกการสอบสวนของพนักงานสอบสวน สำนวนของอัยการ
สำนวนการพิจารณาของศาล หรือสำเนาคำพิพากษา อย่างไร
อย่างหนึ่งมาใช้เป็นสำนวนพิจารณา ก็ให้ถือว่าได้ทำการสอบ
สวนตามความหมายที่ใช้ในมาตรฐานแล้ว แต่ถ้าผู้บังคับบัญชา
ซึ่งจะเป็นผู้สั่งให้ออกจากราชการเห็นว่า สามารถตั้งกรรมการ
สอบสวนพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง ก็ให้ดำเนินการได้

มาตรา ๓๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดต้องหาว่าผิดวินัย
อย่างร้ายแรง และการสอบสวนไม่ได้ความเป็นสัจจะว่ากระทำ
ผิดที่จะถูกไล่ออกหรือปลดออก แต่มีมลทินหรือมีหมองใน
กรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ซึ่งจะให้รับราชการต่อไปอาจเป็นการ
เสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการ
ได้ โดยให้นำความในมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

มาตรา ๓๕ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดสำหรับความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกไล่ออก หรือปลดออกจากราชการ ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตการลาออกตามมาตรา ๓๕ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

มาตรา ๔๐ ผู้สอบแข่งขัน ผู้สอบคัดเลือก หรือผู้ได้รับการคัดเลือกผู้ใด ได้รับบรรจุเข้ารับราชการแล้ว หากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ โดยไม่ได้รับการยกเว้นตามความในมาตรา ๔๕ หรือขาดพินความรู้ตามมาตรา ๔๖ อยู่ก่อนได้รับการบรรจุก็ดี มิกรณีต้องหาอยู่ก่อน และภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการได้รับเงินเดือนก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น

มาตรา ๔๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ คำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการตามความในมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ให้ถือ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

ว่าเป็นคำสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ส่วนคำสั่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๔๐ นั้น ถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนเช่นเดียวกัน

มาตรา ๔๒ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน ตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า เพราะตายหรือลาออก ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ แต่ถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ต้องนำความกราบบังคมทูลให้ทรงถอดถอน

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา ๔๓ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ หรือแม้จะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ แต่ผู้นั้นได้รับการยกเว้นตามความในมาตรา ๔๕ และต้องมีพจนานุกรมความรู้ตามมาตรา ๔๗

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๔๔ ผู้สมัครเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้อง
สอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก และต้องมี
คุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญ
ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ
หรือจิตผั่นเพี้ยนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนด
ในกฎ ก.พ.
- (๕) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างถูกพักราชการ
- (๖) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๗) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึง
ที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มี
กำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๗ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษเพราะประพฤติดังต้อง
ออกจากองค์การรัฐบาล องค์การสาธารณ เทศบาล หรือ
สุขาภิบาล

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการเพราะ
กระทำผิดทางวินัย

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษปลดออกจากราชการตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมาย
อื่น

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมาย
อื่น

มาตรา ๕๕ ผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๔ (๖) (๗)
(๘) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ก.พ. อาจพิจารณาสอบสวนว่า
ผู้นั้นได้กลับตนประพฤติเป็นคนดี และในกรณีขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๕๔ (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) ผู้นั้นได้ออกจาก
งาน หรือออกราชการไปเกินกว่าสองปี หรือในกรณีขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๕๔ (๑๒) ผู้นั้นได้ออกจากราชการไปเกินกว่า
สามปีแล้ว จะยกเว้นให้เป็นรายบุคคลก็ได้ มติของ ก.พ.

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๑

ในการประชุมปรึกษากฎหมายเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

มาตรา ๔๖ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนใดที่โดยลักษณะหรือคุณภาพของงานไม่เหมาะสมแก่การแต่งตั้งบรรพหรือสตรีเข้ารับราชการ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดทำความตกลงกับ ก.พ. วางข้อบังคับไว้มิให้แต่งตั้งบรรพ หรือสตรี เข้ารับราชการในตำแหน่งนั้น

มาตรา ๔๗ ผู้สมัครสอบแข่งขันจะต้องมีพินความรูตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๔๘ ให้ ก.พ. จัดการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรี ตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. กำหนด โดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการในหน้าที่ และจะแบ่งส่วนราชการเพื่อจัดการสอบแข่งขันสำหรับแต่ละส่วนก็ได้

มาตรา ๔๙ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๘ ผู้สอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูง มีสิทธิที่จะได้เข้ารับราชการก่อนผู้ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๕๐ การสอบแข่งขัน ตามปกติให้ทำปีละครั้ง แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสองปี ถ้ามีการสอบแข่งขันใหม่อีกเมื่อใดแล้ว บัญชีการสอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๕๑ ผู้สอบแข่งขัน ผู้สอบคัดเลือก หรือผู้ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับบรรจุเข้ารับราชการ ถ้าปรากฏขึ้นว่าขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๕ โดยไม่ได้รับการยกเว้นตามความในมาตรา ๔๕ หรือขาดพินัยกรรมตามมาตรา ๔๗ อยู่ก่อน หรือภายหลังการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือได้รับการคัดเลือก เป็นอันว่าผู้นั้นหมดสิทธิที่จะได้รับการบรรจุ

มาตรา ๕๒ การบรรจุข้าราชการพลเรือน ให้ผู้บังคับบัญชาบรรจุได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา บรรจุจากบุคคลที่สอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาได้ การบรรจุให้บรรจุในอันดับ ๑ ขั้นต่ำ

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี บรรจุจากบุคคลที่สอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้ การบรรจุให้

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

บรรจุในชั้นตรียันต์ ๑ ขันต่ำ ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๖๑

ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

(ก) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี มีอำนาจบรรจุข้าราชการพลเรือนชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(ข) ผู้ว่าราชการภาค มีอำนาจบรรจุข้าราชการพลเรือนชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(ค) ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจบรรจุข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

ผู้สอบแข่งขัน ผู้สอบคัดเลือก หรือผู้ได้รับการคัดเลือกที่ไม่เป็นข้าราชการ ให้แต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปี ต่อเมื่อปรากฏว่ามีความประพฤติ ความรู้และความสามารถสมควรที่จะบรรจุและแต่งตั้งได้แล้ว จึงให้บรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต่อไป ในกรณีเช่นนี้ ให้นับวันรับราชการในระหว่างเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวนั้นเป็นวันรับราชการตามความหมาย

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

แห่งพระราชบัญญัติ^๕ และตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แต่ถ้าปรากฏว่ามีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ออกจากราชการ

ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคก่อนเป็นข้าราชการอยู่แล้ว ให้บรรจุและแต่งตั้ง^๕ ขึ้น^๕ เพื่อทดลองให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน แต่ไม่เกินหนึ่งปี และให้นำความในวรรคก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม การสั่งให้ออกจากราชการให้นำความในมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าบุคคลซึ่งออกจากราชการนั้นประสงค์จะกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม ให้กระทรวงมหาดไทยเดิมรับบรรจุ^๕ เดียว ในเมื่อมีตำแหน่งว่าง

มาตรา ๕๖ ผู้ใดได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี อาจคัดเลือก หรือสอบคัดเลือกบรรจุ^๕ เข้าเป็นข้าราชการพลเรือนที่ใช่วิชา^๕ นั้น ๆ ในชั้นใด ๆ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ที่ไม่สูงกว่าชั้นโทได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และให้นำความในมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ราชการส่วนใดมีเหตุพิเศษ ให้กระทรวง เจ้าสังกัดทำความตกลงกับ ก.พ. ที่จะกำหนดคุณสมบัติ พัน ความรู้ และวิธีคัดเลือก หรือสอบคัดเลือกอย่างอื่น เพื่อให้ การบรรจุและแต่งตั้งโดยความเที่ยงธรรมที่จะได้บุคคลที่มีคุณ วุฒิและความสามารถในราชการ แล้วรายงานไปยังคณะ รัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลให้ทรงตราเป็นพระราช กฤษฎีกา

มาตรา ๕๕ การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการในตำแหน่ง วิชาการ ข้างฝีมือ หรือผู้ชำนาญการพิเศษต่าง ๆ และการ ปรับปรุงเข้าชั้น การเลื่อนอันดับ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ของข้าราชการเช่นว่านั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๖ กระทรวงทบวงกรมใดมีความจำเป็นที่จะบรรจุ ข้าราชการจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ เป็นพิเศษ ให้เสนอเรื่องไปให้ ก.พ. สอบสวน เมื่อ ก.พ. สอบสวนเห็น

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

สมควรแล้ว ให้เสนอมายังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้บรรจุและแต่งตั้งผู้แทนเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญได้

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา เลื่อนขึ้นเป็น
ชั้นตรีได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่าสิบห้าปี และได้รับเงินเดือน ๑๒๐ บาทมาแล้วเป็น
เวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือ
ตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ย้ายจากแผนก
หัวหน้ากองและอธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวงผู้บังคับ
บัญชา แล้วแต่กรณี รับรองว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ความรู้
และความสามารถสมควรที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้
อธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา จะ
คัดเลือกให้เลื่อนขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี โดยอนุมัติ
อ.ก.พ. กรมก็ได้

มาตรา ๕๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นเป็น
ชั้นโท จะเลื่อนได้เฉพาะผู้ที่สอบคัดเลือกได้ตามหลักสูตรและ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๐

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

วิธีการซึ่ง อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด ในกรณีที่เห็นสมควร
รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะจัดให้มีการศึกษาอบรมก่อนการสอบคัดเลือกก็ได้

เมื่อปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา
แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนผู้สอบคัดเลือกได้ผู้ใด
มีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถจะเลื่อนเป็น
ชั้นโทได้ และผู้นั้นได้เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือเป็น
ข้าราชการที่ ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่
น้อยกว่าสามปี ให้เสนอชื่อผู้นั้นไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อ
พิจารณาอนุมัติ เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงอนุมัติแล้ว ให้เจ้า
กระทรวงส่งเลื่อนชั้นต่อไป

กำหนดเวลาสามปี ให้ลดเป็นหนึ่งปี สำหรับผู้ที่ได้รับ
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่ง ก.พ. เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญา
ตรี

มาตรา ๕๕ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นโทขึ้นไปเป็นชั้นเอก
จะเลื่อนได้เฉพาะผู้สอบคัดเลือกได้ตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง
อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีเจ้า
สังกัดจะจัดให้มีการศึกษาอบรมก่อนการสอบคัดเลือกก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๑

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

เมื่อปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา
แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนผู้สอบคัดเลือกได้ผู้ใด
มีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถจะเลื่อนเป็นชั้น
เอกได้ และผู้นั้นได้เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโท หรือเป็น
ข้าราชการที่ ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อย
กว่าสามปี ให้เสนอชื่อไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณา
อนุมัติ เมื่อ อ.ก.พ.กระทรวงอนุมัติแล้ว ให้เจ้ากระทรวงส่ง
เลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๖๐ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกขึ้นเป็นชั้น
พิเศษ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือน
ชั้นเอก หรือข้าราชการที่ ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าชั้นเอกซึ่งมีความ
ประพฤติ ความรู้ และความสามารถจะเลื่อนเป็นชั้นพิเศษได้
และผู้นั้นได้เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอก หรือเป็นข้าราชการ
ที่ ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าชั้นเอกมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสาม
ปี แล้วเสนอชื่อไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อ
คณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดส่งเลื่อนชั้นต่อ
ไป

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๒

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ในกรณีพิเศษ และมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการที่จะเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอก หรือข้าราชการที่ ก.พ. เที่ยบไม่ต่ำกว่าชั้นเอก ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้เลื่อนผู้ที่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอก หรือผู้ที่เป็นข้าราชการที่ ก.พ. เที่ยบไม่ต่ำกว่าชั้นเอกมาแล้วไม่ถึงสามปีก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๖๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ได้เลื่อนชั้น ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับและขั้นต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนขึ้น แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนขึ้น ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เท่ากับอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๖๒ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๔ การเลื่อนอันดับเงินเดือนในชั้นหนึ่ง ๆ นั้น ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้เป็นผู้พิจารณา และส่งเลื่อน

(๑) การเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาและส่งเลื่อน โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

(๒) การเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการพลเรือน
ชั้นเอกลงมา ยกเว้นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้น
จัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ปลัดกระทรวง ปลัด
ทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณา
และส่งเลื่อน

(๓) การเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการพลเรือน
ชั้นตรี ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค และข้าราชการพลเรือน
ชั้นจัตวาที่ประจำภาค ให้ผู้ว่าราชการภาคเป็นผู้พิจารณาและส่ง
เลื่อน

(๔) การเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการพลเรือน
ชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ยกเว้นข้าราชการพลเรือน
ชั้นจัตวาที่ประจำภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาและ
ส่งเลื่อน

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเลื่อนอันดับเงินเดือนตาม
ความใน (๓) และ (๔) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือ
อธิบดีผู้บังคับบัญชาจะแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการ
ควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อนอันดับเงินเดือน ไปยังผู้ว่าราชการ
ภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ก็ได้

การพิจารณาเลื่อนอันดับเงินเดือน ให้พิจารณากัดเลือก และส่งเลื่อนจากผู้ที่อยู่ในอันดับถัดลงไป โดยคำนึงถึงความ อดุสาหะ ความสามารถ และการปฏิบัติตามวินัย ตลอดจน คุณภาพและปริมาณของงานในตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนผู้ที่ได้เลื่อนอันดับนั้น ให้ได้รับเงิน เดือนในขั้นต่ำของอันดับที่ได้เลื่อนขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติ จาก ก.พ. หรือเข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา จะ มอบหมายให้ผู้ว่าราชการภาคพิจารณาส่งเลื่อนอันดับเงินเดือน สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโท ซึ่งรับราชการอยู่ในภาคนั้น ๆ ก็ได้

ผู้ว่าราชการภาคจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ส่งเลื่อนอันดับเงินเดือนสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ซึ่งรับ ราชการอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๖๓ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๔ การเลื่อนขึ้น เงินเดือนในอันดับหนึ่ง ๆ นั้น ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ เป็นผู้พิจารณาและส่งเลื่อน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

(๑) การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาและส่งเลื่อน โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

(๒) การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นเอกลงมา ยกเว้นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาและส่งเลื่อน

(๓) การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีในราชการบริหารส่วนภูมิภาค และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ประจำภาค ให้ผู้ว่าราชการภาคเป็นผู้พิจารณาและส่งเลื่อน

(๔) การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ยกเว้นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ประจำภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาและส่งเลื่อน

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนตามความใน (๓) และ (๔) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา จะแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๖

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

ควรเลื่อน หรือไม่ควรเลื่อนขึ้นเงินเดือนไปยังผู้ว่าราชการภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ก็ได้

การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน โดยปกติให้ส่งเลื่อนได้ปีละหนึ่งขั้น โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสามารถ และการปฏิบัติงานวินัย ตลอดจนคุณภาพ และปริมาณของงานในตำแหน่งนั้น ด้วย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนผู้ใดควรได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นในกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้น ผู้อำนวยการส่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนจะส่งเลื่อนให้ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา จะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการภาคพิจารณาส่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโท ซึ่งรับราชการอยู่ในภาคนั้น ๆ ก็ได้

ผู้ว่าราชการภาคจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาส่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นตรีซึ่งรับราชการอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ ก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๗

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนชั้นอันดับ หรือขึ้นเงินเดือน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

✓ มาตรา ๖๕ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งเสมียนพนักงา^๕น หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(๒) ตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือชั้นจัตวา

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นโท หรือชั้นตรี

(๔) ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นเอก หรือชั้นโท

(๕) ตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๗

มาตรา ๖๖ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่ง
ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งได้ดังต่อไปนี้

(๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือน
ตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าลงมา

(๒) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับ
บัญชา แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่หัวหน้า
แผนกหรือเทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการพลเรือน
ตั้งแต่หัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าลงมา

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือน
ตั้งแต่ประจำแผนกหรือเทียบเท่าลงมา

แต่สำหรับตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง
ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง
หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว ให้รัฐมนตรีเจ้า
สังกัดเป็นผู้พิจารณา แล้วเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะ
รัฐมนตรีเห็นชอบด้วยแล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๔๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนถูกสั่งพักราชการ
ก็ให้ถือว่าตำแหน่งดังกล่าวว่างลงชั่วคราว และให้แต่งตั้ง
ข้าราชการพลเรือนผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทนได้

มาตรา ๖๓ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ
พลเรือนประจำกระทรวง ประจำกรม ประจำกอง ประจำภาค
หรือประจำจังหวัดได้ แล้วแต่กรณี โดยให้นำความในมาตรา
๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ถือว่าข้าราชการพลเรือนที่ได้รับการแต่งตั้งตามความใน
วรรคแรก พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเกี่ยวกับการ
เลื่อนอันดับเงินเดือนตามความในมาตรา ๖๒ เลื่อนขึ้นเงินเดือน
ตามความในมาตรา ๖๓ หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามความ
ในมาตรา ๖๖ หรือมาตรา ๖๗ แล้ว ถ้ารัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็น
สมควรที่จะสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ก็ให้มอำนาจที่จะสั่ง
การได้ แต่ต้องสั่งเปลี่ยนแปลงภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อย
ยี่สิบวันนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่ง แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการ
กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและ
หน้าที่ และการได้รับเงินเดือนก่อนมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงนั้น

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัด
อยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าผิดวินัยกระทำความผิด จักต้องได้รับโทษ
ตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้

มาตรา ๖๗ ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนการปกครอง
ตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๖๘ ข้าราชการพลเรือนต้องสุภาพเรียบร้อย เชื้อ
ห้าว และไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา

ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบ
แบบของทางราชการ ห้ามมิให้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง

ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข่มขู่บังคับ
ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือกระทำการข่มขู่บังคับผู้อื่นไปเป็นผู้สั่งให้
กระทำการ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๖๙ ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนนโยบาย
ของรัฐบาลด้วยความบริสุทธิ์ใจ และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และมติ
คณะรัฐมนตรี ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วย
ความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของราชการ

มาตรา ๗๓ ข้าราชการพลเรือนต้องถือว่าเป็นหน้าที่เป็น
พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวใด ๆ อัน
อาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตราย
ซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนต้องอุทิศเวลาของตนให้
แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้

ห้ามมิให้เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ
นอกจากทางราชการจะสั่งหรือได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด
แต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการดำรงตำแหน่งใดในห้าง
หุ้นส่วนหรือบริษัทอาจนำความเสียหายมาสู่ทางราชการได้ ก็
ให้อำนาจสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ด้วยความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมและประพฤติตนอยู่ในความสุจริต

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๗

ห้ามมิให้อาสัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม หาประโยชน์ให้แก่อนเองหรือแก่ผู้อื่น

ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๑๖ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตินิโคร

ห้ามมิให้ประพฤตินิโครทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องดองของเมาจนไม่สามารถครองสติได้ มีหนี้สินรุงรังหมกมุ่นในการพนัน กระทำความผิดอาญา กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอันใดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๑๗ ข้าราชการพลเรือนต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อย่างใด ๆ อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมและเกียรติศักดิ์ในหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๑๘ ข้าราชการพลเรือนต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์ต่อ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๓

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ประชาชนผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน โดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ผู้หมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ ต้องรักษาความสามัคคีอันดีและสุภาพเรียบร้อยต่อประชาชน

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนต้องถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของราชการ

มาตรา ๗๖ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๗ ข้าราชการพลเรือนต้องอุตสาหกรรม และอำนวยความสะดวกในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๘ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความลับในราชการ

✓ มาตรา ๗๙ โทษผิดวินัยมี ๖ สถาน คือ

(๑) ไล่ออก

(๒) ปลดออก

(๓) ให้ออก

(๔) ลดขั้นเงินเดือน

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

(๕) ตัวเงินเคียน

(๖) ภาคทัณฑ์

มาตรา ๔๔ การลงโทษไล่ออกนั้น จะกระทำได้เมื่อ
ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงดังระบุไว้
ต่อไปนี้

(ก) ทำความผิดต้องรับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่า
จำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนัก
กว่าจำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มี
กำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
ที่ไม่เสียหายแก่ราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(ข) ต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลาย เพราะ
ทำหนี้ขึ้นด้วยความทุจริต หรือต้องคำพิพากษาในคดีแพ่ง
อันแสดงว่าเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่
อย่างร้ายแรง

(ค) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(ง) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดยขัดบดด้วยราชการ
และการขัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้าย
แรง

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๗

(จ) เปิดเผยความลับของราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(ฉ) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(ช) ดุหมั่นเหี้ยมหยามหรือกดขี่ข่มเหงราษฎร

(ซ) ประพฤติกว้างอย่างร้ายแรง

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งต่อไปในแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน

(๑) นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล สำหรับข้าราชการพลเรือนคงแต่ชั้นพิเศษลงมาของทุกกระทรวง

(๒) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือนคงแต่ชั้นพิเศษลงมา

(๓) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าว สำหรับข้าราชการพลเรือนคงแต่ชั้นเอกลงมา

(๔) ผู้ว่าราชการภาค หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นโทลงมา

(๕) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นตรีลงมา

การสอบสวนนั้น ให้กระทำให้แล้วเสร็จโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่ได้ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จ การสอบสวนจะเป็นอันใช้ได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้ากระทรวงซึ่งข้าราชการผู้ถูกสอบสวนสังกัดอยู่

ให้ ก.พ. มีอำนาจออกกฎ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน การตั้งกรรมการ การกำหนดองค์คณะกรรมการที่จะทำการสอบสวน การส่งประเด็นไปสอบสวนพยานบุคคล

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ซึ่งอยู่ต่างท้องที่ การรวบรวมพยานหลักฐาน และกิจการอื่นๆ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม

มาตรา ๘๕ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๒ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการสอบสวนและรายงานมาแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ถ้าคณะกรรมการผู้สอบสวนก็ดี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาก็ดี เห็นสมควรไล่ออกจากราชการ ก็ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณาเห็นสมควรให้ไล่ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวตามมาตรา ๓๕ ส่งไล่ผู้นั้นออกจากราชการ

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ถ้าคณะกรรมการผู้สอบสวนก็ดี ผู้ว่าราชการภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัดก็ดี เห็นสมควรไล่ออกจากราชการ ก็ให้รายงาน อ.ก.พ. ภาค ในกรณีที่ อ.ก.พ. ภาค พิจารณาเห็นสมควรให้ไล่ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ผู้ว่าราชการภาคส่งไล่ผู้นั้นออกจากราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๘

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

ในกรณีที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี เห็นว่าควรไล่ข้าราชการ ผู้ใดออกจากราชการ ซึ่งเป็นความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของ อ.ก.พ. ภาค ก็ให้นำสำนวนเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาวินิจฉัยอีกชั้นหนึ่ง ถ้า อ.ก.พ. กระทรวงเห็นสมควรไล่ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวส่งไล่ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจไปแล้ว แต่เจ้ากระทรวงเห็นว่ากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ ถ้ายังไม่มี การสอบสวนของคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามความในมาตรา ๘๔ ก็ให้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนพิจารณา และให้นำความใน (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้ามีการลดขั้นเงินเดือน หรือตัดเงินเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ให้เป็นวันพับไป

สำหรับกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๑) และ (๒) แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งไล่ออกได้โดยไม่ต้องทำการสอบสวน และรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ภาคพิจารณา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๖ ให้คณะกรรมการตามความในมาตรา ๘๔ เป็นเจ้าหน้าที่งานตามความหมายของกฎหมายลักษณะอาญา และให้มีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) มีหนังสือสอบถามกระทรวงทบวงกรม เทศบาล หรือสุขาภิบาลที่เกี่ยวข้องให้ชี้แจงข้อเท็จจริงและการปฏิบัติพร้อมทั้งเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน .

(๒) ให้กระทรวงทบวงกรม เทศบาล หรือสุขาภิบาลที่เกี่ยวข้อง ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือส่งบุคคลในสังกัดมาให้ตอบคำประกอบการพิจารณา

(๓) ให้กระทรวงทบวงกรม เทศบาล หรือสุขาภิบาล
ที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนมาชี้แจง

(๔) มีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหามาทำการสอบสวน
หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(๕) เรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกรณีนั้น

มาตรา ๔๓ การลงโทษปลดออกนั้น จะกระทำได้เมื่อ
ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่
ถึงกับจะต้องถูกไล่ออก หรือมีเหตุผลอันควรลดหย่อน

ในกรณีเช่นนั้น ให้นำความในมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕
และมาตรา ๔๖ ว่าด้วยการสอบสวนและการส่งลงโทษมาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๒ เมื่อข้าราชการ
พลเรือนผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา
เว้นแต่คดีความผิดเป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษ
ชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณี
ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการเพื่อ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

สอบสวน ถ้าผู้บังคับบัญชาข้าราชการผู้นั้นสังกัดเห็นว่ามี
มลทินหรือมัวหมองจะให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างพิจารณา
หรือสอบสวน จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมา
ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกระทรวง
หรือกรมเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้ออกจากราชการ
ก็ให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นอำนาจส่งอนุญาตการลาออกตามมาตรา ๓๕
ส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนได้

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค เมื่อผู้ว่าราชการภาคเห็นสมควรให้ออก
จากราชการ ก็ให้ผู้ว่าราชการภาคส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ
ไว้ก่อนได้

แต่ถ้าภายหลังศาลพิพากษาว่ามีความผิด หรือสอบสวน
พิจารณาได้ความเป็นสัจจะที่จะต้องลงโทษไล่ออก ปลดออก
หรือให้ออกแล้ว ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นได้
ออก ปลดออก หรือให้ออก ให้ตรงตามบทแห่งพระราช

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๓

บัญญัตินี้ ถ้าปรากฏแต่เพียงว่ามีมลทินหรือมัวหมอง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ แต่ถ้าปรากฏว่าไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้สั่งให้ออกจากราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ ในกรณีที่สั่งให้กลับเข้ารับราชการ เท่าที่เกี่ยวกับเงินเดือน ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นเสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งให้พักราชการ

มาตรา ๔๕ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามความในมาตรา ๔๔ วรรคแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ายังไม่สมควรสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีมีมลทินหรือมัวหมองไม่ปรากฏชัด ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้มีอำนาจสั่งพักราชการได้

(๑) นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล สำหรับข้าราชการตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา ของทุกกระทรวง

(๒) เจ้ากระทรวง สำหรับข้าราชการตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือเทียบตำแหน่งที่เท่าลงมา

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

(๓) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วกรณี สำหรับข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา

(๔) ผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าลงมา

(๕) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา

สำหรับตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ส่งพักราชการได้โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

ข้าราชการพลเรือนถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาคดีอาญาหลายสำนวน หรือต้องหากระทำความผิดวินัยหลายเรื่อง ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจส่งพักราชการได้ทุกเรื่อง การพักราชการนั้น ให้พักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เมื่อสอบสวนพิจารณาแล้วปรากฏว่าผู้ที่ถูกส่งพักราชการได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ผู้บังคับบัญชาที่ส่งพักราชการต้องส่งให้ผู้นั้นกลับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๔

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

คืนตำแหน่งเดิม หรือให้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ถ้าปรากฏว่า
ถึงแม้การสอบสวนพิจารณาจะไม่ได้ความเป็นสัตย์ว่าผู้ถูกสั่ง
พักได้กระทำความผิด แต่ก็มีมลทินหรือมัวหมองอยู่ ถ้าเห็น
ว่าจะให้กลับเข้ารับราชการอีกอาจเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ดำเนิน
การสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามความในมาตรา ๓๔ หรือ
ถ้าเห็นว่าผู้นั้นยังอาจเป็นประโยชน์แก่ราชการ จะให้ผู้นั้นกลับ
เข้ารับราชการในตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมก็ได้

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย
ว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๕๐ การลงโทษให้ออกนั้น จะกระทำได้เมื่อ
ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่
ถึงกับจะต้องถูกปลดออกหรือมีเหตุผลอันควรลดหย่อน

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นำความในมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕
และมาตรา ๔๖ ว่าด้วยการสอบสวนและการสั่งลงโทษมาใช้
บังคับโดยอนุโลม

การสั่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรานี้ ให้ถือว่า
เป็นกรณีมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด ตามความหมาย
แห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

มาตรา ๕๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยแต่ยังไม่ถึงกับจะต้องถูกให้ออก ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลดขั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนก็ได้ หรือถ้าเห็นว่าเหตุผลอันควรลดหย่อน หรือในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย จะสั่งลงโทษภาคทัณฑ์โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นหนังสือ และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้

โทษลดขั้นเงินเดือน หรือโทษตัดเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาจะลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยได้ครั้งหนึ่งไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

ในกรณีที่จะต้องลงโทษลดขั้นเงินเดือน หากโทษที่ได้รับนั้นต้องลดเกินกว่าขั้นต่ำของอันดับ หรือของชั้น ก็ให้ลดขั้นในอันดับต่ำหรือชั้นต่ำลงไปแต่ไม่เกินก็ได้

มาตรา ๕๒ การลงโทษข้าราชการในส่วนราชการใด ซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ หรือจะลงโทษได้ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้

มาตรา ๕๓ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดูแลระมัดระวังข้าราชการในบังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามวินัย

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทำผิดวินัย ผู้

บังคับบัญชาต้องพิจารณาว่า ความผิดของข้าราชการนั้นอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้หรือไม่ ถ้าอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ ก็ให้สั่งลงโทษแล้วรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกสั่งลงโทษเหนือตนขึ้นไป ถ้าเห็นว่าความผิดนั้นควรจะต้องลงโทษมากกว่าที่ตนจะมีอำนาจลงโทษได้ ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำผิดเหนือตนขึ้นไปเพื่อให้ลงโทษตามสมควร

ผู้บังคับบัญชาคนใดไม่จัดการลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ทำผิดวินัย หรือจัดการลงโทษไม่เป็นการสุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นทำผิดวินัย

มาตรา ๕๕ ก่อนที่ผู้มีอำนาจลงโทษจะสั่งลงโทษ ให้พิจารณาให้ถี่ถ้วนถี่แน่นอนว่า ผู้ที่จะต้องได้รับโทษนั้นมีความผิดจริง และต้องระวังอย่าให้การลงโทษเป็นไปโดยพยานาหรือโทสะ จริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่า กระทำผิดในมาตราใด และผิดในฐานใด

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๕๕ เมื่อผู้มีอำนาจได้ส่งลงโทษแล้ว ต้องส่งรายงานการลงโทษนั้นเสนอศาลลำดับจนถึงเจ้ากระทรวงมหาดไทยถึงลงโทษสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งลงโทษ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะส่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษได้ แต่ถ้าจะเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ส่งเพิ่มนั้นรวมกับที่ส่งไว้แล้วเดิม ต้องไม่เกินอำนาจของผู้ส่งใหม่นั้น ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๐๓

มาตรา ๕๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ลงโทษ หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ให้กระทรวงหรือกรมที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่รายงานไปยัง ก.พ.

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษฐานผิดวินัย ข้าราชการผู้นั้นต้องปฏิบัติตามทันที ถ้าเห็นว่าการตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามวิธีที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ แต่ถ้าปรากฏว่าการอุทธรณ์นั้นเป็นการอุทธรณ์เท็จ ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัย

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๘

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

มาตรา ๕๘ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๐๔ การอุทธรณ์เนื่องจากการอุทลโทษฐานผิดวินัย ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษซึ่งมีอำนาจเหนือผู้ส่งขึ้นไปชั้นหนึ่ง โดยทำเป็นหนังสือ มีสำเนาถูกต้องหนึ่งฉบับลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผูว่าราชการภาค ให้ผู้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษในกรณีเช่นนั้น ให้อธิบดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษเป็นผู้พิจารณา และเสนอปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาและสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๙ ให้ผู้รับอุทธรณ์ส่งอุทธรณ์นั้นพร้อมด้วยคำชี้แจงของตน ถ้าจะพึงมี ต่อไปยังผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาตามความในมาตรา ๕๘ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์อันถูกต้องตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๑๐๐ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๘ พิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

เว้นแต่ในกรณีพิเศษซึ่งจะพิจารณาให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่ได้
ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกิน
สิบห้าวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง
แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ จะขยายเวลาต่อ
ไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้ากระทรวง

มาตรา ๑๐๑ ถ้าผู้อำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๙๘
วินิจฉัยให้ลงโทษขึ้นตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเดิม หรือเบา
กว่า ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ แต่ถ้าวินิจฉัยสั่งให้
เพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้น
ไปได้อีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน
ตามลำดับภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง คำวินิจฉัย
อุทธรณ์ชั้นนี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการพลเรือนจะอุทธรณ์ได้แต่สำหรับ
ตนเองเท่านั้น ห้ามมิให้อุทธรณ์แทนคนอื่น ห้ามมิให้ลงชื่อ
รวมกัน และห้ามมิให้อุทธรณ์ก่อนเวลาล่วงไปแล้วสิบสี่ชั่วโมง
นับตั้งแต่วันที่เหตุจะต้องอุทธรณ์เกิดขึ้น

มาตรา ๑๐๓ ในกรณีให้ผู้ข้าราชการภาคส่งไปออก ปลด
ออก หรือให้ออก เพราะกระทำผิดทางวินัย การ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑

อุทธรณ์คำสั่งผู้ว่าราชการภาค ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง และให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาข้าราชการผู้นั้นเสนอเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณา ในกรณีเช่นว่านี้ ให้เจ้ากระทรวงส่งการไปตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติให้ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำความผิดทางวินัย ผู้นั้นจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

มาตรา ๑๐๕ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๐๓ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกสั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำความผิดทางวินัย ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ อ.ก.พ. เป็นผู้พิจารณา และเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของนายกรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ก็ให้ดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และในกรณีเช่น

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗

ว่า เงินเดือนระหว่างที่ถูกออกจากราชการให้เป็นไปตาม
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน

มาตรา ๑๐๕ การใช้ดุลพินิจลงโทษทางวินัยตามพระราช
บัญญัตินั้น ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ ถ้าไม่ใช้
สิทธิอุทธรณ์ หรือใช้สิทธินั้นจนเรื่องถึงที่สุดแล้ว ให้เป็นอัน
เด็ดขาด

ลักษณะ ๕

ข้าราชการการเมือง

มาตรา ๑๐๖ ตำแหน่งข้าราชการการเมืองมีดังนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รองนายกรัฐมนตรี
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๔) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
- (๕) รัฐมนตรีสั่งราชการกระทรวง
- (๖) รัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๗) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
- (๘) รัฐมนตรี

- (๙) เลขานุการนายกรัฐมนตรี
- (๑๐) รองเลขานุการนายกรัฐมนตรี
- (๑๑) เลขานุการนายกรัฐมนตรี
- (๑๒) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๑๓) ผู้ช่วยเลขานุการนายกรัฐมนตรี
- (๑๔) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๑๕) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

มาตรา ๑๐๗ ให้ข้าราชการการเมืองได้รับเงินเดือนตาม
บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๐๘ การแต่งตั้งรัฐมนตรี^{๑๕๔} การออกจากตำแหน่ง
รัฐมนตรี^{๑๕๕} ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๐๙ การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองในตำแหน่งที่ต่ำกว่า
รัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควร
ตามเหตุผลในทางการเมือง และเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑๐ เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชา การเทียบ
ตำแหน่งข้าราชการการเมืองในตำแหน่งต่ำกว่ารัฐมนตรี กับ
ตำแหน่งตามมาตรา ๒๖ ให้กำหนดในกฎ ก.พ.

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการการเมืองในตำแหน่งที่ต่ำกว่ารัฐมนตรี
ออกจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออก โดยอนุมัติ
ของคณะรัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิด หรือไม่มี
ความผิดก็ตาม

(๔) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง
ทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๔ (๑) (๔) (๕)
(๘) (๙) (๑๑) หรือ (๑๒)

ลักษณะ ๖

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

มาตรา ๑๑๒ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ
การเลื่อนชั้น การโอน การแต่งตั้ง การสอบสวน การรักษา
วินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ลักษณะ ๗

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๑๓ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การเลื่อนชั้น การแต่งตั้ง การโอน การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.

ลักษณะ ๘

ข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๑๑๔ การบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การโอน การแต่งตั้ง การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัติวินัยและจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

การเลื่อนยศตำรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยลาเรือน

ลักษณะ ๙

ข้าราชการครู

มาตรา ๑๑๕ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยครู การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การเลื่อนชั้น การโอน

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

การแต่งตั้ง การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจาก
ราชการของข้าราชการครู ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัติ
นี้

ลักษณะ ๑๐

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา ๑๑๖ การบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง
การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของ
ข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.

ลักษณะ ๑๑

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๑๗ ข้าราชการตำแหน่งเอกอัครราชทูต อัครราชทูต
กงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่าง
ประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการ
พลเรือนสามัญ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
จะบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ หรือแม้จะขาดคุณสมบัติตาม
มาตรา ๔๔ แต่ผู้นั้นได้รับการยกเว้นตามความใน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

มาตรา ๔๕ และมีพจนานุกรมตามมาตรา ๔๗ เป็นข้าราชการ
ประจำต่างประเทศพิเศษ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวใน
พรรคแรกเป็นกรณีพิเศษโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้ สำหรับ
ตำแหน่งเอกอัครราชทูต อัครราชทูต กงสุลใหญ่ชั้นพิเศษ
และตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดี ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อ
ทรงแต่งตั้ง การเทียบตำแหน่งข้าราชการประจำต่างประเทศ
พิเศษกับตำแหน่งตามมาตรา ๒๖ ให้กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งใด ให้มีอำนาจบังคับบัญชา ให้บำเหน็จ ลงโทษ
บรรจุ แต่งตั้ง และให้ข้าราชการออกจากราชการเสมือนข้าราชการ
พลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

ให้นำความในมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๕ และ
มาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับแก่การเลื่อนอันดับเงินเดือน การ
เลื่อนขึ้นเงินเดือน การแต่งตั้ง และการออกจากตำแหน่งของ
ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี
ส่วนการออกจากราชการเพราะกระทำผิดทางวินัยให้เป็นไปตาม
บทแห่งพระราชบัญญัติ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

การโอนข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษมาเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น นอกจากข้าราชการการเมือง จะกระทำมิได้

ลักษณะ ๑๒

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับราชการอยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๖ และทำการ หรือเคยทำการในตำแหน่งหน้าที่ราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรองว่ามีคุณวุฒิความสามารถที่จะรับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ และเมื่อมีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาว่างลง และกระทรวงเจ้าสังกัดเห็นสมควรจะบรรจุในชั้นนั้นเข้าอันดับและเงินเดือนเท่าที่ได้รับอยู่ ก็ให้บรรจุได้

มาตรา ๑๑๕ ข้าราชการพลเรือนผู้ใด ผู้บังคับบัญชาให้ไปทำงานในองค์การสาธารณ หรือเทศบาล ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัติ และยังมีได้กลับเข้ารับราชการในวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้ร้องขอต่อกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

เดิมให้เรียกกลับเข้ารับราชการได้ ถ้ากระทรวงทบวงกรมเจ้า
สังกัดเรียกกลับเข้ารับราชการ ก็ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูง
กว่าที่ได้รับอยู่ในขณะเรียกกลับตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๒๐ ครูประจำบาลหรือसारวัตรศึกษาตามระเบียบ
ครูประจำบาลและसारวัตรศึกษา ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน
วิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่
๔) พ.ศ. ๒๔๕๑ ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบังคับ
ประมาณถัดไปโดยได้รับเงินเดือนตามชั้น อันดับ และชั้น
ตามที่ปรับใหม่ ตั้งแต่วันที่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
เป็นต้นไป เมื่อเข้าเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ และ

(๒) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรครู หรือประกาศนียบัตร
ประโยคมัธยมศึกษา หรือเทียบวิทยฐานะเท่ากับประโยค
มัธยมศึกษา หรือเป็นผู้ได้รับเงินเดือนตั้งแต่สิบบาทขึ้นไป
และได้ทำหน้าที่การงานมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ
เป็นผู้ได้ทำหน้าที่การงานมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบปี

ฉบับพิเศษ หน้า ๗๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๗

มาตรา ๑๒๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัย ข้าราชการพลเรือน หรือมีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีหย่อนความสามารถด้วยเหตุใด ๆ ในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน ในระหว่างใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินั้น อำนาจสั่งลงโทษหรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น

ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัย หรือมีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีหย่อนความสามารถ หย่อนความประพฤติ บกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีกรณีใด ๆ ที่สมควรสั่งให้ออกจากราชการ หรือให้พ้นจากราชการ ระหว่างใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น แต่เฉพาะการสั่งให้ออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติพิจารณาดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการตามความในพระราชบัญญัตินี้ และการสั่งให้พ้นจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ให้เปลี่ยนเป็นสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ โดย
ถือเสมือนว่าไม่มีความผิด

มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยข้าราชการพลเรือนก่อนหรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๕ และผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ดำเนินการสอบสวนไปก่อนวันใช้บังคับกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๕ ว่าด้วยการนั้น ถ้าการสั่งและการสอบสวนพิจารณาที่ได้กระทำไปแล้วถูกต้องตามวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ให้ถือว่าเป็นอันสมบูรณ์ ถ้ากรณียังค้างระหว่างสอบสวน ก็ให้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีการนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่การพิจารณาและสั่งลงโทษให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ส่งลงโทษ

มาตรา ๑๒๓ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ตราพระราชกฤษฎีกาหรือออกกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๕ และตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาและกฎ ก.พ. ที่ใช้อยู่แต่เดิมโดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๔ การสอบแข่งขันและสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจักษวาเลชนตร ซึ่งได้ดำเนินการไปเสร็จแล้วก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัติ ให้เป็นอันใช้ได้สำหรับการสอบแข่งขันและสอบคัดเลือกซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการในระหว่างวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติ ก็ให้ดำเนินการต่อไปจนเสร็จ และให้ถือว่าได้มีการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกตามพระราชบัญญัติแล้ว แต่ต้องบรรจุให้เสร็จภายในกำหนดเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันประกาศผลการสอบ

มาตรา ๑๒๕ เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเป็นชนโทหรือชนเอก ถ้ากระทรวงทบวงกรมใดได้ดำเนินการคัดเลือกโดยการสอบไปเสร็จแล้วก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัติให้เป็นอันใช้ได้ สำหรับการคัดเลือกโดยการสอบซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการในวันใช้บังคับพระราชบัญญัติ ก็ให้ดำเนินการต่อไปจนเสร็จ และให้ถือว่าได้มีการสอบคัดเลือกตามพระราชบัญญัติแล้ว แต่ต้องเลื่อนชั้นให้เสร็จภายในกำหนดเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันประกาศผลการสอบ.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๒

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๗

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

บัญชีหมายเลข ๑

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการครู

และข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

ชั้น	อันดับ	ขั้น
ข้าราชการพลเรือน ชั้นจัตวา	๑	๓๐-๓๕-๔๐-๔๕
	๒	๕๐-๕๕-๖๐-๖๕
	๓	๗๐-๗๕-๘๐-๘๕
	พิเศษ	๕๐-๑๐๐-๑๑๐-๑๒๐
ข้าราชการพลเรือน ชั้นตรี	๑	๕๐-๑๐๐-๑๑๐-๑๒๐
	๒	๑๓๐-๑๔๐-๑๕๐-๑๖๐

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๓

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๓

ชื่อ งาน	อัตรา	ชื่อ งาน
ข้าราชการพลเรือน ชั้นโท	๑	๑๖๐-๑๗๐-๑๘๐-๑๙๐
	๒	๒๐๐-๒๒๐-๒๔๐-๒๖๐
	๓	๒๘๐-๓๐๐-๓๒๐-๓๔๐
ข้าราชการพลเรือน ชั้นเอก	๑	๓๕๐-๓๘๐-๔๒๐-๔๖๐
	๒	๕๐๐-๕๕๐-๖๐๐-๖๕๐
ข้าราชการพลเรือน ชั้นพิเศษ	๑	๖๕๐-๗๐๐-๗๕๐-๘๐๐
	๒	๙๐๐-๑,๐๐๐-๑,๑๐๐-๑,๒๐๐
	๓	๑,๓๐๐-๑,๔๐๐

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๕

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

บัญชีหมายเลข ๒

ข้าราชการการเมือง

๑. นายกรัฐมนตรี เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
๒. รองนายกรัฐมนตรี
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เดือนละ ๑,๗๐๐ บาท
๓. รัฐมนตรีว่าการทบวง
หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เดือนละ ๑,๕๐๐ บาท
๔. รัฐมนตรีที่มีใช้เป็นผู้ว่าการกระทรวง
หรือทบวง หรือมีใช้เป็น
ผู้ช่วยว่าการกระทรวง เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท
๕. เลขธิการนายกรัฐมนตรี เดือนละ ๘๐๐ บาท
๖. รองเลขธิการนายกรัฐมนตรี เดือนละ ๘๐๐ บาท
๗. เลขานุการนายกรัฐมนตรี หรือ
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวง เดือนละ ๕๐๐ บาท
๘. ผู้ช่วยเลขานุการนายกรัฐมนตรี
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
หรือเลขานุการรัฐมนตรี
ว่าการทบวง เดือนละ ๔๐๐ บาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๕

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๑

บัญชีหมายเลข ๓

เงินเพิ่มพิเศษและค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

- (๑) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการพลเรือนซึ่งมีตำแหน่ง
หน้าหมื่นพิเศษ หรือที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ
ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง และ ก.พ. จะได้
อนุมัติ
- (๒) ค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ให้เป็นไปตามที่
กระทรวงการคลัง และ ก.พ. จะได้อนุมัติ

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

บัญชีหมายเลข ๔
 โทษลดเงินต้นและโทษตัดเงินต้น

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิด	ลักษณะ เงินต้น	ตัดเงินต้น	
			กำหนด เวลาต้น	กำหนดส่วน เงินต้น
นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้า รัฐบาล	๑. ปลัดกระทรวง รองปลัด กระทรวง ปลัดทบวง รอง ปลัดทบวง อธิบดี รอง อธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่าของทุกกระทรวง	๑ ปี	๑๒	๓๐ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๙๓

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๕๕ มีนาคม ๒๔๘๒

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำการผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	๒. หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าของ ทุกกระทรวง	๒ ขั้น	๑๒	๒๕ %
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าของ ทุกกระทรวง	๓ ขั้น	๑๒	๒๐ %
	๔. ประจําแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าของ ทุกกระทรวง	๔ ขั้น	๑๒	๑๕ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๘

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
ผู้บังคับบัญชา	๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าของทุกกระทรวง	๔ ขั้น	๑๒	๑๐ %
	๑. ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ขั้น	๑๒	๓๐ %

นายกรัฐมนตรีใน
ฐานะที่เป็นรัฐมนตรี
เจ้าสังกัด และ
รัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดชั้น เงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนด เวลาเดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน
	๒. หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๕ ๑ ขน	๑๒	๒๕ %
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๕ ๒ ขน	๑๒	๒๐ %
	๔. ประจําแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๕ ๓ ขน	๑๒	๑๕ %
	๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๕ ๓ ขน	๑๒	๑๐ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๐

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำการผิดวินัย	ลดเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
ปลัดกระทรวง หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๑. รองปลัดกระทรวง ปลัด ทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้ อำนวยการกอง หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	—	๒	๓๐ %
	๒. หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑ ชุมน	๔	๒๕ %
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ชุมน	๔	๒๐ %

เล่ม ๓๑ ตอนพิเศษ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำการวินิจฉัย	ลดชั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๔. ประจําแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ชน	๖	๑๕ %
	๕. เสมียนพนักงน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ชน	๘	๑๐ %
	๑. รองปลัดทรวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการ กอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	—	๒	๓๐ %
	๒. หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑ ชน	๔	๒๕ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๒

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดขั้น เงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนด เวลาเดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน
อธิบดี หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ขั้น	๔	๒๐ %
	๔. ประจําแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ขั้น	๖	๑๕ %
	๕. เสมียนพนักงน หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๒ ขั้น	๘	๑๐ %
	๑. รองอธิบดี ผู้อำนวยการ กอง หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ที่เทียบเท่า	—	๒	๓๐ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๓

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	๒. หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๑ ขั้น	๔	๒๕ %
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๒ ขั้น	๔	๒๐ %
	๔. ประจําแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๒ ขั้น	๒	๑๕ %
	๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๒ ขั้น	๘	๑๐ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๔

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ที่เทียบเท่าหัวหน้า กอง	๑. หัวหน้าแผนก หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	—	๒	๒๐ %
	๒. ประจําแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑ ชุณ	๔	๑๕ %
	๓. เสมียนพนักงาน หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑ ชุณ	๒	๑๐ %
หัวหน้าแผนก หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๑. ประจําแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	—	๔	๑๕ %
	๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	—	๔	๑๐ %

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
หัวหน้าส่วนราชการ ต่ำกว่าหัวหน้า แผนกหรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๑. เสมียนพนักงาน หรือผู้ ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	—	๒	๑๐ %
	๑. รองผู้ว่าราชการภาค ผู้ ว่าการจังหวัด (ชั้น พิเศษ) หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	—	๒	๓๐ %
ผู้ว่าราชการภาค				

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๖

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	๒. ผู้ช่วยผู้ว่าราชการภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำภาค (ชนเอก) ปลัดจังหวัด เอก หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด (ชนเอก) นายอำเภอเอก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๑ ขั้น	๔	๒๕ %
	๓. หัวหน้าส่วนราชการประจำภาค (ชนโท) ปลัด			

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๗

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิด	ลดจานเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด (ชนโต) นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ (ชนโต) หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๑ ขม	๔	๒๐ %
	๔. จังหวัด ปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ (ชนตร) หรือ			

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๘

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๓

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	ผู้ดำรงตำแหน่งทนาย ๕. จ้างจังหวัดจัตวา ปลัด อำเภอจัตวา หัวหน้าส่วน ราชการประจำอำเภอ (ชน จัตวา) เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งท นายเท่า	๒ ขั้น	๖	๑๕ %
ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑. ปลัดจังหวัดเอก หัวหน้า ส่วนราชการประจำจังหวัด	๒ ขั้น	๘	๑๐ %

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๕๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	(ชนเอก) นายอำเภอ เอก หรือผู้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่า	—	๒	๒๕ %
	๒. ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วน ราชการประจำจังหวัด (ชน โท) นายอำเภอ หัวหน้า ส่วนราชการประจำอำเภอ (ชนโท) หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๑ ขั้น	—	๒๐ %

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำความผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
	๓. ข้าราชการไปตั้งอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการ ประจำอำเภอ (ชนตร) หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๑ ขั้น	๖	๑๕%
	๔. ข้าราชการไปตั้ง อำเภอหัวหน้า ส่วนราชการประจำอำเภอ (ชนจัตวา) เสมียน			

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐๑

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
นายอำเภอ	พนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๑ ขั้น	๘	๑๐ %
	๑. หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ (ชนบท) หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	—	๒	๒๐ %
	๒. ปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ (ชนบท) หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	—	๔	๑๕ %

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดขั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
ปลัดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ	๓. ปลัดอำเภอจตุร หัสนา ส่วนราชการประจำอำเภอ (จตุร หัสนา) เสมียน พนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	—	๖	๑๐ %
	๑. ปลัดอำเภอจตุร หัสนา ส่วนราชการประจำอำเภอ (จตุร หัสนา) เสมียน พนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	—	๑	๑๐ %
	๒. ปลัดอำเภอจตุร หัสนา ส่วนราชการประจำอำเภอ (จตุร หัสนา) เสมียน พนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า		๒	๑๐ %

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๔๙๓

ส่วนตำแหน่งผู้บังคับบัญชาหรือผู้กระทำให้คดีวินัยที่เรียกชื่อ
อย่างอื่น ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. เทียบกับตำแหน่งที่กล่าวแล้ว

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะมอบอำนาจการปกครองและการบริหาร
ราชการในส่วนภูมิภาคแก่ผู้ว่าราชการภาค และผู้ว่าราชการจังหวัด
ให้มากยิ่งขึ้น เพราะผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ใกล้ชิดกับข้าราชการ
ที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ส่งไปประจำทำงานอยู่ในส่วนภูมิภาค
ท้องถิ่น และประชาชน ยิ่งกว่าส่วนกลาง เพื่อให้ผู้ว่าราชการภาคและ
ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถปกครองและบริหารราชการให้บังเกิดความ
เรียบร้อยและมีความเจริญก้าวหน้าเป็นผลดีแก่ท้องถิ่น และประชาชนยิ่ง
ขึ้น

ในขณะเดียวกันได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนให้สอดคล้องต้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๒ ซึ่งได้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย
แล้ว และแก้ไขข้อความอื่น ๆ อีกบ้างบางประการ เพื่อให้กฎหมาย
นี้สมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น.

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘



พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๕๗

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๕

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๕

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕

(๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐

- (๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒
- (๑๐) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๙ ลงวันที่ ๒๕
กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๑๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๕๘ ลงวันที่ ๑๓
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๑๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๑๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๑๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว
ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราช-
บัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน และหมายความรวมถึงข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจส่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า รวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง
เรียกโดยย่อว่า "ก.พ." ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรง
คุณวุฒิในหลักราชการซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่ง
ไม่ต่ำกว่ารองอธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วและมีได้
เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา กรรมการพรรค
การเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง จำนวนไม่น้อยกว่า
ห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยต้องเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่ง
รับราชการอยู่ไม่น้อยกว่าสามคน และให้มีเลขาธิการ ก.พ.
คนหนึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก
ข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจาก
ตำแหน่ง

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลง

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ก่อนกำหนด ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นผู้กรรมการอื่นก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลและการจัดระบบราชการพลเรือน

(๒) ออกกฎ ก.พ. ข้อยบังคับ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ กฏ ก.พ. เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๓) ตักความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๔) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ แนะนำและชี้แจงเพื่อให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้แทนหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการหรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกกระเบียบให้กระทรวงทบวงกรมรายงานเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ ตลอดจนการรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งและเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน ไปยัง ก.พ.

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่ากระทรวงทบวงกรมไม่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามที่ ก.พ. รายงาน

(๖) รายงานคณะรัฐมนตรีในกรณีที่คำครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือน

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ยังไม่เหมาะสม เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่จะปรับปรุงเงินเดือนหรือเงินเพิ่มค่าครองชีพหรือสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม

(๓) จัดการสอบแข่งขัน หรือคัดเลือก เพื่อรับทุนของรัฐบาลในการศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงานตามความต้องการของกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน ในการนี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการดังกล่าว

(๔) ดูแลและจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ ในการนี้ ให้มีอำนาจออกข้อบังคับ หรือระเบียบเพื่อควบคุมการศึกษา ความประพฤติ และการใช้จ่าย ตลอดจนการกำหนดวินัยและการลงโทษ

(๕) รับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับ

(๑๐) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) รักษาทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน

(๑๒) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งตามมติ ก.พ. ที่รายงานตามมาตรา ๘ (๕) ให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี แม้ว่าข้าราชการพลเรือนผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปตามคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม

มาตรา ๑๐ การประชุม ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ก.พ. ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

ในการประชุม ก.พ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

การตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์ ให้ตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

อนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญที่ได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ. คณะนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญใหม่

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือน และบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่
ของ ก.พ.

(๒) วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
และการจัดระบบราชการพลเรือนเพื่อเสนอต่อ ก.พ. และผู้ที่
เกี่ยวข้อง

(๓) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนา
ข้าราชการพลเรือน

(๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
ในราชการพลเรือนเสนอต่อ ก.พ.

(๕) ดำเนินการตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง หรือ
ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ.
กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง
โดยออกนามกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการ
ที่มีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการ
ที่มีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรม หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า
อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กระทรวงประกอบด้วยปลัดกระทรวง
เป็นประธาน รองปลัดกระทรวง และอธิบดี เป็นอนุกรรมการ
โดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่
เห็นสมควรในกระทรวงนั้นเป็นอนุกรรมการอีกก็ได้ ให้ อ.ก.พ.
ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. นี้ มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่
ปลัดกระทรวงตามที่ปลัดกระทรวงปรึกษา

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีประกอบด้วย
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองปลัดสำนักนาย-
กรัฐมนตรี และอธิบดี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรใน
สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นอนุกรรมการอีกก็ได้ ให้ อ.ก.พ. นี้
ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ.
กระทรวง

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. ทบวงประกอบด้วยปลัดทบวงเป็น
ประธาน รองปลัดทบวง และอธิบดี เป็นอนุกรรมการโดย
ตำแหน่ง ทั้งนี้ ปลัดทบวงจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร

เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ในทบวงนั้นเป็นอนุกรรมการอีกก็ได้ ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขาธิการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

มาตรา ๑๗ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงและ อ.ก.พ. กรมประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นประธาน รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรมเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรในส่วนราชการนั้นเป็นอนุกรรมการอีกก็ได้

สำหรับ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงและ อ.ก.พ. กรม ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน นายราชบัณฑิตยสถาน เลขธิการราชบัณฑิตยสถาน ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง และเลขานุการกรมเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่หัวหน้าส่วนราชการตามที่หัวหน้าส่วนราชการปรึกษา

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรมประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขาธิการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ อธิบดีจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรในกรมนี้เป็นอนุกรรมการอีกก็ได้

สำหรับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

ให้ อ.ก.พ. ^{๕๕}นั่งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ^{๕๖}นี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา

มาตรา ๑๙ อ.ก.พ. จังหวัดประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งข้าราชการที่เห็นสมควรในจังหวัดนั้นเป็นอนุกรรมการอีกก็ได้ ให้ อ.ก.พ. ^{๕๕}นั่งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปรึกษา

มาตรา ๒๐ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่กรณี ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. ที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของส่วนราชการใดในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์และการอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก.พ. อาจกำหนดให้มีผู้แทนของกลุ่มข้าราชการพลเรือนเข้าร่วมประชุมในฐานะที่ปรึกษาด้วยก็ได้

จำนวน คุณสมบัติ การเลือกตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของผู้แทนของกลุ่มข้าราชการพลเรือนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญโดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

มาตรา ๒๓ ข้าราชการพลเรือนมี ๖ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๔) ข้าราชการครู ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการอันเกี่ยวกับการให้การศึกษาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๕) ข้าราชการตำรวจ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมตำรวจตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๖) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๘

มาตรา ๒๔ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

- (๓) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๔) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๕) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๓) (๔) (๕) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณาถ่วงน้ำหนักให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงาน

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

หรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช้เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจพิจารณาขกเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษายกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

มาตรา ๒๕ เงินเดือนข้าราชการพลเรือน ให้มีอัตราดังต่อไปนี้

(๑) อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนนอกจากข้าราชการตำรวจที่มียศ ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยให้แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นดังนี้

ระดับ ๑ มี ๑๘ ขั้น

ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔ ระดับ ๕ และระดับ ๖ มีระดับละ ๑๒ ขั้น

ระดับ ๗ มี ๑๑ ขั้น

ระดับ ๘ มี ๑๐ ขั้น

ระดับ ๙ มี ๙ ขั้น

ระดับ ๑๐ มี ๘ ขั้น

ระดับ ๑๑ มี ๗ ขั้น

ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้เงินเดือนตาม
อัตรา ก. และเมื่อปรากฏว่าค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้น
สมควรเปลี่ยนเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามมาตรา ๒๘
บางส่วน หรือทั้งหมดให้เป็นเงินเดือน ก็ให้มีการปรับขึ้น
เงินเดือนเป็นอัตราข. อัตราค. อัตราง. อัตราจ. หรือ อัตราฉ.
ตามความเหมาะสมโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การปรับขึ้น
เงินเดือนดังกล่าว ให้มีผลเป็นการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการ
พลเรือนที่ได้รับอยู่และที่กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา กฎ
ก.พ. ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ. ซึ่งออกตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามไปด้วย

(๒) อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่มียศให้เป็นไปตาม
ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตาม
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการ
พลเรือน คณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวง
การคลังหักเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้เป็นเงินสะสม
ก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นไว้ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตรา
ดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้ให้จ่ายคืนหรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการ สำหรับข้าราชการพลเรือนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๒๗ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามที่ ก.พ. และกระทรวงการคลังจะได้กำหนด

มาตรา ๒๘ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๙ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๐ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๑ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน

มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด ในสายงานใด อยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้ผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไรให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งขั้นต้นซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติไม่ยาก ภายใต้อำนาจกำกับตรวจสอบโดยใกล้ชิด หรือตามคำสั่ง หรือแบบหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัดหรือละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑

(๒) ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติค่อนข้างยาก ภายใต้อำนาจกำกับตรวจสอบโดยทั่วไป หรือตามคำสั่ง หรือแบบ

หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งอาจเป็นงานด้าน
ธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้
ความสามารถ หรือความชำนาญงานค่อนข้างสูง ให้กำหนดเป็น
ตำแหน่งระดับ ๒

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่
ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานไม่สูงนัก ตำแหน่งซึ่งมี
ลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติยากพอสมควร ภายใต้การกำกับตรวจ
สอบบ้าง ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น
ที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความ
ชำนาญงานสูงพอสมควร และตำแหน่งขั้นต้นในงานด้านวิชาการ
หรือด้านอื่นที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ให้กำหนดเป็นตำแหน่ง
ระดับ ๓

(๔) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่
ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง และตำแหน่งซึ่งมี
ลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติค่อนข้างยากมาก และปฏิบัติงานโดย
ไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ หรือภายใต้การตรวจสอบบ้าง
ซึ่งเป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ
หรือความชำนาญงานค่อนข้างสูงมาก ให้กำหนดเป็นตำแหน่ง
ระดับ ๔

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๕) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติยากมาก และปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ ซึ่งเป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมาก ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๕

(๖) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๖

(๗) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการพิเศษ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๗

(๘) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๘

(๙) ตำแหน่งรองอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือผู้ให้คำปรึกษาหรือตรวจแนะนำระดับกระทรวง หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๙

(๑๐) ตำแหน่งอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ให้คำปรึกษาหรือตรวจแนะนำชั้นสูงระดับกระทรวง หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑๐

(๑๑) ตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑๑

มาตรา ๓๓ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้แสดงชื่อของตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมี และระดับของตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๔ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ นอกจากจะมีชื่อตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แล้ว อาจมีชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน ตามที่กระทรวงทบวงกรมทำความตกลงกับ ก.พ. อีกด้วยก็ได้

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งใด บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณ และคุณภาพของงานของตำแหน่งข้าราชการพลเรือน

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

สามัญตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ เปลี่ยนแปลงไป ให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นเสียใหม่ให้เหมาะสม

มาตรา ๓๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด ให้ได้รับเงินเดือนในระดับนั้นโดยให้ได้รับในขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูง ของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้นโดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘

มาตรา ๓๘ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๒๔ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๔๐ ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในการนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้อ.ก.พ. หรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวง ทบวงกรมเป็นการทั่วไป หรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใด เป็นการเฉพาะแห่งก็ได้

หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๑ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขันจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มิใช่เหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๓ กระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมากเป็นพิเศษเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กระทรวงทบวงกรมนั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อ นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา เป็นผู้ มีอำนาจสั่งบรรจุและเสนอชื่อต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อ นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงหรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นผู้ มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ลงมาในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและราชบัณฑิตยสถาน รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ และระดับ ๙ อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ และระดับ ๙ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ลงมา อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๓๘ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๔๕ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลไปด้วย

มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๒ ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอน ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ และระดับ ๑๐ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ. กำหนด โดยมีควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ความในมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๔๖ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ในระหว่างเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผู้นั้นมีความประพฤติไม่ดีหรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือเมื่อครบกำหนดเวลาดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

บัญชาทำรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้นั้น
เสนอตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ตาม
วิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มี
อำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีความประพฤติก
ความรู้ และความสามารถ เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการ
ต่อไปก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ถ้าเห็นว่าควรให้ทดลอง
ปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะหนึ่ง ภายในกำหนดเวลา
ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้ผู้นั้นทดลอง
ปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรค
หนึ่งและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ดำเนินการตาม
มาตรานี้อีกครั้งหนึ่ง ถ้าเห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้
เมื่อครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจ
สั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ รายงานให้ ก.พ. ทราบตามวิธีการที่
กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติ
หน้าที่ราชการ ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับ

ราชการทหาร เมื่อได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๕ แล้วให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งใด ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการใหม่

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๔๗ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังมิได้กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๘ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๔๘ การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใด ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

มาตรา ๕๐ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขัน หรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบ
คัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ ส่วนการสอบ
คัดเลือกและคัดเลือก ให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดเป็นผู้
ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน
การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธี
ดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรง
ตำแหน่งตามมาตรา ๕๐ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้ง
ตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้
หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึง
ถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับ
ราชการ

มาตรา ๕๒ การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวงทบวง
กรม อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ทั้ง
สองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ในต่างกระทรวง ทบวงกรม จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

มาตรา ๕๓ การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ อาจกระทำได้อีกถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยกระทรวงทบวงกรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับเจ้าสังกัด แล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาทำงานหรือเวลาราชการของผู้ที่โอนมาตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจาก

ราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงทบวงกรมเดิม ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช้เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

มาตรา ๕๘ พนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ว่าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ และทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้กระทรวงทบวงกรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการ เสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดและจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาทำงานหรือเวลาราชการของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เป็นพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของ
ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติด้วย

มาตรา ๕๕ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๘
วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๕
มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ หากภายหลังปรากฏว่า
ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๒๔ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
นั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อนก็ดี
มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจาก
กรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้
ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึง
การใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการรับ
เงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมี
คำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว
ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน
ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๐ ถ้าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง
หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เป็น

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ครั้งคราว และเป็นกรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร รักษาการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผ้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใดกให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๑ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราวโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๓

การเลื่อนขึ้นเงินเดือน

มาตรา ๖๒ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถและความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงเหตุผลให้ผู้นั้นทราบ

มาตรา ๖๓ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นผู้สั่งเลื่อน

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อน ไปยังอธิบดีผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณา

สำหรับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค

คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเลื่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก็ได้

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยจักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๖๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๖๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ และมติดังกล่าวให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอดุสาหะ เอาใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือมติดังกล่าว อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๖๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๙๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับ
ของทางราชการ.

การเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหาย
แก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่ง
ของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย
และระเบียบของทางราชการ ห้ามมิให้ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับ
บัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบ
ของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการ
โดยมิให้เป็นการกระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่
ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาต
เป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๙๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่รายงานเท็จ
ต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้อง
บอก ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย .

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือ โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย และรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่

เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ของตนโดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่หรือ
ข่มเหงราษฎร

การดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงราษฎร เป็น
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการ
หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสีย
ความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่
ราชการของตน

มาตรา ๑๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการ
ผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงาน
คล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๒๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการ
พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๒๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการ
อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เช่นประพฤติตนเป็นคนเสเพล
เสพของมีเงินมากเกินไปจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน
กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสีย
เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๒ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ ให้ส่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจส่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อให้พิจารณาดำเนินการส่งลงโทษตามควรแก่กรณี

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๘๓ โทษผิดวินัยมี ๖ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ให้ออก
- (๕) ปลดออก
- (๖) ไล่ออก

มาตรา ๘๔ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และระวางอย่าให้เป็นไปโดยพยาบาทหรือโดยโทสจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด

มาตรา ๘๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดย ว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่ง ลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ.

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย อย่างร้ายแรง จักต้องได้รับโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามิเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมา ประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่า ให้ออก

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการ สอบสวนนี้ จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือ ไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและ

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

นำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ไขข้อกล่าวหาได้ด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษให้ออกปลดออก หรือไล่ออก ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกตามมาตรานี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและสั่งลงโทษตามวรรคสอง สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในทุกกระทรวงทบวงกรม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๕๗ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคสอง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๗ ได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองจะนำจำนวนการสอบสวนนั้นมาใช้เป็นจำนวนการสอบสวนและทำความเห็นเสนอผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสองแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มี

ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างระดับกัน ถกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ที่มีอำนาจดำเนินการตามวรรคสอง สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งสูงกว่า เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสองได้

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามวรรคสองได้ และให้พิจารณาโทษผู้บังคับบัญชาซึ่งละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจ

ตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะส่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๘๘ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวงทบวงกรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๘๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

วรรคสาม แล้วแต่กรณี ก็ยังมีอำนาจสั่งดำเนินการ ลงโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามหมวดนี้ได้ เว้นแต่ข้าราชการ พลเรือนสามัญผู้นั้นจะออกจากราชการเพราะตาย

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกต้องกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ส่วนในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติแล้วว่า ผู้ถูก

สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำผิด หรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษ การสั่งให้ออกจากราชการ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

หรือการดำเนินการทางวินัยนั้นต่อ ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ในกรณีที่ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ในกระทรวงหรือทบวง และตำแหน่งทุกระดับในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่ส่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งส่งใหม่นั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ ดำเนินการทางวินัย หรือลงทัณฑ์แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตาม

กฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าว เห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าว ที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ถ้าจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๘๖ ถ้ามีการตัดเงินเดือนลดขั้นเงินเดือนหรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป

มาตรา ๘๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดย

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

จะสอบสวนเอง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแทนก็ได้
ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.พ. แต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำการสอบสวน
เพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ ตามวรรคหนึ่งในเรื่องเกี่ยวกับกรณี
ตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๗ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่
เกี่ยวกับการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การออกจากราชการ

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกตามมาตรา ๕๕

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา
๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือมาตรา
๑๐๐ หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เป็นผู้พิจารณา เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตการลาออกเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

มาตรา ๘๖ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่ง

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑) (๔) หรือ (๕) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๕๓ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน หรือ

ประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ
บกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา
๔๔ เห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่
ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งคณะ
กรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้
จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุ
ข้อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำ
พยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วยเมื่อได้มีการสอบสวน
แล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาเห็นว่า
สมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา
๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุ
ทดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๘๖ วรรคสี่ วรรคหก และวรรค
เจ็ด มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการ
สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๖ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวน
ตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ได้
สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

สอบสวนนั้นพิจารณาโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๘๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ แล้ว การสอบสวนไม่ได้ความว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ซึ่งจะทำให้รับราชการต่อไปอาจจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๙ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนก็ได้

มาตรา ๑๐๐ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๔

เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๐๑ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ

หมวด ๖

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและเป็นกรณีที่ไม่มีความสุจริตหรือทุจริตตามหมวด ๗ ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๗

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ให้ออกจาก

ราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๕๐ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๐๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๕ การอุทธรณ์คำสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วให้นายกรัฐมนตรีสั่งการให้เป็นไปตามมติของ ก.พ.

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวงทบวงกรมดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ ก.พ. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓ และให้นำมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ. ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ตามความในมาตรา ๑๐๔ หรือมาตรา ๑๐๕ แล้ว ผู้ถูกสั่งลงโทษเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๐๘ ภายใต้อำนาจของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

มาตรา ๑๐๕ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่น แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ลักษณะ ๖

ข้าราชการครู

มาตรา ๑๑๐ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการครู ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดการดังกล่าวเป็น

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

อย่างอื่น แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ลักษณะ ๓

ข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๑๑๑ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขึ้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลงกับ ก. พ. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่น แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา หรือมีกฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติเป็นอย่างอื่น

ลักษณะ ๔

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๑๒ ตำแหน่งเอกอัครราชทูตกงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนด

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือ
ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
จะบรรจุบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นใน
กรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการ
ประจำต่างประเทศพิเศษเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรค
หนึ่งเป็นกรณีพิเศษ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้ สำหรับ
ตำแหน่งเอกอัครราชทูตและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดี ให้นำ
ความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ข้าราชการประจำต่างประเทศ
พิเศษผู้ดำรงตำแหน่งใด จะได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไป
ตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้นำมาตรา ๓๕ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และ
หมวด ๔ แห่งลักษณะ ๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำ
ต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้า
รับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นมิได้

มาตรา ๑๑๓ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษออกจาก
ราชการ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ลาออก

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติคณะ
รัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม
ในกรณีที่เป็นการออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัย ให้เป็น
ไปตามลักษณะ ๓ โดยอนุโลม

(๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง
ทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

(๖) ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณี
ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษที่
ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ให้นำมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับแก่การออกจากราชการของ
ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๔ ให้กรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งและอนุกรรมการวิสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษากงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดสองปีนับแต่วันที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๑๑๕ ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอีกตำแหน่งหนึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๔)

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติ
แล้วแต่กรณี ต่อไป

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ อยู่ในวันที่พระราช-
บัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการ
พลเรือนวิสามัญต่อไป และให้นำมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราช-
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ มาใช้บังคับ
แก่ผู้นั้น เว้นแต่

(๑) ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลอง
ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ อยู่ในวันที่พระราช
บัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติ
หน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ ต่อไป เมื่อได้ทดลองปฏิบัติ
หน้าที่ราชการมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว ผู้บังคับ
บัญชามิได้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๕๒ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ ก็ให้
ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณี

เช่นว่านี้ ให้นับวันรับราชการในระหว่างเป็นข้าราชการพลเรือน
วิสามัญชั่วคราวนั้นเป็นวันรับราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(๒) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ใดดำรงตำแหน่ง
ผดุงครรภ์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา และมีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ ให้ผู้นั้นเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้โดยให้ได้รับเงิน
เดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

(๓) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ใดดำรงตำแหน่ง
ที่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการ
พลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ อยู่ใน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้น
เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์
ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการ
ตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือน
ในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์
ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔

(ข) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาและเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญในตำแหน่งที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตาม (๓) แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ตาม (ข) ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปพลางก่อน เมื่อเข้าเกณฑ์ตาม (ข) ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๑๓ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใด ให้หน้าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนั้นไปพลางก่อน ทั้งนี้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การโอนข้าราชการพลเรือนดังกล่าวในวรรคหนึ่งมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ และการโอนข้าราชการพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปเป็นข้าราชการพลเรือนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๑๘ ความในมาตรา ๔๕ ยังไม่ใช้บังคับจนกว่า ก.พ. จะได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตราดังกล่าวเสร็จแล้ว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาหรือออกกฎ ก.พ. ขอบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ขอบังคับหรือระเบียบที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๐ ในระหว่างที่ยังมิได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองตามความในมาตรา ๒๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองของผู้ถูกลงโทษตามความในมาตรา ๑๐๓ ยังไม่ให้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๑ เมื่อ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใดแล้ว ข้าราชการ

พลเรือนในส่วนราชการนั้นผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัย หรือกรณี
ที่สมควรให้ออกจากราชการก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่ง
ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้ดำเนินการเพื่อ
สั่งลงโทษผู้นั้น หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการ
สอบสวนพิจารณาให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้อง
ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนด
ตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ และยังไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวน
ตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนพิจารณาโดยถูกต้องตาม
กฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนด
ตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ให้การสอบสวนพิจารณานั้นเป็นอัน
ใช้ได้

มาตรา ๑๒๒ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามพระราช-
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ในวันที่ ก.พ.
กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราช
บัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณีนั้น ให้เป็นไปตามที่
ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๒๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

บัญชีตราเงินเดือนราชการพลเรือน

[illegible]



พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช

๒๕๒๐

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

- (๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑
- (๘) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๕ ลงวันที่ ๒๘

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน และมีให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน ในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน

“กระทรวง” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงหรือมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวงและหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“รองปลัดกระทรวง” หมายความว่า รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและรองปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“ผู้ช่วยอธิบดี” หมายความว่ารวมถึงผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินบัญญัติให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านระบบราชการและการจัดส่วนราชการ ด้านการพัฒนากิจการ ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ที่ดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า แต่ถ้าจะแต่งตั้งผู้ที่ไม่เคยเป็นข้าราชการหรือเคยเป็นข้าราชการแต่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าจะดำเนินการเพื่อแต่งตั้งได้ไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง หัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ซึ่งแต่ละคนสังกัดอยู่ต่างกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง และมีได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ผู้ใดออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปสังกัดกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงอื่นที่มีกรรมการตาม (๒) สังกัดอยู่แล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๙ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลง ก่อนกำหนดและยังมิได้มีการดังกล่าวเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่าห้าคน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๙ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน และการจัดระบบราชการพลเรือน

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการและวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๔) พิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในราชการพลเรือน

(๕) ออกกฎ ก.พ. ข้อยกเว้น หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(๖) ดีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้
มติของ ก.พ. ตามข้อนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๗) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ แนะนำและชี้แจงเพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องจาก
หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือให้ผู้แทน
หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วนบริษัท ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาให้
ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวง ทบวง กรมรายงานเกี่ยวกับการ
การสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ
ตลอดจนการรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง
และของส่วนราชการ การเปลี่ยนแปลงการใช้ตำแหน่ง ทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน และ
การปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ไปยัง ก.พ.

(๘) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่ากระทรวง ทบวง กรม ไม่ปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและ
สั่งการต่อไป

(๙) รายงานคณะรัฐมนตรีในกรณีที่คำครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการ
จัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการยังไม่เหมาะสม เพื่อกองรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่
จะปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มคำครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูล
สำหรับข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม

(๑๐) กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนของรัฐบาลเพื่อสนองความ
ต้องการกำลังคนของกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรร
ผู้รับทุนของรัฐบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในส่วนราชการต่าง ๆ

(๑๑) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อควบคุมดูแลข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ศึกษา
หรือฝึกอบรมในต่างประเทศ และเพื่อดูแลจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ
รวมทั้งเพื่อควบคุมการศึกษา ความประพฤติ และการใช้จ่าย ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายใน
การดูแลจัดการการศึกษา การกำหนดวินัย และการลงโทษสำหรับนักเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ถือว่า
เงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาเป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยการ
อันเป็นสาธารณประโยชน์ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๑๒) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือ

คุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๑๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) พิจารณาการแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๕) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๘) ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป และให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. ที่รายงานตามมาตรา ๘ (๘) ให้ส่งความเห็นของนายกรัฐมนตรีให้ ก.พ. พิจารณาและถ้า ก.พ. พิจารณาแล้วยังยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติประการใดให้ ก.พ. และกระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ การประชุม ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ก.พ. ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

ในการประชุม ก.พ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ก.พ. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

การตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์หรือการร้องทุกข์ ให้ตั้งจากกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอย่างน้อยสองคน และข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

อนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจาก
ราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้
อ.ก.พ. วิสามัญที่ได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ. คณะนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย ในระหว่างที่ยังมิได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้
มีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญใหม่

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน
ก.พ.” โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ก.พ.
ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และดำเนินการ
ตามที่ ก.พ. มอบหมาย
- (๒) วิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการจัดระบบราชการพลเรือน
- (๓) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่าย
พลเรือน
- (๔) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน
การจัดและการพัฒนาส่วนราชการ และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือน
- (๕) พัฒนาระบบข้อมูลและจัดทำแผนกำลังคนในราชการพลเรือน
- (๖) ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการ
เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือน
- (๗) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนของรัฐบาลเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของ
กระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรรผู้รับทุนของรัฐบาลที่
สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในส่วนราชการต่างๆ ตามนโยบายและระเบียบที่ ก.พ. กำหนด
- (๙) ดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ศึกษาหรือฝึกอบรม
ในต่างประเทศ และการดูแลจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ
- (๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร

วิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และการกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๒) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน เสนอต่อ ก.พ.

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการสามัญเรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. สามัญดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงโดยออกนามกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรมหรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) คณะอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน ปลัดกระทรวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้า

ออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกกระทรวงเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติราชการในกระทรวง

(๒) พิจารณากำหนดและการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวง

(๓) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการในกระทรวง

(๔) พิจารณากำหนดนโยบาย กำกับดูแล และส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการภายในกระทรวง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๖) พิจารณาให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. กระทรวง เสนอต่อ ก.พ.

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกสำนักนายกรัฐมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. ทบวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นประธาน ปลัดทบวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดทบวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในทบวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกทบวงเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๘ ให้ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ขึ้นไปในส่วนราชการนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกส่วนราชการเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้ราชบัณฑิตยสถาน มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน นายกราชบัณฑิตยสถานเป็นรองประธาน เลขานุการราชบัณฑิตยสถาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ในราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกราชบัณฑิตยสถาน ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๐ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๖ อ.ก.พ. ทบวงตามมาตรา ๑๗ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายหนึ่งคนเป็นรองประธานและอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีที่มีได้รับมอบหมายให้เป็นรองประธาน ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ขึ้นไป ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากอง หรือเลขานุการกรมในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนหกคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

สำหรับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

ส่วนราชบัณฑิตยสถานให้ อ.ก.พ. ตามมาตรา ๑๘ ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกกรมเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๒ อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีการปฏิบัติราชการในกรม

(๒) พิจารณาการกำหนดและการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกรม

(๓) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการ ในกรม

(๔) พิจารณากำหนดนโยบาย กำกับดูแล และส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการ ภายในกรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การ อุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๖) พิจารณาให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา

(๗) ปฏิบัติการตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๙) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. กรม เสนอต่อกระทรวงเข้าสังกัด และ ก.พ.

มาตรา ๒๓ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการ จังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคนเป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีได้รับมอบหมาย ให้เป็นรองประธาน ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรง ตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนหกคน ซึ่งแต่ละคนสังกัด อยู่ต่างกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ผู้ได้ออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในจังหวัดอื่น หรือโอนไปสังกัดกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงอื่นที่มีอนุกรรมการตาม (๒) สังกัดอยู่แล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๔ อ.ก.พ. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติราชการในจังหวัด

(๒) พิจารณากำหนดนโยบาย และประสานการพัฒนาข้าราชการในจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนกำกับดูแลและส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการในจังหวัด เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทัศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาให้ความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปรึกษา

(๕) ปฏิบัติการตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. ทบวง หรือ อ.ก.พ. กรมมอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๗) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. จังหวัด เสนอต่กระทรวงที่เกี่ยวข้อง และ ก.พ.

มาตรา ๒๕ อนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา ๒๑ (๑) และ (๒) และมาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีอนุกรรมการเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของอนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา

๑๕ (๑) และ (๒) มาตรา ๒๑ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) แล้วแต่กรณี รวมกันให้อนุกรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของอนุกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งอนุกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

อนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่อนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่ให้อนุกรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่

มาตรา ๒๖ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา ๒๗ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะกำหนดจำนวนอนุกรรมการตาม มาตรา ๑๔ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) มาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๑๙ (๒) มาตรา ๒๑ (๒) หรือมาตรา ๒๓ (๒) แล้วแต่กรณี ให้น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรานั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๘ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ โดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

มาตรา ๒๙ ข้าราชการพลเรือนมี ๓ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๕

มาตรา ๓๐ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
- (๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม
- (๘) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
- (๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
- (๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้วหรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช้เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติของ

ก.พ. ในการประชุมปรึกษาก่อนเช่นนี้ต้องได้คะแนนเสียงสี่ในห้าของจำนวนกรรมการในที่ประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ

การขอยกเว้นและการพิจารณาก่อนในกรณีที่ขาดคุณสมบัติทั่วไป ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

ผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามวรรคหนึ่งตลอดเวลาที่รับราชการ เว้นแต่คุณสมบัติตาม (๖) หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามวรรคสอง

มาตรา ๓๑ การให้ข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือนแต่ละประเภท

อัตราเงินเดือนและอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป และให้เปลี่ยนไปใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๒ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๒ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๔ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๔ หรือบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๕ ตามความเหมาะสม โดยเปลี่ยนไปใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งในลำดับถัดไปลำดับใดก็ได้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้เข้าอันดับและขั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑ และการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้เข้าอันดับและขั้นเงินเดือนของตำแหน่งประเภททั่วไป ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีมีการเปลี่ยนการใช้บัญชีอัตราเงินเดือนตามวรรคสาม หรือมีการปรับอัตราเงินเดือนให้เข้าอันดับและขั้นเงินเดือนตามวรรคสี่ ให้มีผลเป็นการแก้ไขขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ. ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามไปด้วย

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

เงินประจำตำแหน่งตามมาตรานี้ไม่ถือเป็นเงินเดือนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการพลเรือน คณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้เป็นเงินสะสมก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นให้อัตราไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์

เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้ให้จ่ายคืนหรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามระเบียบที่ ก.พ. และกระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๔ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๖ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๗ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

มาตรา ๓๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมีชื่อในการบริหารงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และอาจมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานตามที่กระทรวง ทบวง กรม ทำความตกลงกับ ก.พ. อีกก็ได้

มาตรา ๓๕ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ๓ ประเภท

(๑) ตำแหน่งประเภททั่วไป

(๒) ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๐ ระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ๑๑ ระดับ คือ ระดับ ๑ ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔ ระดับ ๕ ระดับ ๖ ระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ โดยตำแหน่งระดับ ๑ เป็นระดับต่ำสุด เรียงสูงขึ้นไป เป็นลำดับตามความยากและคุณภาพของงานจนถึงตำแหน่งระดับ ๑๑ เป็นระดับสูงสุด

ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด อยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้กำหนดแทนตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานและวิธีการที่ ก.พ. กำหนดก็ได้

การกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งระดับใดให้ประเมินความยากและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้นแล้วเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. จัดทำไว้ตามมาตรา ๔๒ การปรับตำแหน่งเทียบกับบรรทัดฐานในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้จัดตำแหน่งที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันเข้าประเภทและสายงานเดียวกัน และจัดตำแหน่งในสายงานเดียวกัน ที่มีความยากและคุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดยประมาณเข้ากลุ่มตำแหน่งเดียวกันและระดับเดียวกัน

ในกรณีที่ส่วนราชการใดเห็นว่า ก.พ. กำหนดจำนวนตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการนั้นไม่เหมาะสม ส่วนราชการนั้นจะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก็ได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรแก้ไขการกำหนดจำนวนตำแหน่งนั้น ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาทบทวนใหม่

มาตรา ๔๑ เมื่อ ก.พ. กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ระดับใด ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ตามมาตรา ๔๐ แล้ว ให้สำนักงาน ก.พ. ประสานกับสำนักงานงบประมาณเพื่อจัดสรรเงินงบประมาณในแต่ละปี สำหรับตั้งเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกัน

มาตรา ๔๒ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง โดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทเดียวกันและสายงานเดียวกันที่คุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดย

ประมาณเป็นกลุ่มเดียวกันและระดับเดียวกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งระดับ ๑ ได้แก่ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ไม่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานอย่างใกล้ชิด หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัด ละเอียดถี่ถ้วนซึ่งปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถระดับพื้นฐานขั้นต้น

(๒) ตำแหน่งระดับ ๒ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานเป็นระยะ หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ความสามารถระดับพื้นฐานขั้นสูง หรือ

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานเป็นระยะ หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ไม่ยากมาแล้ว

(๓) ตำแหน่งระดับ ๓ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ยากพอสมควร ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบบ้าง หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้ หรือ

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากพอสมควร ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำบ้าง หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ค่อนข้างยากมาแล้ว

(๔) ตำแหน่งระดับ ๔ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำเฉพาะในบางกรณีที่เป็น ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำเฉพาะในบางกรณีที่เป็นในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องแก้ปัญหาค่อนข้างบ่อย ต้องประยุกต์ประสบการณ์และความชำนาญงาน เพื่อปรับวิธีการและแนวดำเนินการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์ การปฏิบัติงานในงานที่ยากพอสมควรมาแล้ว หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานระดับต้นในงานสนับสนุนมีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และควบคุมผู้ปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงพอสมควร

(๕) ตำแหน่งระดับ ๕ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะงานที่ค่อนข้างยากมาก ปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยากมาก ปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ยากมาแล้ว หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานในงานเทคนิค งานสนับสนุน งานช่างฝีมือ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ มีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และควบคุมผู้ปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูง

(๖) ตำแหน่งระดับ ๖ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากมาก ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงานและประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบด้วยตนเองได้

(ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากองในงานสนับสนุนของส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ มีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่

ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานค่อนข้างสูงมากหรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน หรือ

(ก) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์สูงในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๗) ตำแหน่งระดับ ๗ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกอง มีลักษณะงานจัดการและต้องกำกับ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมาก หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเทียบได้ระดับเดียวกัน

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากเป็นพิเศษ ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบมากซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์สูงมากหรือลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานตรวจการในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรือตรวจการในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการระดับกรม หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์สูงมากในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๘) ตำแหน่งระดับ ๘ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกอง มีลักษณะงานจัดการและต้องกำกับ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษเทียบได้ระดับเดียวกัน

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากมากเป็นพิเศษ ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบเป็นประจำหรือลักษณะงานช่วยหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือตรวจการในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรือตรวจการในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ

ระดับกรม ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๕) ตำแหน่งระดับ ๕ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือจังหวัด

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ก) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง และมีความเชี่ยวชาญและผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการด้านนั้น

(ง) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่สูงกว่ากอง ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของกรม และเป็นงานที่มีความหลากหลาย ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากกว่ากอง หรือ

(จ) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือลักษณะงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน

(๑๐) ตำแหน่งระดับ ๑๐ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือจังหวัด

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงมาก และมีความเชี่ยวชาญและผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการด้านนั้น

(ง) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าส่วนราชการระดับสถานเอกอัครราชทูตหรือเทียบเท่า

(จ) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาแล้ว หรือลักษณะงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน

(๑๑) ตำแหน่งระดับ ๑๑ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตามอำนาจหน้าที่หลักของกระทรวงหรือทบวง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ อีกทั้งทรงคุณวุฒิและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือ

(ง) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่รายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษเทียบได้ระดับเดียวกับตำแหน่งอื่นในระดับนี้

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้แสดงประเภทตำแหน่ง ชื่อของสายงาน ลักษณะงานโดยทั่วไปของสายงาน ชื่อของกลุ่มตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของกลุ่มตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมี และระดับของตำแหน่งในกลุ่มนั้นด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตำแหน่งใดบังคับ

บัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใดให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๔๔ ให้ ก.พ. ตรวจสอบการกำหนดตำแหน่งและการใช้ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน สามัญให้เหมาะสม ในกรณีที่ปรากฏว่าการกำหนดตำแหน่งใดไม่เหมาะสมก็ดี การใช้ตำแหน่งใดไม่ เหมาะสมตามที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ก็ดี หรือลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณ และคุณภาพของงานของตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ เปลี่ยนแปลงไปก็ดี ให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นเสียใหม่ให้เหมาะสม ทั้งนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กร หรือส่วนราชการใดดำเนินการแทนก็ได้

ในการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายมีอำนาจ ยุบเลิกตำแหน่งหรือตัดโอนตำแหน่งหรือตัดโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือตัดโอนตำแหน่งและ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่เกินอยู่ในส่วนราชการใดไปไว้ในส่วนราชการอื่นได้ตามความจำเป็น โดย ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายอาจเปลี่ยนชื่อตำแหน่ง สายงาน หรือระดับตำแหน่งเป็นอย่างอื่นได้ตาม ความเหมาะสม

เมื่อ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายมีมติหรือสั่งตามวรรคสอง ให้ส่วนราชการฝ่ายรับโอนและ ส่วนราชการเดิมดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือคำสั่งนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การดำเนินการตามวรรคสาม หากจะต้องตัดโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งไปด้วย ให้ ส่วนราชการฝ่ายรับโอนและส่วนราชการเดิมดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการ สำนักงานงบประมาณกำหนด และให้ถือว่าการตัดโอนอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณ รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งใด ระดับใด จะได้รับเงินเดือนในอันดับใดตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนท้าย พระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยให้ได้รับในขั้นต่ำของอันดับ ในกรณีที่จะได้รับ เงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ นอกจากจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง แล้ว ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งอีกส่วนหนึ่ง ดังนี้

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา ๓๘ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลางตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามมาตรา ๓๘ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเงินประจำตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง

การรับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลางตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๔๖ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖

มาตรา ๔๗ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๔๘ ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในการนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวง ทบวง กรม เป็นการทั่วไปหรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่ง และจะกำหนดให้รับสมัครสอบแข่งขันเฉพาะผู้มีคุณสมบัติอย่างใด สำหรับการสอบแข่งขันครั้งใดก็ได้

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์ การตัดสิน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชี เป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๙ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ หรือ ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ. เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ตามกรณี หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๑ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการ ที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้น ดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๖๖ แล้วแต่กรณี และให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ส่งบรรจุและให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ยกเว้นการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ที่ระบุไว้ใน (๓) ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ส่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ส่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ ลงมาในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๖ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๐ ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้ายหรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ. กำหนด โดยมีควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ความในมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๕๔ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐ และข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนและเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๑ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. โดยอยู่ในความดูแลของผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาตามมาตรา ๖๖ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย และให้มีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไปหรือไม่ ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าผู้นั้นมีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม ถ้าพ้นกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็ให้รายงานต่อไปตามลำดับจนถึงผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง และ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๘ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ หรือผู้นั้นมีอำนาจตามมาตราอื่นนั้น แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามมาตรา ๑๑๘ เป็นให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตราอื่นนั้นได้

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง ก็ให้ผู้บังคับบัญชานำดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปก่อน

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และการนับเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๕ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังมีได้กำหนดตามมาตรา ๔๐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๕๖ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มิมีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๕๗ การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

มาตรา ๕๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๘ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้กระทรวง ทบวง กรมเจ้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๙ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๖๐ การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ทบวง กรม อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสอง วรรคสี่ วรรคหก และมาตรา ๔๔

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงเดียวกัน ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๕ และระดับ ๑๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งดังกล่าวซึ่งสังกัดส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายก

รัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรม หรือต่างส่วนราชการที่มีฐานะเป็น กรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีในกระทรวง เดียวกัน อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้น แล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม และต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญใน สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมหรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี อาจ ทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้ โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ในต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการ รัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อ ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และ ให้ ก.พ. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน เลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะ ทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็น และประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

มาตรา ๖๑ การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญและการโอนข้าราชการ ที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญ

มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม แล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณออนุมัติ ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ส่วนจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกันหรือในส่วนราชการใดที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการสังกัดเดิมด้วย ให้ทำได้ตามวรรคหนึ่ง โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องทำความตกลงในการโอน

การโอนพนักงานเทศบาลและข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และไม่ใช้พนักงานวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้เช่นเดียวกับการโอนพนักงานเทศบาล

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาตามมาตรานี้ในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๐ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกับตำแหน่งเดิมที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นตามวรรคหนึ่งให้รับเงินเดือน

ในชั้นที่พึงจะได้รับตามสถานภาพเดิม และให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีสถานภาพอย่างใดในการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ตนมีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยมีได้กระทำการใด ๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๘ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าวให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่ว่าเป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

มาตรา ๖๖ พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา ที่ไม่ใช่พนักงานวิสามัญ หรือพนักงานซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ว่าข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติ

หน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณออนุมัติ ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๗ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้นและถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มิได้กฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้ มีอำนาจหน้าที่อย่างใดก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกองหรือประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมโดยได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๓

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ

และเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ถือว่าผู้นั้นมีความชอบ จะได้รับบำเหน็จความชอบซึ่งอาจเป็นค่าชมเชย เครื่องเชิดชูเกียรติ รางวัล หรือการได้เลื่อนขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณี

มาตรา ๗๒ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถและความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณา

ในกรณีที่ไม่วางขึ้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้ขึ้นทราบพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้

มาตรา ๗๓ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งเลื่อน

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อนไปยังอธิบดีผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณา

สำหรับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาสั่งเลื่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ตามมาตรา ๗๒ ก็ได้

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ผู้ขึ้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๗๕ ให้มีการพัฒนาผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐ ก่อนมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติเพื่อให้รู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หลักและวิธีปฏิบัติราชการ บทบาทและหน้าที่ของข้าราชการในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวทางปฏิบัติตนเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๗ ให้มีการพัฒนาข้าราชการพลเรือนก่อนเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรมอันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๘๘ การพัฒนาข้าราชการพลเรือนโดยการศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ และการให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๙ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน พัฒนาข้าราชการพลเรือน เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และมีหน้าที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๙๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๙๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๙๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

มาตรา ๙๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดุสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

มาตรา ๔๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับของทางราชการ

การเปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๕๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนตามข้อบังคับที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการก่อกวนเกล่งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดจี หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดจี หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๘ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจหรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๑๐๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยานา โดยอคติ หรือโดยโทสะจริตหรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด

หมวด ๕

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๐๒ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน และในการสอบสวนนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้วถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๐๔ แล้วแต่กรณี ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ก็จะยุติเรื่องได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้แต่งตั้ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างระดับกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งในระดับสูงกว่าเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสามได้

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในทุกกระทรวง ทบวง กรม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามวรรคสอง ในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตาม

มาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองจะนำสำนวนการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสองแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณากรณีที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นการตีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นที่มีอำนาจเพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ จะลดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๑๐๓ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ในสถานโทษ และอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจวรรคสอง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งตามมาตรา ๑๐๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมาถึงระดับ ๘ และสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาถึงกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘

ขึ้นไป หรือที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ภายใต้บังคับ (๑)

(๓) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (๕) ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม หรือตามมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม หรือตามมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามมาตรานี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๕ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๕ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ เว้นแต่กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ก็ให้งดโทษเสียได้

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาตามมาตรา ๕๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาที่ถูกลงสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่นและการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่า

ด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๔ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ หรือดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการสอบสวนหรือการสั่งให้ออกจากราชการต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงอธิบดี ในกรณีที่เป็นการลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือราชบัณฑิตยสถาน ให้รายงานตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยที่ ก.พ. วางไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๓ และมีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยเห็นว่าการยุติเรื่องการลงโทษหรือการลงโทษที่มีโทษเป็นการลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และมีโทษเป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้นลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้เป็นการถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและยุติธรรม ก็ให้มีอำนาจดำเนินการ หรือสั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ การสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ต้องไม่เกินอำนาจของตนตามมาตรา ๑๐๓ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตนก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง จดโทษหรือสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๓ หรือสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งมีใช่เป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ตามมาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง เห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม แล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง

ในกรณีที่อธิบดีที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือความเห็นหรือมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ เกี่ยวกับการพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะเป็นทางเป็นโทษหรือเป็นคุณแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง ก็ให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ จดโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นหรือลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรือจดโทษหรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลง อัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนเกินที่เป็นอันยกเลิกนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ แต่ถ้าคำสั่งที่เป็นอันยกเลิกเป็นคำสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ได้รับโทษหรือทัณฑ์นั้นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป

เมื่ออธิบดีได้ดำเนินการทางวินัย หรือได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง และได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ตามกรณีที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยที่ ก.พ. วางไว้

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงที่ได้รับรายงานตามวรรคหก เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา ๑๑๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัย หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวง ทบวง กรมปฏิบัติตามหมวด ๔ และหมวดนี้ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเอง หรือตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญหรือคณะกรรมการสอบสวน ให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในกรณีที่ ก.พ. ตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยหรือการออกจากราชการแทน ก.พ. ก็ให้ อ.ก.พ. วิสามัญนั้น มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ และมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญพิจารณาเห็นเป็นการสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ก็ให้ ก.พ. และ อ.ก.พ. วิสามัญมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นทำการสอบสวนแทนได้

ในกรณีที่ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวน หรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๐๒ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้นำมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ใน

ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษทางวินัย ให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๖

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๑๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตาม

มาตรา ๑๑๓

- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕

มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ หรือมาตรา ๑๒๓ หรือ

- (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๑๓ นอกจากกรณีตามวรรคสี่ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งและไม่ได้ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคสอง ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

มาตรา ๑๑๔ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญแต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานจะต้องมีกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย และการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้แล้ว พระราชบัญญัตินี้และกรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๘) หรือ (๙) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ากรณีมีมูล ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า และให้นำมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด มีมติว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งนั้นออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๑๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่มีชกช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคแปด มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๒ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๑๑๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ และคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษตามมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ออกจากราชการ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองใน

กรณีที่ถูกสอบสวน ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๑๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ได้

มาตรา ๑๑๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๙ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๑ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๑ แล้วแต่กรณีได้

มาตรา ๑๒๐ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง เห็นว่าสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าว หรือมาตรา ๑๐๒ แล้ว ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี พิจารณา

ในกรณีที่อธิบดีที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือความเห็นหรือมติของ อ.ก.พ. จังหวัดตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาตรา ๑๐๕ วรรคสาม มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ โดยเห็นสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๑ หรือเห็นสมควรให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามหมวดนี้ หรือ

มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๑ หรือเห็นสมควรให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสี่ โดยอนุโลม

ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่ออธิบดีได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ หรือได้รับรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่งและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ตามกรณีที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการให้ออกจากราชการที่ ก.พ. วางไว้ และให้นำมาตรา ๑๐๕ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวง ทบวง กรมปฏิบัติกรตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๑ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น และให้นำมาตรา ๑๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติม หรือเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในต่างท้องที่ทำการสอบสวนแทนในเรื่องเกี่ยวกับกรณีตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดมีกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๖๑ ได้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๖๑ แล้วแต่กรณี

โดยอนุโลมและในกรณีที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการ ให้ปรับบทกรณีให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๓

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๒๕ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้อุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยให้อุทธรณ์ดังนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. จังหวัด และให้ อ.ก.พ. จังหวัดเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนกลางที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. กรม และให้ อ.ก.พ. กรมเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. กระทรวงเข้าสังกัด และให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้รัฐมนตรีเข้าสังกัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๔) การอุทธรณ์คำสั่งของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเข้าสังกัด หรือปลัดกระทรวง หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. และให้นำมาตรา ๑๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๒๖ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. และ ก.พ. พิจารณาความเห็นของนายกรัฐมนตรีแล้วยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวง ทบวง กรมดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติคณะรัฐมนตรี และเมื่อนายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่งเป็นประการใดแล้วจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๗ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ ก.พ. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๒๒ และในกรณีที่ ก.พ. ตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการอุทธรณ์แทน ก.พ. ก็ให้ อ.ก.พ. วิสามัญนั้น มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๐ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๒๒ และให้นำมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๐ วรรคสี่ และมาตรา ๑๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุและผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบข้าราชการที่โอนมา แต่ยังมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๕ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือระเบียบข้าราชการที่โอนมาไว้แล้ว และในวันที่ผู้นั้นได้โอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๑๒๕ เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

หมวด ๘

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๒๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๑๒๖ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และมาตรา ๑๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๙ ซึ่งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๓๑ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

ลักษณะ ๕

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๓๒ ตำแหน่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะบรรจุบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไปหรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นกรณีพิเศษโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้

สำหรับตำแหน่งเอกอัครราชทูตและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้นำมาตรา ๔๓ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และหมวด ๔ แห่งลักษณะ ๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นมิได้

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ลาออก

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม ในกรณีที่เป็นการออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ โดยอนุโลม

(๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

(๖) ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตาม

มาตรา ๓๐

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ให้นำมาตรา ๑๒๐ มาใช้บังคับแก่การออกจากราชการของข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ให้ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

แต่งตั้งกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ หรืออนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ต่อไป

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ต่อไป และให้นำมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่ผู้นั้น เว้นแต่ข้าราชการพลเรือนวิสามัญผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐

(ข) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา และเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญในตำแหน่งที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามวรรคสอง แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ตาม (ข) ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปพลางก่อน เมื่อเข้าเกณฑ์ตาม (ข) ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๓๖ ในระหว่างที่บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้ข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑

มาตรา ๑๓๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออก กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบ หรือจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ ระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้น หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ ก็ให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

มาตรา ๑๓๙ ข้าราชการพลเรือนซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประเภทอื่นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น หรือดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือตามมาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๑๒๕ หรือมาตรา ๑๒๖ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือตามมาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๒๕

มาตรา ๑๔๒ การไต่อยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไป สำหรับการนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๔๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

[illegible]

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑

ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง
หรือบริหารระดับกลาง

	บาท	อัตรา
๓	๑๓,๕๐๐	
๒	๑๐,๕๐๐	
๑	๗,๐๐๐	
ก	๓,๔๐๐	
ขั้น		

ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ

	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
๓	๓,๖๐๐	๔,๖๐๐	๕,๘๐๐	๗,๐๐๐	๘,๔๐๐	๙,๓๐๐
๒	๒,๔๐๐	๓,๔๐๐	๔,๖๐๐	๕,๘๐๐	๗,๒๐๐	๘,๑๐๐
๑	๑,๒๐๐	๒,๒๐๐	๓,๔๐๐	๔,๖๐๐	๖,๐๐๐	๖,๕๐๐
ขั้น	(ก)	(จ)	(ก)	(จ)	(ก)	(จ)
	ต้น			กลาง		สูง

[illegible]

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเหตุ ๒

ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง
หรือบริหารระดับกลาง

ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ

	บาท	อัตรา
๓	๑๘,๕๐๐	
๒	๑๔,๕๐๐	
๑	๑๐,๐๐๐	
ก	๔,๕๐๐	
ขั้น		

๓	บาท ๕,๗๐๐	บาท ๖,๕๐๐	บาท ๘,๓๐๐	บาท ๙,๕๐๐	บาท ๑๑,๗๐๐	บาท ๑๓,๐๐๐
๒	๔,๐๐๐	๕,๒๐๐	๖,๖๐๐	๘,๒๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๑,๓๐๐
๑	๒,๓๐๐	๓,๕๐๐	๔,๕๐๐	๖,๕๐๐	๘,๓๐๐	๙,๖๐๐
ขั้น	(ก)	(จ)	(ก)	(จ)	(ก)	(จ)
	ต้น			กลาง		สูง

บัญชีอัตราเงิน^๕เดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓

[illegible]

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓

ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง
หรือบริหารระดับกลาง

ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ

	บาท	อัตรา
๓	๒๖,๐๐๐	
๒	๒๐,๕๐๐	
๑	๑๔,๕๐๐	
ก	๗,๕๐๐	
ขั้น		

	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
๓	๘,๓๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๒,๑๐๐	๑๔,๓๐๐	๑๖,๘๐๐	๑๘,๗๐๐
๒	๖,๐๐๐	๗,๗๐๐	๙,๘๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๖,๔๐๐
๑	๓,๗๐๐	๕,๔๐๐	๗,๕๐๐	๙,๗๐๐	๑๒,๒๐๐	๑๔,๑๐๐
ขั้น	(ก)	(ข)	(ก)	(ข)	(ก)	(ข)
	ต้น			กลาง		สูง

[illegible]

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๔

ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง
หรือบริหารระดับกลาง

	บาท	อัตรา
๓	๓๖,๕๐๐	
๒	๒๕,๕๐๐	
๑	๒๑,๕๐๐	
ก	๑๑,๒๐๐	
ขั้น		

ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ

	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
๓	๑๒,๕๐๐	๑๕,๓๐๐	๑๘,๒๐๐	๒๑,๓๐๐	๒๔,๕๐๐	๒๗,๕๐๐
๒	๕,๔๐๐	๑๑,๘๐๐	๑๔,๗๐๐	๑๗,๘๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๔,๐๐๐
๑	๕,๕๐๐	๘,๓๐๐	๑๑,๒๐๐	๑๔,๓๐๐	๑๗,๘๐๐	๒๐,๕๐๐
ขั้น	(ก)	(ข)	(ค)	(ง)	(จ)	(ฉ)
	ต้น			กลาง		สูง

ตำแหน่งประเภททั่วไป

[illegible]

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๕
ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง

ຈຳນວນ	ປ.ກ	ປ.ຄ	ປ.ທ	ປ.ກ
໑໔	໖໔,໖໔໐	໕໖,໕໐໐	໑໒໐,໕໘໐	໑໓໓,໓໐໐
໑໓	໖໖,໐໐໐	໕໐,໓໔໐	໑໑໔,໓໒໐	໑໒໕,໐໓໐
໑໒	໖໗,໗໕໐	໔໔,໕໘໐	໑໐໘,໖໖໐	໑໒໐,໓໖໐
໑໑	໖໐,໖໒໐	໔໐,໕໒໐	໑໐໑,໐໐໐	໑໑໒,໔໕໐
໑໐	໕໔,໕໒໐	໓໖,໕໐໐	໙໔,໓໔໐	໑໐໔,໒໒໐
໙	໕໕,໕໒໐	໓໐,໓໔໐	໘໘,໖໘໐	໙໕,໕໕໐
໘	໕໐,໔໒໐	໒໔,໕໘໐	໘໑,໐໒໐	໘໗,໖໘໐
໗	໔໕,໔໔໐	໒໐,໕໒໐	໗໕,໖໖໐	໘໐,໕໔໐
໖	໔໗,໕໕໐	໑໖,໕໒໐	໖໙,໖໖໐	໗໕,໖໖໐
໕	໔໔,໔໔໐	໑໓,໔໖໐	໖໔,໖໘໐	໖໙,໖໘໐
໔	໔໗,໐໑໐	໑໐,໓໒໐	໖໐,໕໔໐	໖໕,໖໔໐
໓	໔໐,໕໔໐	໘,໕໔໐	໕໖,໑໘໐	໖໐,໕໔໐
໒	໓໘,໐໗໐	໖,໕໒໐	໕໐,໔໒໐	໖໐,໔໒໐
໑	໓໕,໖໑໐	໕,໕໒໐	໔໕,໕໒໐	໖໐,໔໒໐
ທັງໝົດ	໓,໓໓໓,໓໓໓	໓,໓໓໓,໓໓໓	໓,໓໓໓,໓໓໓	໓,໓໓໓,໓໓໓

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๕

[illegible]

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของ ก.พ. และ อ.ก.พ. สามัญ อำนาจหน้าที่ของ ก.พ. และ อ.ก.พ. สามัญ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุและแต่งตั้ง การบำเหน็จความชอบ วินัยและการรักษา วินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ สมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการเพื่อให้การปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗
- (๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

มิให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการอื่นในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น

“กระทรวง” หมายความว่า ถึงสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวง

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวง

“กรม” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม

“อธิบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่ากรม

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง และมีได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสามปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่าสามคน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกครั้งก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐในด้านมาตรฐานค่าตอบแทน การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมถึงตลอดทั้งการวางแผนกำลังคนและด้านอื่น ๆ เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

(๒) รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้เหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน เพื่อส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

(๔) ให้ความเห็นชอบกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการ

(๕) ออกกฎ ก.พ. และระเบียบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งการให้คำแนะนำหรือวางแนวทางในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) ศึกษาและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๗) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนในกระทรวงและกรม เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากส่วนราชการ หรือให้ผู้แทนส่วนราชการ ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวง และกรมรายงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง ก.พ.

(๘) กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาล ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตลอดจนจัดสรรผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในกระทรวงและกรมหรือหน่วยงานของรัฐ

(๙) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาและควบคุมดูแลและการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนเล่าเรียนหลวง นักเรียนทุนของรัฐบาล และนักเรียนทุนส่วนตัวที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษา ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาเป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

(๑๑) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

การออกกฎ ก.พ. ตาม (๕) ในกรณีที่เห็นสมควรให้สำนักงาน ก.พ. หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๙ ในกรณีที่ ก.พ. มีมติว่ากระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้งกับแนวทางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.พ. แจ้งให้กระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวดำเนินการแก้ไขยกเลิก หรือยุติการดำเนินการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดในกรณีที่กระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวไม่ดำเนินการตามมติ ก.พ. ภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่า ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวแล้วแต่กรณี กระทำผิดวินัย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและการส่งลงโทษให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้ไม่ปฏิบัติตามมติ ก.พ. ตามวรรคหนึ่งเป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้ ก.พ. รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าการบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องใดที่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนทุกประเภทหรือบางประเภทควรมีมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์เดียวกัน ให้ ก.พ. จัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกันระหว่างผู้แทน ก.พ. ผู้แทน ก.พ.ร. และผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลางการบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ใช้บังคับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลางดังกล่าวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนทุกประเภทหรือประเภทนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลของรัฐในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม ก.พ. โดยอนุโลม เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

มาตรา ๑๒ ก.พ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ รวมตลอดทั้งวิธีการได้มาวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.พ.” โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ก.พ. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และ ก.พ.ค. และดำเนินการตามที่ ก.พ. หรือ ก.พ.ค. มอบหมาย

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่กระทรวง กรม เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

(๓) พัฒนา ส่งเสริม วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน

(๔) ติดตามและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนกำลังคนของข้าราชการพลเรือน

(๖) เป็นศูนย์กลางข้อมูลทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

(๗) จัดทำยุทธศาสตร์ ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๘) ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตสำหรับทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

(๙) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาลตามนโยบายและระเบียบของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๘)

(๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลบุคลากรภาครัฐและนักเรียนทุนตามข้อบังคับหรือระเบียบของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๙)

(๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

(๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือนเสนอต่อ ก.พ. และคณะรัฐมนตรี

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. สามัญ” เพื่อเป็นองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการสามัญประจำกระทรวง เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กระทรวง” โดยออกนามกระทรวง
- (๒) คณะกรรมการสามัญประจำกรม เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กรม” โดยออกนามกรม
- (๓) คณะกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. จังหวัด” โดยออกนามจังหวัด
- (๔) คณะกรรมการสามัญประจำส่วนราชการอื่นนอกจากส่วนราชการตาม (๑) (๒) และ (๓) การเรียกชื่อ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. ตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นประธาน ปลัดกระทรวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกระทรวงนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. กระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลในกระทรวง ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)

(๒) พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวง

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดี เป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายหนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรมนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินหกคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลในกรม ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓) และนโยบายและระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดตามมาตรา ๑๖ (๑)

(๒) พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกรม

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๙ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการ ซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการ ซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น และได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งแต่ละคนต้องไม่สังกัดกระทรวงเดียวกัน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

มาตรา ๒๐ อ.ก.พ. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดแนวทางและวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)

(๒) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) ปฏิบัติตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม มอบหมาย

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๒๑ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาหรือการเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) วาระการดำรงตำแหน่ง และจำนวนชั้นต่ำของอนุกรรมการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กระทรวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ก็ได้

ในกรณีส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรมด้วย แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้มีรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน และอธิบดีเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

ในกรณีสำนักงานรัฐมนตรี ให้ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญโดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.” ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา ๒๖

กรรมการ ก.พ.ค. ต้องทำงานเต็มเวลา

ให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นเลขานุการของ ก.พ.ค.

มาตรา ๒๕ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ก.พ.ค. ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(๓) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
คณะกรรมการข้าราชการครู และกรรมการข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ
คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ข) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการกฤษฎีกา

(ค) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือ
เทียบเท่า หรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

(ง) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือ
เทียบเท่า

(จ) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือเทียบเท่า
ตามที่ ก.พ. กำหนด

(ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์
เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษา และ
ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์
ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. ประกอบด้วยประธาน
ศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน รองประธานศาลฎีกาที่ได้รับมอบหมายจากประธานศาลฎีกาหนึ่งคน
กรรมการ ก.พ. ผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคนซึ่งได้รับเลือกโดย ก.พ. และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการ
และเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ จำนวนเจ็ดคน

ให้ผู้ได้รับคัดเลือกตามวรรคสองประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ก.พ.ค. แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคัดเลือก กำหนด

มาตรา ๒๗ กรรมการ ก.พ.ค. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นข้าราชการ
- (๒) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด
- (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ
- (๕) เป็นกรรมการในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในหน่วยงานของรัฐ
- (๖) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่นหรือดำรงตำแหน่งหรือประกอบภารใด ๆ หรือเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๘ ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗ ผู้นั้นต้องลาออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือการประกอบการอันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวต่อเลขาธิการ ก.พ.ค. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก

ในกรณีที่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค. มิได้ลาออกหรือเลิกการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือการประกอบการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค. และให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. ขึ้นใหม่

มาตรา ๒๙ กรรมการ ก.พ.ค. มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการ ก.พ.ค. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการ ก.พ.ค. ใหม่

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ก.พ.ค. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๗

(๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลาอย่างสม่ำเสมอตามระเบียบของ ก.พ.ค.

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการ ก.พ.ค. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่า ก.พ.ค. ประกอบด้วยกรรมการ ก.พ.ค. เท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการ ก.พ.ค. เหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. แทนกรรมการ ก.พ.ค. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยเร็ว

มาตรา ๓๑ ก.พ.ค. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่น เพื่อให้ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่น ดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔

(๓) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๓

(๔) พิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรมตามมาตรา ๑๒๖

(๕) ออกกฎ ก.พ.ค. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ.ค. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ ก.พ.ค. กำหนด เพื่อเป็นกรรมการวินิจัยอุทธรณ์หรือเป็นกรรมการวินิจัยร้องทุกข์

มาตรา ๓๒ ให้กรรมการ ก.พ.ค. กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ และกรรมการวินิจัยร้องทุกข์ ได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

มาตรา ๓๓ การประชุมของคณะกรรมการ ก.พ.ค. กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ และกรรมการวินิจัยร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

ลักษณะ ๓

บททั่วไป

มาตรา ๓๔ การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า โดยให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ คุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรา ๓๕ ข้าราชการพลเรือนมี ๒ ประเภท คือ

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับบรรจุแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๕) เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๑) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ หรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ผู้ที่เข้ารับการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตาม ข. (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) ก.พ. อาจพิจารณาขเว้นให้เข้ารับราชการได้ แต่ถ้าเป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๘) หรือ (๙) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว และในกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๑๐) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และต้องมีใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่ มติของ ก.พ. ในการยกเว้นดังกล่าวต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของจำนวนกรรมการที่มาประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ

การขอยกเว้นตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีตามวรรคสอง ก.พ. จะยกเว้นให้เป็นการเฉพาะราย หรือจะประกาศยกเว้นให้เป็นการทั่วไปก็ได้

มาตรา ๓๓ การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้ข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ตำแหน่งในบางท้องที่ ตำแหน่งในบางสายงาน หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ให้ ก.พ. เสนอแนะ สำหรับข้าราชการประเภทอื่นในคราวเดียวกันด้วย

มาตรา ๓๙ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๐ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๑ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา ๔๒ การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการ ต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้

(๔) การดำเนินการทางวินัย ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

(๕) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวมกลุ่มตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๒

การกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

มาตรา ๔๔ นอกจากตำแหน่งที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้ว อ.ก.พ. กระทรวงอาจกำหนดตำแหน่งที่มีชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน และแจ้งให้ ก.พ. ทราบด้วย

มาตรา ๔๕ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมี ๔ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร ได้แก่ ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง กรม และตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหาร

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ได้แก่ ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม และตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ

(๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งที่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา ตามที่ ก.พ. กำหนดเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น

(๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งที่ไม่ใช่ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ และตำแหน่งประเภทวิชาการ ทั้งนี้ ตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๖ ระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ มีดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการ มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับปฏิบัติการ

(ข) ระดับชำนาญการ

(ค) ระดับชำนาญการพิเศษ

(ง) ระดับเชี่ยวชาญ

(จ) ระดับทรงคุณวุฒิ

(๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับปฏิบัติงาน

(ข) ระดับชำนาญงาน

(ค) ระดับอาวุโส

(ง) ระดับทักษะพิเศษ

การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๔๗ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และเป็นตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด ให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด โดยต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อนและประหยัดเป็นหลัก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด และต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๔๘ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทเดียวกันและสายงานเดียวกันที่คุณภาพของ

งานเท่ากันโดยประมาณเป็นระดับเดียวกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงาน

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้ระบุชื่อตำแหน่งในสายงาน หน้าที่ความรับผิดชอบหลักและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งไว้ด้วย

มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใดให้เป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ กำหนด โดยทำเป็นหนังสือตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๐ ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งในแต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ในบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด จะได้รับเงินเดือนเท่าใดตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญอาจได้รับเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด จะได้รับเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัตินี้ในอัตราใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

เงินประจำตำแหน่งตามมาตรานี้ ไม่ถือเป็นเงินเดือนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๕๑ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญให้เหมาะสมยิ่งขึ้นตามความจำเป็นก็ได้ โดยหากเป็นการปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง หรือเงินประจำตำแหน่งเพิ่มไม่เกินร้อยละสิบของเงินเดือน หรือเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง และเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง และเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้

เมื่อมีการปรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง การปรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับอยู่เดิมเข้าสู่อัตราในบัญชีที่ได้รับการปรับใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๕๒ การสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและคำนึงถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าว ตลอดจนประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในหมวดนี้

มาตรา ๕๓ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

การสอบแข่งขัน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕

มาตรา ๕๔ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งหรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๖๒ ด้วย

สำหรับผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยไม่ต้องดำเนินการสอบแข่งขันตามมาตรา ๕๓ ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๖ กระทรวงหรือกรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง จะบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๗ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม รองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมดังกล่าวเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ข้าราชการ ข้าราชการพิเศษ และเชี่ยวชาญ และประเภททั่วไปในสำนักงานรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรี เจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ให้ปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นในส่วนราชการระดับกรมที่หัวหน้าส่วนราชการอยู่ใน บังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้รัฐมนตรี เจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรี เจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๘) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ให้ปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๙) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษในส่วนราชการระดับกรม ที่หัวหน้าส่วนราชการอยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑๐) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน และอาวุโส ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑๑) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ และการย้ายตามมาตรา ๖๓ ให้ดำรงตำแหน่งตาม (๕) ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ และตำแหน่งตาม (๑๐) ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลาครบสี่ปี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนไปปฏิบัติหน้าที่อื่น เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะขออนุมัติคณะรัฐมนตรีให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่เดิมต่อไปเป็นเวลาไม่เกินสองปีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๕๙ ผู้ได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและให้ได้รับการพัฒนาเพื่อให้รู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการและเป็นข้าราชการที่ดีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่งผู้ใดมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ถ้าผู้นั้นมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคสอง ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือ

ผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามวรรคสอง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวรรคสองไปก่อน

ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้ใช้บังคับกับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ในระหว่างที่ยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใด ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๑ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ หรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้น แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ หรือตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๖๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในสายงานที่ไม่มีกำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง จะกระทำมิได้

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มิมีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๖๓ การย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในหรือต่างประเทศหรือกรม แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญจากกระทรวงหรือกรมหนึ่ง ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างประเทศสังกัดอีกกระทรวงหรือกรมหนึ่ง เป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่กำหนด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การย้ายหรือการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น

การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ หรือออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ กลับเข้ารับราชการในกระทรวงหรือกรม ตลอดจนจะสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้ออกจากราชการไป เนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ เมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการให้มีสิทธินับวันรับราชการก่อนถูกสั่ง ให้ออกจากราชการรวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือวันที่ได้ ปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุ กลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ สำหรับผู้ซึ่งออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการตามวรรคสี่ ให้มีสิทธินับเวลาราชการก่อนออกจากราชการ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๔ การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่น การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง และการโอนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ ก.พ. กำหนด มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตลอดจนจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมารับราชการตามวรรคหนึ่ง เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๕ พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งไม่ใช่ออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงานหรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ แล้วหากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันโดยพลัน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

การรับเงินเดือน สิทธิและประโยชน์ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันตามวรรคหนึ่งได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใดให้ ก.พ. พิจารณาเป็นการเฉพาะราย

มาตรา ๖๓ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๖ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. มาตรา ๖๒ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มิกฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำส่วนราชการเป็นการชั่วคราวโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม

โดยได้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนโดยมีระยะเวลาตามที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่หมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาการได้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพ้นจากการรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นหน้าที่ของ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรได้

หมวด ๔

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและ เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๗๒ ให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร และเพื่อการประหยัด สำนักงาน ก.พ. จะจัดให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแทนส่วนราชการตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๗๓ ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยงธรรมและเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี

มาตรา ๑๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประพฤติตนอยู่ในจรรยาและระเบียบวินัย และปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ตามควรแก่กรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. และจะให้บำเหน็จความชอบอย่างอื่น ซึ่งอาจเป็นคำชมเชย เครื่องเชิดชูเกียรติ หรือรางวัลด้วยก็ได้

มาตรา ๑๕ การให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือ ปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง และเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการด้วย

มาตรา ๑๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ หรือให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕

การรักษาจรรยาข้าราชการ

มาตรา ๑๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาจรรยาข้าราชการตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้ โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) การขีดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
- (๓) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลื้อกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ให้ส่วนราชการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานในส่วนราชการนั้นตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ

ในการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการตามวรรคสอง ให้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

มาตรา ๑๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการอันมิใช่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน นำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับการพัฒนา

หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- (๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที

เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

- (๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
 - (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
 - (๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและร่วมปฏิบัติราชการ
 - (๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
 - (๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย
 - (๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
 - (๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- มาตรา ๘๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้
- (๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
 - (๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
 - (๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
 - (๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
 - (๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
 - (๖) ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

- (๓) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- (๔) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- (๕) ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ
- (๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย

มาตรา ๘๕ การกระทำความผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
- (๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- (๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๕) ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- (๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๔) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาตรา ๘๒ (๑๑) มาตรา ๘๓ (๔) และ (๑๐) และมาตรา ๘๕ (๔) ให้ใช้สำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่กฎ ก.พ. ดังกล่าวใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๘๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่ มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

มาตรา ๘๙ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษ ให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษ ให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใดและตามมาตราใด

หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๙๐ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด กระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ตามวรรคหนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ตามหมวดนี้ ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไปปฏิบัติแทนตาม หลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดก็ได้

มาตรา ๕๑ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๕๐ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ รับผิดชอบหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้วผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวตั้งยุติเรื่อง

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ตั้งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรมหรือต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกันให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกัน ที่อธิบดีหรือปลัดกระทรวงถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับผู้อยู่ได้บังคับบัญชา ให้ปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง แล้วแต่กรณีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกรมในกระทรวงเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่ปลัดกระทรวงถูกกล่าวหาไปด้วย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงไปด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔) สำหรับกรณีอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๕ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ได้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๔ เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจ ดำเนินการตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน ต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์ และเป็นผลดีต่อทางราชการ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำความผิดวินัยกับ ข้าราชการอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามความในวรรคหนึ่ง เกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัยที่ได้กระทำมา จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกับผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษ ทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง อันเป็นเท็จให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการคุ้มครองพยานตามวรรคสี่ จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ก.พ. หรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะดำเนินการย้าย โอน หรือดำเนินการอื่นใด โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น และไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๕๕ ให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวนและโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดหลุโทษ แม้ภายหลัง ผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่า ผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่

เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๗ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช้เป็นการลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ และผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้นั้นถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้นั้นถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ให้นำความในวรรคหกมาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าวให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๒ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ ในกรณีเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้ลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวแล้วหรือไม่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. มีมติ

ในกรณีตามวรรคสองและในการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๑๐๔ ในการดำเนินการของ อ.ก.พ. กระทรวงตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง หากผู้แทน ก.พ. ซึ่งเป็นกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวงดังกล่าวเห็นว่า การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาหรือมติ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือปฏิบัติไม่เหมาะสม ให้รายงาน ก.พ. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป และเมื่อ ก.พ. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ ก.พ. มีมติ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ถูกลงโทษ

ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาต่อ ก.พ.ค. ในกรณีเช่นนี้ให้ ก.พ. แจ้งมติต่อ ก.พ.ค. เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๕ เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ จดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ในการสั่งลงโทษทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมานั้น แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๐๕
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑ หรือ
- (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๐๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ และทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่

ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว ในตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๓) (ง) หรือ (จ) หรือ (๔) (ค) หรือ (ง) จะได้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งโดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เป็นผู้พิจารณาก่อนวันขอลาออก

ในกรณีที่ผู้ประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่าสามสิบวัน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นจะอนุญาตให้ลาออกตามวันที่ขอลาออกก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นถ้าผู้ขอลาออกมิได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้งให้ถือว่า การลาออกนั้นมีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มิได้ยับยั้งตามวรรคสามให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนด หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการลาออกจากราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๑๐ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๖ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) (๓) (๖) หรือ (๗)

(๔) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนสามัญปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ สำหรับผู้ที่ออกจากราชการในกรณีนี้ให้ได้รับเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดด้วย

(๕) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๗) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๕๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๘) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๕๓ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการสั่งให้ออกจากราชการตามกรณี (๓) เฉพาะมาตรา ๓๖ ก. (๓) กรณี (๖) และกรณี (๗) โดยอนุโลม

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามมาตรานี้แล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี และให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๑ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ

ตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๑๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ ได้

มาตรา ๑๑๓ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ เว้นแต่จะออกจากราชการเพราะความตายให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

หมวด ๕ การอุทธรณ์

มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๑๕ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ก.พ.ค. จะพิจารณาวินิจฉัยเองหรือจะตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๑๖ เมื่อ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

มาตรา ๑๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ ก.พ.ค. และกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการอันเป็นเหตุให้มีการอุทธรณ์ส่งสำนวนการสอบสวนและการลงโทษให้ ก.พ.ค. ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐรวมตลอดทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดมาให้ถ้อยคำ ในการนี้จะกำหนดระยะเวลาในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมไว้ด้วยก็ได้

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.พ.ค. ทั้งนี้ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๕) สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม

มาตรา ๑๑๘ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกซึ่งไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

มาตรา ๑๑๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ และผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมาแต่ยังไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมาไว้แล้ว

และในวันที่ผู้นั้นได้ออมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๐ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

การวินิจฉัยให้แก้ไขหรือให้ดำเนินการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค. จะให้เพิ่มโทษไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีได้รับแจ้งจาก ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๔ ว่าสมควรเพิ่มโทษ ในกรณีเช่นนั้น ก.พ.ค. มีอำนาจวินิจฉัยให้เพิ่มโทษได้

มาตรา ๑๒๑ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์อาจถูกคัดค้านได้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ
 - (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ
 - (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์
 - (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ
 - (๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการ
- ที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางความสัมพันธ์กับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ซึ่งมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้าน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

หมวด ๑๐

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม้อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ ได้ ผู้นั้น มีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๒๓ การร้องทุกข์ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา
ชั้นเหนือขึ้นไป ตามลำดับ

การร้องทุกข์ที่เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบ
การปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือ
นายกรัฐมนตรี ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.

เมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม
ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี
ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย
ของ ก.พ.ค.

การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๒๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์
ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์
หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ก.พ.ค. จะพิจารณาวินิจฉัยเอง หรือจะตั้งกรรมการ
ก.พ.ค. คนหนึ่ง หรือจะตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย
เรื่องร้องทุกข์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. และในการปฏิบัติหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มี
อำนาจตามมาตรา ๑๑๗ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของ
ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓)
อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้าน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

หมวด ๑๑

การคุ้มครองระบบคุณธรรม

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่ากฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ ให้ ก.พ.ค. แจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข หรือยกเลิกตามควรแก่กรณี

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๒๗ การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการพลเรือนในพระองค์พ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ การรักษาจรรยา การรักษาวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการอื่นตามที่จำเป็นของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อพระราชอำนาจตามวรรคหนึ่ง

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองจะกำหนดให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมด หรือบางส่วน มาใช้บังคับหรือจะกำหนดให้แตกต่างจากที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๘ ให้ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

แต่งตั้ง ก.พ. หรือจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ หรืออนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.พ.ค. ให้ ก.พ. ทำหน้าที่ ก.พ.ค. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก.พ.ค. ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ.ค. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี ต่อไป

มาตรา ๑๓๑ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ยังไม่ใช้บังคับ โดยให้นำบทบัญญัติในลักษณะ ๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนในพระองค์ไปพลางก่อนจนกว่า ก.พ. จะจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเสร็จ และจัดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญของทุกส่วนราชการ เข้าประเภทตำแหน่ง สายงาน และระดับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และประกาศให้ทราบ จึงให้นำบทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ก.พ. ประกาศเป็นต้นไป และให้ผู้บังคับบัญชา สั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. ประกาศ

ในการจัดตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง หากมีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะตัวได้

ให้ ก.พ. ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกกฎ ก.พ. ขอบังคับ หรือระเบียบหรือกำหนดกรณีใด เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ขอบังคับ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ไม้อาจนำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ขอบังคับ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วมาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้ว ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้ อ.ก.พ. สามัญไต่พิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ อ.ก.พ. สามัญพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จก็ให้ อ.ก.พ. สามัญ พิจารณาตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๓๔ ข้าราชการพลเรือนซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประเภทอื่นก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น หรือดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้ายังมีได้ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและยังไม่พ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ในวันที่ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๖ เรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. ให้ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นต่อ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. ในวันหรือหลังวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและเป็นกรณีที่มีการลงโทษหรือสั่งการไว้ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ

และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณา
ดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๓๓ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณี
ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใด
ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๓๔ การปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญ
เข้าตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับเงินเดือน
ยังไม่ถึงขั้นต่ำของระดับตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำชั่วคราว
ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และให้ได้รับการปรับเงินเดือนจนได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของ
ระดับตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓๕ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ กำหนดให้นำ
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับ
หรือใช้บังคับโดยอนุโลม ให้ยังคงนำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับหรือใช้บังคับโดยอนุโลมต่อไป การให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับกับ
ข้าราชการประเภทดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำได้โดยมติขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล
หรือองค์กรที่ทำหน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น ๆ โดยความเห็นชอบ
ของคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ

ตำแหน่งประเภทบริหาร

	บาท	บาท
ขั้นสูง	๖๔,๓๔๐	๖๖,๔๘๐
ขั้นต่ำ	๔๘,๗๐๐	๕๓,๖๙๐
ขั้นต่ำชั่วคราว	๒๓,๒๓๐	๒๘,๕๕๐
ระดับ	ต้น	สูง

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ

ตำแหน่งประเภทอำนวยการ

	บาท	บาท
ขั้นสูง	๕๐,๕๕๐	๕๙,๗๗๐
ขั้นต่ำ	๒๕,๓๙๐	๓๑,๒๘๐
ขั้นต่ำชั่วคราว	๑๘,๙๑๐	๒๓,๒๓๐
ระดับ	ต้น	สูง

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ

ตำแหน่งประเภทวิชาการ

	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ขั้นสูง	๒๒,๒๒๐	๓๖,๐๒๐	๕๐,๕๕๐	๕๙,๗๗๐	๖๖,๔๘๐
ขั้นต่ำ	๗,๙๔๐	๑๔,๓๓๐	๒๑,๐๘๐	๒๙,๙๐๐	๔๑,๗๒๐
ขั้นต่ำชั่วคราว	๖,๘๐๐	๑๒,๕๓๐	๑๘,๙๑๐	๒๓,๒๓๐	๒๘,๕๕๐
ระดับ	ปฏิบัติการ	ชำนาญการ	ชำนาญการ พิเศษ	เชี่ยวชาญ	ทรงคุณวุฒิ

บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตำแหน่งประเภททั่วไป

	บาท	บาท	บาท	บาท
ขั้นสูง	๑๘,๑๙๐	๓๓,๕๔๐	๔๗,๔๕๐	๕๙,๗๗๐
ขั้นต่ำ	๔,๖๓๐	๑๐,๑๙๐	๑๕,๔๑๐	๔๘,๒๒๐
ระดับ	ปฏิบัติงาน	ชำนาญงาน	อาวุโส	ทักษะพิเศษ

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญ

๑. ประเภทบริหาร

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ระดับสูง	๒๑,๐๐๐
	๑๔,๕๐๐
	๑๐,๐๐๐
ระดับต้น	

๒. ประเภทอำนวยการ

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ระดับสูง	๑๐,๐๐๐
ระดับต้น	๕,๖๐๐

๓. ตำแหน่งประเภทวิชาการ

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ทรงคุณวุฒิ	๑๕,๖๐๐
	๑๓,๐๐๐
	๙,๙๐๐
เชี่ยวชาญ	๕,๖๐๐
ชำนาญการพิเศษ	
ชำนาญการ	๓,๕๐๐

๔. ประเภททั่วไป

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ทักษะพิเศษ	๙,๙๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เพื่อกำหนดภารกิจของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมานาน บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับพัฒนาการด้านการบริหารราชการที่เปลี่ยนไป ดังนั้น เพื่อกำหนดภารกิจของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม และเพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสอดคล้องกับทิศทางการบริหารราชการสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว โดยปรับบทบาทของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จากเดิมที่เป็นทั้งผู้จัดการงานบุคคลของฝ่ายบริหาร ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม และผู้จัดโครงสร้างส่วนราชการ ให้เป็นเพียงผู้จัดการงานบุคคลของฝ่ายบริหาร โดยมีให้เข้าซ้อนกับบทบาทของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ส่วนบทบาทในการพิทักษ์ระบบคุณธรรมให้เป็นของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ปรับบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจากเดิมที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม และมีให้เข้าซ้อนกับบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ปรับปรุงระบบตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญให้จำแนกตามกลุ่มลักษณะงาน ตลอดจนกระจายอำนาจการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดดำเนินการมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำความผิดใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะรับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ได้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
ตามมาตรา ๑๐๑”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๐๐/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด
ซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี
การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ”

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรม และไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานพระราชบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด

เกล้าฯ ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๓๕”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช

๒๕๒๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓

(๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๘) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๕ ลงวันที่ ๒๘

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๓๑/หน้า ๑/๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน และมีให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ มาใช้บังคับ แก่ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน ในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน

“กระทรวง” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงหรือมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“รองปลัดกระทรวง” หมายความว่า รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและรองปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“ผู้ช่วยอธิบดี” หมายความว่า ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินบัญญัติให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านระบบราชการและการจัดส่วนราชการ ด้านการพัฒนาองค์การ ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ที่ดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า แต่ถ้าจะแต่งตั้งผู้ที่ไม่เคยเป็นข้าราชการหรือเคยเป็นข้าราชการแต่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าจะดำเนินการเพื่อแต่งตั้งได้ไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง หัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ซึ่งแต่ละคนสังกัดอยู่ต่างกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง และมีได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ผู้ได้ออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม(๒) หรือโอนไปสังกัดกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงอื่นที่มีกรรมการตาม (๒) สังกัดอยู่แล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่าห้าคน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

๑. แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน และการจัดระบบราชการพลเรือน

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวง
พลเรือน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการและวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการ

(๔) พิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในราชการพลเรือน

(๕) ออกกฎ ก.พ. ช้อบังคับ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(๖) ติความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้
มติของ ก.พ. ตามข้อนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๗) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ แนะนำและชี้แจงเพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องจาก หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือให้ผู้แทน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วนบริษัท ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มา ให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวง ทบวง กรม รายงาน เกี่ยวกับการสอบการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจาก ราชการตลอดจนการรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของ ตำแหน่งและของส่วนราชการ การเปลี่ยนแปลงการใช้ตำแหน่งทะเบียนประวัติของข้าราชการ พลเรือน และการปฏิบัติกรอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ไปยัง ก.พ.

(๘) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่ากระทรวง ทบวงกรม ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสมเพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและสั่งการต่อไป

(๙) รายงานคณะรัฐมนตรีในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมากหรือการจัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการยังไม่เหมาะสมเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่จะปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งเงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑๐) กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนของรัฐบาลเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของกระทรวง ทบวง กรม ฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรรผู้รับทุนของรัฐบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในส่วนราชการต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑๑) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อควบคุมดูแลข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ศึกษาหรือฝึกอบรมในต่างประเทศ และเพื่อดูแลจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศรวมทั้งเพื่อควบคุมการศึกษา ความประพฤติ และการใช้จ่าย ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษา การกำหนดวินัย และการลงโทษสำหรับนักเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาเป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยการอันเป็นสาธารณประโยชน์ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑๒) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๑๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑๔) พิจารณาการแก้ไขระเบียบประวัติเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิดและการควบคุมเกียจคร้านของข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑๕) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๙ เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๘) ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป และให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. ที่รายงานตามมาตรา ๘ (๘) ให้ส่งความเห็นของนายกรัฐมนตรีให้ ก.พ. พิจารณาและถ้า ก.พ. พิจารณาแล้วยังยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติประการใด ให้ ก.พ. และกระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๑๐ การประชุม ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการประชุม ก.พ. ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการประชุม ก.พ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ก.พ. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

การตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์หรือการร้องทุกข์ ให้ตั้งจากกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอย่างน้อยสองคนและข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

อนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญที่ได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ. คณะนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญใหม่

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.พ.” โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ก.พ. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และดำเนินการตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๒) วิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการจัดระบบราชการพลเรือน

(๓) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๔) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือนการจัดและการพัฒนาส่วนราชการ และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๕) พัฒนาระบบข้อมูลและจัดทำแผนกำลังคนในราชการพลเรือน

(๖) ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือน

(๗) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนของรัฐบาลเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรรผู้รับทุนของรัฐบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ตามนโยบายและระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

(๙) ดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ศึกษาหรือฝึกอบรมในต่างประเทศ และการดูแลจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ

(๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และการกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๒) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน เสนอต่อ ก.พ.

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการสามัญเรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. สามัญดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงโดยออกนามกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรมหรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) คณะอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน ปลัดกระทรวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขาธิการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม

(๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกกระทรวงเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติราชการในกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) พิจารณาการกำหนดและการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการในกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๔) พิจารณากำหนดนโยบาย กำกับดูแล และส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการภายในกระทรวง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๕) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๖) พิจารณาให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๗) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. กระทรวง เสนอต่อ ก.พ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคนเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกสำนักนายกรัฐมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. ทบวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นประธาน ปลัดทบวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดทบวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในทบวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกทบวงเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๘ ให้ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๙ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไปในส่วนราชการนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกส่วนราชการเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๙^๒ ให้ราชบัณฑิตยสถานมี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งและอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๙ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๙ ในราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกราชบัณฑิตยสถาน ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๐ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๖ อ.ก.พ. ทบวงตามมาตรา ๑๗ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายหนึ่งคนเป็นรองประธานและอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีที่มีได้รับมอบหมายให้เป็นรองประธาน ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไป ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองหรือเลขานุการกรมในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนหกคน ในกรณีที่มีกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒

มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

ว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

สำหรับสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

(วรรคสาม ยกเลิก)^๓

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกกรมเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๒ อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีการปฏิบัติราชการในกรม

(๒) พิจารณาการกำหนดและการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกรม

(๓) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการในกรม

(๔) พิจารณากำหนดนโยบาย กำกับดูแล และส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการภายในกรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๖) พิจารณาให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา

(๗) ปฏิบัติการตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๙) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. กรม เสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัด และ ก.พ.

^๓ มาตรา ๒๑ วรรคสาม ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔)

มาตรา ๒๓ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคนเป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีได้รับมอบหมายให้เป็นรองประธาน ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนหกคน ซึ่งแต่ละคนสังกัดอยู่ต่างกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม

(๒) ผู้ใดออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในจังหวัดอื่น หรือโอนไปสังกัดกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงอื่นที่มีอนุกรรมการตาม (๒) สังกัดอยู่แล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๔ อ.ก.พ. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติราชการในจังหวัด

(๒) พิจารณากำหนดนโยบาย และประสานการพัฒนาข้าราชการในจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนกำกับดูแลและส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการในจังหวัด เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาให้ความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปรึกษา

(๕) ปฏิบัติการตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. ทบวง หรือ อ.ก.พ. กรม

มอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. จังหวัด
เสนอต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และ ก.พ.

มาตรา ๒๕ อนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) และ
(๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๙ (๑) และ (๒) มาตรา
๒๑ (๑) และ (๒) และมาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่ง
อนุกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีอนุกรรมการเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
อนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒)
มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๙ (๑) และ (๒) มาตรา ๒๑ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๒๓
(๑) และ (๒) แล้วแต่กรณีรวมกัน ให้อนุกรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการ
แทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของอนุกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่
แต่งตั้งอนุกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียง
เท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

อนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่อนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งอนุกรรมการ
ใหม่ให้อนุกรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่

มาตรา ๒๖ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ.
กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่กรณีก็ได้ในกรณีเช่นนี้ ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ.
ทบวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา ๒๗ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะกำหนดจำนวน
อนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) มาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๑๙
(๒) มาตรา ๒๑ (๒) หรือมาตรา ๒๓ (๒) แล้วแต่กรณี ให้น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา
นั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๘ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญและ
อ.ก.พ. สามัญ โดยอนุโลม

ลักษณะ ๒
บททั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน _____ กฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๙ ข้าราชการพลเรือนมี ๓ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับ
เงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๕

มาตรา ๓๐ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
 - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
 - (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 - (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
 - (๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
 - (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
 - (๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม
 - (๘) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
 - (๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
 - (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - (๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
 - (๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
 - (๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
 - (๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ
- ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (๗) (๙) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณา ยกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้วหรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช้เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจพิจารณา ยกเว้นให้

เข้ารับราชการได้ มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษาฯ เว้นเช่นนี้ต้องได้คะแนนเสียงสี่ในห้าของจำนวนกรรมการในที่ประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ

การขอยกเว้นและการพิจารณาขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติทั่วไป ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

ผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามวรรคหนึ่งตลอดเวลาที่รับราชการ เว้นแต่คุณสมบัติตาม (๖) หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามวรรคสอง

มาตรา ๓๑^๔ อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการพลเรือน คณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้เป็นเงินสะสมก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นไว้ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์

เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้ให้จ่ายคืนหรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามระเบียบที่ ก.พ. และกระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๔ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๖ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๗ บาเหน็จบ้านญาติข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๓

^๔ มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงาน ก.พ. มาตรา ๓๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมีชื่อในการบริหารงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และอาจมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานตามที่กระทรวง ทบวง กรม ทำความตกลงกับ ก.พ. อีกรีกได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๙ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมี ๓ ประเภท

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) ตำแหน่งประเภททั่วไป สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๐ ระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมี ๑๑ ระดับ คือระดับ ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔ ระดับ ๕ ระดับ ๖ ระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ โดยตำแหน่งระดับ ๑ เป็นระดับต่ำสุด เรียงสูงขึ้นไป เป็นลำดับตามความยากและคุณภาพของงานจนถึงตำแหน่งระดับ ๑๑ เป็นระดับสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด อยู่ในส่วนราชการใดจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้กำหนดแทนตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานและวิธีการที่ ก.พ. กำหนดก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งระดับใด ให้ประเมินความยากและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้นแล้วเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. จัดทำไว้ตามมาตรา ๔๒ การปรับตำแหน่งเทียบกับบรรทัดฐานในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้จัดตำแหน่งที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันเข้าประเภทและสายงานเดียวกัน และจัดตำแหน่งในสายงานเดียวกัน ที่มีความยากและคุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดยประมาณเข้ากลุ่มตำแหน่งเดียวกันและระดับเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในกรณีที่ส่วนราชการใดเห็นว่า ก.พ. กำหนดจำนวนตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการนั้นไม่เหมาะสม ส่วนราชการนั้นจะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก็ได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรแก้ไขการกำหนดจำนวนตำแหน่งนั้น ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาทบทวนใหม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๑ เมื่อ ก.พ. กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดระดับใด ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ตามมาตรา ๔๐ แล้วให้สำนักงาน ก.พ. ประสานกับสำนักงานงบประมาณเพื่อจัดสรรเงินงบประมาณในแต่ละปี สำหรับตั้งเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกัน

มาตรา ๔๒ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง โดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทเดียวกันและสายงานเดียวกันที่คุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดยประมาณเป็นกลุ่มเดียวกันและระดับเดียวกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งระดับ ๑ ได้แก่ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ไม่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานอย่างใกล้ชิด หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัด ละเอียดถี่ถ้วนซึ่งปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ความสามารถระดับพื้นฐานขั้นต้น

(๒) ตำแหน่งระดับ ๒ ได้แก่ (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานเป็นระยะหรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ความสามารถระดับพื้นฐานขั้นสูง หรือ

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานเป็นระยะ หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ไม่ยากมาแล้ว

(๓) ตำแหน่งระดับ ๓ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ยากพอสมควร ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบบ้าง หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้ หรือ

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากพอสมควร ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำบ้าง หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ค่อนข้างยากมาแล้ว

(๔) ตำแหน่งระดับ ๔ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำเฉพาะในบางกรณีที่เป็น ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำเฉพาะในบางกรณีที่เป็นในการปฏิบัติงาน จำเป็นต้องแก้ปัญหาค่อนข้างบ่อย ต้องประยุกต์ประสบการณ์และความชำนาญงาน เพื่อปรับวิธีการและแนวดำเนินการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรม หรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ยากพอสมควรมาแล้ว หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานระดับต้นในงานสนับสนุนมีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และควบคุมผู้ปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงพอสมควร

(๕) ตำแหน่งระดับ ๕ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะงานที่ค่อนข้างยากมาก ปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยากมาก ปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ยากมาแล้ว หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานในงานเทคนิค งานสนับสนุน งานช่างฝีมือ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ มีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และควบคุมผู้ปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูง

(๖) ตำแหน่งระดับ ๖ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากมาก ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงานและประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบด้วยตนเองได้

(ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากองในงานสนับสนุนของส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ มีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานค่อนข้างสูงมากหรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๗) ตำแหน่งระดับ ๗ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกอง มีลักษณะงานจัดการ และต้องกำกับ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมาก หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเทียบได้ระดับเดียวกัน

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากเป็นพิเศษ ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบมากซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากหรือลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานตรวจการในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรือตรวจการในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการระดับกรม หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๘) ตำแหน่งระดับ ๘ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกอง มีลักษณะงานจัดการ และต้องกำกับ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษเทียบได้ระดับเดียวกัน

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากมากเป็นพิเศษ ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบเป็นประจำ หรือลักษณะงานช่วยหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือตรวจการในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรือตรวจการในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการระดับกรม ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๙) ตำแหน่งระดับ ๙ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือจังหวัด

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง และมีความเชี่ยวชาญและผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการด้านนั้น

(ง) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่สูงกว่ากอง ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของกรม และเป็นงานที่มีความหลากหลาย ความยาก และมีคุณภาพของงานสูงมากกว่ากองหรือ

(จ) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือลักษณะงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน

(๑๐) ตำแหน่งระดับ ๑๐ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือจังหวัด

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงมาก และมีความเชี่ยวชาญและผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการด้านนั้น

(ง) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าส่วนราชการระดับสถานเอกอัครราชทูตหรือเทียบเท่า

(จ) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาแล้ว หรือลักษณะงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน

(๑๑) ตำแหน่งระดับ ๑๑ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตามอำนาจหน้าที่หลักของกระทรวงหรือทบวง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ อีกทั้งทรงคุณวุฒิและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือ

(ง) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่รายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษเทียบได้ระดับเดียวกับตำแหน่งอื่นในระดับนี้

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้แสดงประเภทตำแหน่ง ชื่อของสายงาน ลักษณะงานโดยทั่วไปของสายงาน ชื่อของกลุ่มตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของกลุ่มตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมี และระดับของตำแหน่งในกลุ่มนั้นด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใดให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๔๔ ให้ ก.พ. ตรวจสอบการกำหนดตำแหน่งและการใช้ตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญให้เหมาะสม ในกรณีที่ปรากฏว่าการกำหนดตำแหน่งใดไม่เหมาะสมก็การใช้ตำแหน่งใดไม่เหมาะสมตามที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ กิติ หรือลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานของตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ เปลี่ยนแปลงไปก็ให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นเสียใหม่ให้เหมาะสม ทั้งนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดดำเนินการแทนก็ได้

ในการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายมีอำนาจยุบเลิกตำแหน่งหรือตัดโอนตำแหน่งหรือตัดโอนข้าราชการพลเรือนสามัญหรือตัดโอนตำแหน่งและข้าราชการพลเรือนสามัญที่เกินอยู่ในส่วนราชการใดไปไว้ในส่วนราชการอื่นได้ตามความจำเป็น โดย ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายอาจเปลี่ยนชื่อตำแหน่ง สายงาน หรือระดับตำแหน่งเป็นอย่างอื่นได้ตามความเหมาะสม

เมื่อ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายมีมติหรือสั่งตามวรรคสอง ให้ส่วนราชการฝ่ายรับโอนและส่วนราชการเดิมดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือคำสั่งนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การดำเนินการตามวรรคสาม หากจะต้องตัดโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งไปด้วย ให้ส่วนราชการฝ่ายรับโอนและส่วนราชการเดิมดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด และให้ถือว่า การตัดโอนอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๔๕ ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๕ มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ระดับใด จะได้รับเงินเดือนในอันดับใดตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยให้ได้รับในขั้นต่ำของอันดับ ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าชั้นสูงของอันดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๒ การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๔๖ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖

มาตรา ๔๗ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๔๘ ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในการนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวง ทบวง กรม เป็นการทั่วไปหรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่ง และจะกำหนดให้รับสมัครสอบแข่งขันเฉพาะผู้มีคุณสมบัติอย่างไร สำหรับการสอบแข่งขันครั้งใดก็ได้

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๙ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ. เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ตามกรณี หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๑ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๖๖ แล้วแต่กรณี และให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ยกเว้นการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ที่ระบุไว้ใน (๓) ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ ลงมาในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๖ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๐ ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้ายหรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ. กำหนด โดยมิควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ความในมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๕๔ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐ และข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนและเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๑ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. โดยอยู่ในความดูแลของผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาตามมาตรา ๗๖ หรือผู้

ที่ได้รับมอบหมาย และให้มีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไปหรือไม่ ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าผู้นั้นมีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม ถ้าพ้นกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็ให้รายงานต่อไปตามลำดับจนถึงผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง และ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๘ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้นแล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามมาตรา ๑๑๘ เป็นให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง หรือตามมาตราอื่นนั้นได้

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปก่อน

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และการนับเวลาดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๕ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังมีได้กำหนดตามมาตรา ๔๐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๕๖ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๕๗ การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๕๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๕๐ จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

มาตรา ๕๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๕๘ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้กระทรวง ทบวง กรมเจ้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๙ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๖๐ การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ทบวง กรม อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสอง วรรคสี่ วรรคหก และมาตรา ๕๔

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงเดียวกัน ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๙ และระดับ ๑๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งดังกล่าวซึ่งสังกัดส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญใน

กรม หรือต่างส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีในกระทรวงเดียวกัน อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไปไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม และต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมหรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ในต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

มาตรา ๖๑ การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญและการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม แล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ส่วนจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกัน หรือในส่วนราชการใดที่มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการสังกัดเดิมด้วย ให้ทำได้ตามวรรคหนึ่ง โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องทำความตกลงในการโอน

การโอนพนักงานเทศบาลและข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และไม่ใช่นักงานวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้เช่นเดียวกับการโอนพนักงานเทศบาล

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาตามมาตรานี้ในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๖๐ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกับตำแหน่งเดิมที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นตามวรรคหนึ่งให้รับเงินเดือนในขั้นที่พึงจะได้รับตามสถานภาพเดิม และให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีสถานภาพอย่างใดในการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ตนมีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยมิได้กระทำการใด ๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชู้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๔ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนด

หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าวให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

มาตรา ๖๖ พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา ที่ไม่ใช่พนักงานวิสามัญ หรือพนักงานซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณานุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ.เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิความสามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๗ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้นและถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มิกฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใดก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกองหรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมโดยได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๓

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ถือว่าผู้นั้นมีความชอบ จะได้รับบำเหน็จความชอบซึ่งอาจเป็นคำชมเชย เครื่องเชิดชูเกียรติ รางวัล หรือการได้เลื่อนขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗๒ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถและความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗๓ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งเลื่อน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อนไปยังอธิบดีผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำหรับการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาสั่งเลื่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.ตามมาตรา ๗๒ ก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗๕ ให้มีการพัฒนาผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐ ก่อนมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติเพื่อให้รู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หลักและวิธีปฏิบัติราชการ บทบาทและหน้าที่ของข้าราชการในระบอบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงาน

สำนักงาน

สำนักงาน

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวทางปฏิบัติตนเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มพูน
ความรู้ ทักษะ ทศณคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๗ ให้มีการพัฒนาข้าราชการพลเรือนก่อนเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งบางตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศณคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรมอันจะทำให้
ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๘ การพัฒนาข้าราชการพลเรือนโดยการให้ไปศึกษาเพิ่มเติมใน
ประเทศ และการให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๗๙ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้
บังคับบัญชาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน พัฒนาข้าราชการพลเรือน
เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และมีหน้าที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

หมวด ๕

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อห้าม
และข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย
ความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์
สุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดย
ทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น
ได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี
หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ
อุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่
ราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่าง
ร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่
ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทาง
ราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและ
รับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่ง
จะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

มาตรา ๘๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับของทางราชการ
การเปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่าง
ร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่ง
สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง
แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์
ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้
และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับ
บัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่
ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่าง
ร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๙๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนตามข้อบังคับที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๙๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

มาตรา ๙๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๙๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการกระทำการผู้จัดการหรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๙๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

มาตรา ๙๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๙ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจหรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารับดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าการกรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่าการกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดขั้นเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๑๐๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยานาต โดยอคติ หรือโดยโทสะจริตหรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด

หมวด ๕

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๐๒ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน และในการสอบสวนนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้วถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๐๔ แล้วแต่กรณี ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๒ เป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างระดับกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๒ สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งในระดับสูงกว่าเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสามได้

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในทุกกระทรวง ทบวง กรม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามวรรคสอง ในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๕ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองจะนำสำนวนการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสองแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณากรณีที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นที่มีอำนาจเพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ทั้งนี้ ภายในบังคับวรรคสอง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งตามมาตรา ๑๐๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมาถึงระดับ ๘ และสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไป หรือที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒

ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ในราชการบริหารส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ภายใต้งบ (๑)

(๓) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (๕) ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม หรือตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม หรือตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามมาตรา ๑๐๒ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๕ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๙ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ เว้นแต่

กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ก็ให้งดโทษเสียได้

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ ให้ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาตามมาตรา ๙๙ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่นและการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๘ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๙ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ หรือดำเนินการสอบสวนตาม มาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการสอบสวน หรือการสั่งให้ออกจากราชการต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงอธิบดี ในกรณีที่เป็นการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือราชบัณฑิตยสถาน ให้รายงานตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยที่ ก.พ. วางไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๑๐๓ และมีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยเห็นว่าการยุติเรื่องการงดโทษหรือการลงโทษที่มีใช้เป็นการงดโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใด โดยเฉพาะ และมีใช้เป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้นลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้เป็นการถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการ อย่างไรก็ดีเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและยุติธรรม ก็ให้มีอำนาจดำเนินการหรือสั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ การสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ต้องไม่เกินอำนาจของตนตามมาตรา ๑๐๓ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตนก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๓ หรือสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งมีใช้เป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ตามมาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง เห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม แล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง

ในกรณีที่อธิบดีที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือความเห็นหรือมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ เกี่ยวกับการพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะในทางเป็นโทษหรือเป็นคุณแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา เมื่อ

อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง ก็ให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ จดโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นหรือลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรือจดโทษหรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลง อัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดชั้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนเกินที่เป็นอันยกเลิกนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ แต่ถ้าคำสั่งที่เป็นอันยกเลิกเป็นคำสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ได้รับโทษหรือทัณฑ์นั้นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป

เมื่ออธิบดีได้ดำเนินการทางวินัย หรือได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ตามกรณีที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยที่ ก.พ. วางไว้

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงที่ได้รับรายงานตามวรรคหก เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา ๑๑๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัย หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวง ทบวง กรมปฏิบัติการตามหมวด ๔ และหมวดนี้ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญหรือคณะกรรมการสอบสวน ให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในกรณีที่ ก.พ. ตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยหรือการออกจากราชการแทน ก.พ. ก็ให้ อ.ก.พ. วิสามัญนั้น มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมโดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ และมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญพิจารณาเห็นเป็นการสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวน

พยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ก็ให้ ก.พ. และ อ.ก.พ. วิสามัญมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นทำการสอบสวนแทนได้

ในกรณีที่ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวน หรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม ในเรื่องเกี่ยวกับการผิดกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๐๒ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้นำมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษทางวินัย ให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๖

มาตรา ๑๑๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตาม

มาตรา ๑๑๓

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๔ มาตรา

๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ หรือมาตรา ๑๒๓ หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒)

รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๑๓ นอกจากกรณีตามวรรคสี่ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๒ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งและไม่ได้ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคสอง ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

มาตรา ๑๑๔ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการใดในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญแต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานจะต้องมีกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย และการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๘) หรือ (๙) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ากรณีมีมูล ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า และให้นำมาตรา

๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด มีมติว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งนั้นออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๑๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคแปด มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๒ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่กรณีที่เป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๑๑๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ และคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษตามมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้สั่งเรื่องให้อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ออกจากราชการ

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติให้ผู้นั้น ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมีวามองในกรณีที่ถูกลอบสวน ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้น ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๑๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ จะสั่งให้ผู้นั้น ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ได้

มาตรา ๑๑๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้นั้น ออกจากราชการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้น มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๙ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ ระดับเหนือขึ้นไป มีอำนาจดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณีได้

มาตรา ๑๒๐ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง เห็นว่าสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าว หรือมาตรา ๑๐๒ แล้ว ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี พิจารณา

ในกรณีที่อธิบดีที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือความเห็นหรือมติของ อ.ก.พ. จังหวัดตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาตรา ๑๐๙ วรรคสาม มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ โดยเห็นสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ออกจากราชการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ หรือเห็นสมควรให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด

ออกจากราชการตามหมวดนี้ หรือมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ หรือเห็นสมควรให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๙ วรรคสี่ โดยอนุโลม

ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่ออธิบดีได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ หรือได้รับรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่งและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ตามกรณีที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการให้ออกจากราชการที่ ก.พ. วางไว้ และให้นำมาตรา ๑๐๙ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวง ทบวง กรมปฏิบัติกิจการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น และให้นำมาตรา ๑๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติม หรือเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในต่างท้องที่ทำการสอบสวนแทนในเรื่องเกี่ยวกับกรณีตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดมีกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๖๗ ได้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณีโดยอนุโลมและในกรณีที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการ ให้ปรับบทกรณีให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานการอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๒๕ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดชั้นเงินเดือน ให้อุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยให้อุทธรณ์ดังนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. จังหวัด และให้ อ.ก.พ. จังหวัดเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์เมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนกลางที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. กรม และให้ อ.ก.พ. กรมเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. กระทรวงเจ้าสังกัด และให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๔) การอุทธรณ์คำสั่งของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือปลัดกระทรวง หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. และให้นำมาตรา ๑๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๒๖ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. และ ก.พ. พิจารณาความเห็นของนายกรัฐมนตรีแล้วยังยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวง ทบวง กรมดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติคณะรัฐมนตรี และเมื่อนายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่งเป็นประการใดแล้วจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๗ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ ก.พ. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๒๒ และในกรณีที่ ก.พ. ตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการอุทธรณ์แทน ก.พ. ก็ให้ อ.ก.พ. วิสามัญนั้น มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๐ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๒๒ และให้นำมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๐ วรรคสี่ และมาตรา ๑๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุและผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบข้าราชการที่โอนมา แต่ยังมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๕ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือระเบียบข้าราชการที่โอนมาไว้แล้ว และในวันที่ผู้นั้นได้โอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๒๕ เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๑๒๖ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และมาตรา ๑๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๗ ซึ่งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓๑^๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๑ และลักษณะ ๓ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลักษณะ ๕

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓๒ ตำแหน่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะบรรจุบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไปหรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นกรณีพิเศษโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้ สำหรับตำแหน่งเอกอัครราชทูตและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้นำมาตรา ๔๓ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และหมวด ๔ แห่งลักษณะ ๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นมิได้

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษออกจากราชการเมื่อ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๖ มาตรา ๑๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ลาออก

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม ในกรณีที่เป็นการออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ โดยอนุโลม

(๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

(๖) ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ให้นามตรา ๑๒๐ มาใช้บังคับแก่การออกจากราชการของข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ให้ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ หรืออนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ต่อไป

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญต่อไป และให้นามตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่ผู้นั้น เว้นแต่ข้าราชการพลเรือนวิสามัญผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐

(ข) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา และเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญในตำแหน่งที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามวรรคสอง แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ตาม (ข) ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปพลางก่อน เมื่อเข้าเกณฑ์ตาม (ข) ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๓๖ ในระหว่างที่บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้ข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.

๒๕๓๑

มาตรา ๑๓๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออก กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบ หรือจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกากฎ ก.พ. ข้อบังคับ ระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้น หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่สอบสวนไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ ก็ให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

มาตรา ๑๓๙ ข้าราชการพลเรือนซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประเภทอื่นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัย

หรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงาน
เทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น หรือดำเนินการ
สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือตามมาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา
๑๒๕ หรือมาตรา ๑๒๖ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๙ มาตรา
๙๐ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๒๑ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือตามมาตรา ๑๓๘ แห่ง
พระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๒๙

มาตรา ๑๔๒ การไต่อยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไป สำหรับ
การนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๔๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะ
ดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

(๒) บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน

๘ บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของ ก.พ. และ อ.ก.พ. สามัญ อำนาจหน้าที่ของ ก.พ. และ อ.ก.พ. สามัญ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุและแต่งตั้ง การบำเหน็จความชอบ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการการร้องทุกข์ การอุทธรณ์ สมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗^๙

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์และหน่วยงานที่ข้าราชการดังกล่าวสังกัดอยู่มีลักษณะพิเศษเกี่ยวพันกับราชการในพระองค์โดยใกล้ชิด สมควรกำหนดให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมที่แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะพิเศษของข้าราชการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พรพิมล/แก้ไข

๑๖ ม.ค ๕๕

A+B(C)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘^{๑๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแยกบัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนไปบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะแล้ว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พรพิมล/แก้ไข

๑๖ ม.ค ๕๕

A+B(C)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔^{๑๑}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยราชบัณฑิตยสถานเพื่อกำหนดระบบบริหารงานด้านวิชาการและด้านการบริหารของราชบัณฑิตยสถานขึ้นใหม่ โดยให้นายกราชบัณฑิตยสถานซึ่งมาจากการเลือกของบรรดาราชบัณฑิตปฏิบัติงานแต่เฉพาะในด้านวิชาการ และให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถาน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่สภาราชบัณฑิตยสถานมอบหมาย จึงต้องแก้ไของค์ประกอบของ อ.ก.พ. ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงของราชบัณฑิตยสถานให้สอดคล้องกัน และในการนี้เมื่อได้กำหนดให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของราชบัณฑิตยสถานแล้ว อ.ก.พ. กรมของราชบัณฑิตยสถานจึงมีองค์ประกอบเช่นเดียวกับ อ.ก.พ. กรมของส่วนราชการอื่นได้ โดยไม่ต้อง

^๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑/ตอนที่ ๖๔ ก/๕/๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๗

^{๑๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒/ตอนที่ ๑ ก/๓๔/๑ มกราคม ๒๕๓๘

^{๑๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๑๐๔ ก/๑๓/๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

